

Pla de ciutadania i immigració

2009–2012



Generalitat
de Catalunya

Pla de ciutadania i immigració

2009–2012

Aprovat en la sessió del Govern
de la Generalitat del dia 16 de desembre de 2009



**Generalitat
de Catalunya**

BIBLIOTECA DE CATALUNYA - DADES CIP

Pla de Ciutadania i Immigració 2009-2012 (Catalunya)

Pla de Ciutadania i Immigració 2009-2012

I. Catalunya. Generalitat II. Títol

1. Catalunya – Emigració i immigració – Política governamental

325.14(467.1)

<http://www.gencat.cat/dasc/immigracio>

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Secretaria per a la Immigració

1a edició: juny de 2010

TIRATGE
5.000 exemplars

DISSENY
s,g,e. www.solucionsgrafiques.com

IMPRESSIÓ
SA de Litografia

DIPÒSIT LEGAL
B-27.231-2010

Índex

Presentació	7
Pròleg	9
1. Introducció: la immigració a Catalunya	11
1.1. Les migracions en el món	11
1.2. Les migracions a Catalunya	12
1.3. Els processos de regularització	36
1.4. La immigració i els serveis públics	39
2. Marc normatiu i competencial	43
2.1. El marc normatiu comunitari europeu	44
2.2. Estat: legislació i col·laboració. Les lleis d'estrangeria i sobre immigració	46
2.3. El desplegament estatutari en matèria d'immigració: primera acollida, integració i autoritzacions de treball. Les competències locals	49
2.4. El marc competencial de la Generalitat i dels ens locals	55
2.5. Els drets de les persones estrangeres	57
3. Les polítiques migratòries a Catalunya	60
3.1. Des de l'Acord de Govern de 1992	60
3.2. El Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 i el nou context competencial	62
3.3. Execució del Pla de ciutadania i immigració 2005-2008	65
3.4. El Pacte Nacional per a la Immigració	70
4. Principis del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012	75
5. Objectius del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012	76
6. Òrgans i instruments per a les polítiques d'immigració	77
6.1. Òrgans de coordinació	79
6.2. Òrgans de gestió	79
6.3. Òrgans de participació	81
7. Eixos del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012	84
Eix 1. Gestió dels fluxos migratoris i accés al mercat de treball	93
Repte 1. La mobilització necessària dels recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu	93
Repte 2. Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat	101
Repte 3. Una gestió dels fluxos migratoris responsable i coordinada amb el desenvolupament dels països d'origen	107

Eix 2. Adaptació dels serveis públics a una societat diversa	112
Repte 1. Crear un servei universal d'acollida	112
Repte 2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones	115
Repte 3. Reforçar la transversalitat i la coordinació interinstitucionals	130
Eix 3. Integració en una cultura pública comuna	137
Repte 1. Fomentar la participació en la vida pública	137
Repte 2. Fer del català la llengua pública comuna	145
Repte 3. Conviure en la pluralitat de creences	148
Repte 4. Assegurar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i incloure la perspectiva de gènere	150
Repte 5. Reforçar les polítiques adreçades a la infància, la joventut, la gent gran i les famílies	153
8. Memòria econòmica del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012	
Concreció per a l'any 2009	156

Presentació

Catalunya és una nació construïda, en part, gràcies a les migracions. L'assentament de persones de diversos orígens a casa nostra és una realitat històrica que, en el darrer segle, s'ha produït en tres ocasions. La darrera, en la dècada passada.

Diferents factors estructurals, però també conjunturals, han portat a Catalunya un milió de persones de més de 170 països i que parlen més de 250 llengües. Persones que han contribuït a una de les etapes de progrés més important de la nostra història; persones que han contribuït a transformar pobles i ciutats; persones que han requerit de tots esforços d'adaptació, de formació i de coneixement; persones que han fet que Catalunya sigui més present que mai al Món i que, a la vegada, tinguem el Món a Catalunya.

Aquesta realitat s'ha hagut de gestionar des de les diferents administracions públiques, entitats i associacions, juntament amb totes aquestes persones que, sabent-nos diferents, volem viure junts i juntes.

El darrer d'aquests esforços ha estat el Pacte Nacional per a la Immigració, signat per 32 agents institucionals, polítics, econòmics i socials el 19 de desembre de 2008, després de mesos d'intensa feina conjunta. El Pacte proposa a les organitzacions signants desplegar accions a curt, mitjà i llarg termini.

La Generalitat de Catalunya, responsable de les accions del Govern, es disposa a concretar les mesures i accions previstes en el Pacte mitjançant el document que teniu a les mans, el Pla de ciutadania i immigració 2009-2012, el quart pla que aprova el Govern en aquest àmbit.

Encetem aquest nou Pla en un moment de canvi. El pas del temps ens dirà si estem tancant una nova etapa d'entrada de persones immigrades a casa nostra. I, és evident que hem entrat de ple en una crisi econòmica difícil a hores d'ara de preveure'n el final. Aquests dos elements tindran, de ben segur, un fort impacte en el desenvolupament i la concreció dels diferents programes d'aquest nou Pla. Però és evident que l'objectiu primordial és i seguirà essent Viure junts i juntes a Catalunya les persones que tenim orígens diferents.

Carme Capdevila i Palau
Consellera d'Acció Social i Ciutadania

Pròleg

Després de l'intens procés de reflexió i consens que ha significat el Pacte Nacional per a la Immigració, un pacte per viure junts i juntes, signat el 19 de desembre de 2008, el Govern de Catalunya es disposa a concretar les mesures i accions previstes en el Pacte mitjançant el **Pla de ciutadania i immigració 2009-2012**.

El Pacte Nacional per a la Immigració defineix la societat catalana com una societat diversa i aposta per la cohesió, resultat de la construcció d'un projecte comú compartit, nascut de la participació de tothom i presidit per la defensa dels drets individuals i col·lectius.

Les polítiques de gestió de la immigració es caracteritzen per la transversalitat i la implicació d'un gran nombre d'agents. A la vegada, el gran nombre de factors que hi intervenen (factors econòmics, demogràfics, familiars, etc.) comporta la necessitat de disposar d'un marc de referència comú i flexible per donar-hi resposta. Així, les polítiques de ciutadania i immigració s'estructuren en tres grans blocs:

- Polítiques d'estrangeria, centrades en la determinació dels fluxos migratoris, el control de les fronteres i l'establiment de l'estatut d'estrangeria i de les condicions i els requisits per atorgar les autoritzacions d'estada, de residència i de treball en el país.
- Polítiques per afavorir la igualtat d'oportunitats, que tenen com a objectiu fomentar l'accés als diferents serveis i l'adaptació dels serveis públics a una societat diversa.
- Polítiques d'integració i d'arrelament a la nova societat, adreçades a fomentar la integració en una cultura pública comuna.

El Pla de ciutadania i immigració de la Generalitat de Catalunya aplega els diferents programes i actuacions que han de dur a terme tots els departaments del Govern. Però, a la vegada, incideix de manera notòria en el model català d'integració de les persones immigrades que s'ha anat definint al llarg dels anys, on intervenen, de manera decidida, no tan sols el Govern de Catalunya, sinó també tots els governs locals, els agents econòmics i socials, la societat civil organitzada i el conjunt de la societat, incloent-hi els qui s'hi han incorporat més recentment.

Al llarg dels darrers vint anys, s'ha anat establint un model d'integració de les persones immigrades, aprofitant l'experiència que Catalunya ha tingut al llarg de la seva història i amb la complicitat de les diferents institucions i organitzacions. Aquest model ha demostrat una gran capacitat d'adaptació a les noves realitats, la qual cosa ha permès donar resposta a la nova realitat demogràfica, social i econòmica de Catalunya.

Les administracions més properes a la ciutadania, les administracions locals, gestores quotidianes de l'acollida i la convivència, han adoptat polítiques de gestió de la diversitat i d'atenció a la població immigrada que avui ja formen part de les polítiques estables de totes les agendes locals.

De la seva banda, la societat civil, el teixit associatiu i els agents econòmics i socials han contribuït, com sempre, a situar les polítiques migratòries en l'agenda pública i, a la vegada, mitjançant

les seves actuacions directes han estat i són un complement bàsic de les polítiques dutes a terme per les administracions públiques.

El Pla de ciutadania i immigració 2009-2012 és el quart pla que en l'àmbit de la immigració elabora el Govern de Catalunya. Com tots els plans anteriors, implica tots els departaments de la Generalitat i segueix les línies estratègiques dels plans precedents adaptant-les a les noves circumstàncies i a la realitat actual. A diferència dels plans anteriors, aquest neix en el nou marc competencial establert per l'Estatut d'autonomia, per l'experiència acumulada per tots els actors, per la gran heterogeneïtat de la immigració quant a procedències, situacions jurídico-administratives, familiars, laborals, de lloc de residència, etc., i, per últim, pels canvis produïts en el mercat de treball i en l'economia. És per tots aquests motius que el Pla emfasitza la flexibilitat i la necessària adaptació a aquestes novetats. En aquesta línia, es preveu establir una concreció anual d'accions i de pressupostos. En concret, per a l'any 2009, preveu un esforç pressupostari de 212.480.642,80 €.

Oriol Amorós i March
Secretari per a la Immigració

1. Introducció: La immigració a Catalunya

1.1. Les migracions en el món

Els moviments migratoris de població són una constant en la història. Actualment, el continent europeu –en especial, els països membres de la Unió Europea, incloent-hi Catalunya– és la destinació principal dels fluxos migratoris internacionals, com a conseqüència de diversos factors d'atracció: d'una banda, els decalatsges socials i econòmics entre països emissors i receptors; d'altra, la creixent demanda de mà d'obra en determinats sectors dels països receptors.

L'any 1990, el volum de les migracions internacionals al món assolía una xifra de 155,5 milions de persones. L'Estat espanyol era el desè estat amb un nombre més alt d'immigració estrangera, segons les estimacions de Nacions Unides. Per a l'any 2010, s'estima que ocupi el vuitè lloc en el rànquing mundial i que el volum total de persones immigrants estrangeres al món arribi pràcticament als 214 milions d'habitants.

Estimació dels estocs d'immigrants estrangers al món. 1990 a 2010

Rànquing	País	1990	1995	2000	2005	2010	% 2010
1	EUA	23.251.026	28.522.111	34.814.053	39.266.451	42.813.281	20,0
2	Rússia	11.524.948	11.706.951	11.891.829	12.079.626	12.270.388	5,7
3	Alemanya	5.936.181	8.991.806	9.980.722	10.597.895	10.758.061	5,0
4	Aràbia Saudita	4.742.997	4.610.694	5.136.402	6.336.666	7.288.900	3,4
5	Canadà	4.497.521	5.047.093	5.555.019	6.304.024	7.202.340	3,4
6	França	5.897.267	6.085.004	6.278.718	6.478.599	6.684.842	3,1
7	Regne Unit	3.716.271	4.190.617	4.789.678	5.837.750	6.451.711	3,0
8	Estat espanyol	829.705	1.041.191	1.752.869	4.607.936	6.377.524	3,0
9	Índia	7.493.204	7.022.165	6.411.272	5.886.870	5.436.012	2,5
10	Austràlia	3.581.363	3.853.736	4.027.478	4.335.846	4.711.490	2,2
Top 10		71.472.473	81.073.363	90.640.040	101.733.668	109.996.559	51,4
Món		155.518.065	165.968.778	178.498.563	195.245.404	213.943.812	100,0

Font: Migration Policy Institute, a partir de United Nations, International Migrant Stock: The 2008 Revision.

La introducció de polítiques d'estrangeria més restrictives en el nord d'Europa i la creixent prosperitat econòmica dels països del sud han contribuït a l'augment dels fluxos migratoris cap a aquests països, entre els quals, l'Estat espanyol i Catalunya.^[1]

Els països receptors de migracions se situen en els primers llocs de l'escala de l'índex de desenvolupament humà; en canvi, els emissors són en els llocs mitjans. A diferència dels que ocupen les darreres posicions, són els estats que, tot i les seves dificultats econòmiques i demogràfiques, tenen importants segments socials amb capacitat per emprendre un procés migratori.

[1] World Migration 2008: Regional Overviews, OIM.

Índex de desenvolupament humà

Ordre	País	UE	IDH	PIB per càpita	Índexs		
					Esperança de vida	Escolaritat	PIB
4	Canadà	–	0,961	33.375	0,921	0,991	0,970
5	Irlanda	UE-15	0,959	38.505	0,890	0,993	0,994
6	Suècia	UE-15	0,956	32.525	0,925	0,978	0,965
8	Japó	–	0,953	31.267	0,954	0,946	0,959
9	Països Baixos	UE-15	0,953	32.684	0,904	0,988	0,966
10	França	UE-15	0,952	30.386	0,919	0,982	0,954
11	Finlàndia	UE-15	0,952	32.153	0,898	0,993	0,964
13	Estat espanyol	UE-15	0,949	27.169	0,925	0,987	0,935
–	Catalunya		0,945	32.454	0,927	0,943	0,965
20	Itàlia	UE-15	0,941	28.529	0,922	0,958	0,944
22	Alemanya	UE-15	0,935	29.461	0,902	0,953	0,949
29	Portugal	UE-15	0,897	20.410	0,879	0,925	0,888
37	Polònia	UE-25	0,870	13.847	0,836	0,951	0,823
38	Argentina	–	0,869	14.280	0,831	0,947	0,828
53	Bulgària	UE-27	0,824	9.032	0,795	0,926	0,752
60	Romania	UE-27	0,813	9.060	0,782	0,905	0,752
75	Colòmbia	–	0,791	7.304	0,788	0,869	0,716
81	Xina	–	0,777	6.757	0,792	0,837	0,703
87	Perú	–	0,773	6.039	0,761	0,872	0,684
89	Equador	–	0,772	4.341	0,828	0,858	0,629
117	Bolívia	–	0,695	2.819	0,662	0,865	0,557
126	Marroc	–	0,646	4.555	0,757	0,544	0,637

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat i de l'UNDP. Informe sobre desenvolupament humà 2007-2008.

1.2. Les migracions a Catalunya

La situació geogràfica, les relacions comercials, els conflictes polítics i religiosos i el creixement econòmic de Catalunya i dels territoris del seu entorn han fet que, històricament, el nostre país no hagi estat aliè als moviments migratoris: contingents dels pobles fenici, grec, cartaginès, romà i germànic anaren arribant al llarg de l'Edat Antiga; dels pobles sarraí i franc a l'Edat Mitjana, i de l'occità i italià a la Moderna. En sentit contrari, des de finals del segle XIX gent catalana hagué de marxar per motius econòmics i polítics. Ja en el segle XX, arribà –procés prou conegut per tot-hom– gent de diferents bandes de l'Estat espanyol: en una primera onada en les dècades dels anys vint i trenta i, en una segona onada en les dècades dels cinquanta, seixanta i part dels setanta. Finalment, en els darrers 20 anys hi ha arribat gent provinent d'arreu del món.

Tots aquests col·lectius de diferents orígens han arrelat en les nostres terres i han anat construint el país que avui som. És per això que s'ha popularitzat l'expressió que Catalunya és terra d'acollida. La nostra ubicació geogràfica i el nostre dinamisme econòmic i comercial han estat

històricament factors essencials d'atracció de la immigració, amb el creixement demogràfic conseqüent.

Ha estat determinant en els darrers anys la combinació de tres factors: un important creixement econòmic, una demanda d'uns determinats llocs de treball no coberts per la població autòctona (a causa de l'increment del seu nivell formatiu i cultural i la manca de persones treballadores pel descens continuat de les taxes de natalitat en el període 1977-1997) i l'increment de la taxa d'ocupació femenina al llarg dels anys vuitanta i noranta, que ha provocat una important transformació familiar, així com l'externalització de les feines que les dones feien, sense remuneració, en el si de la llar.

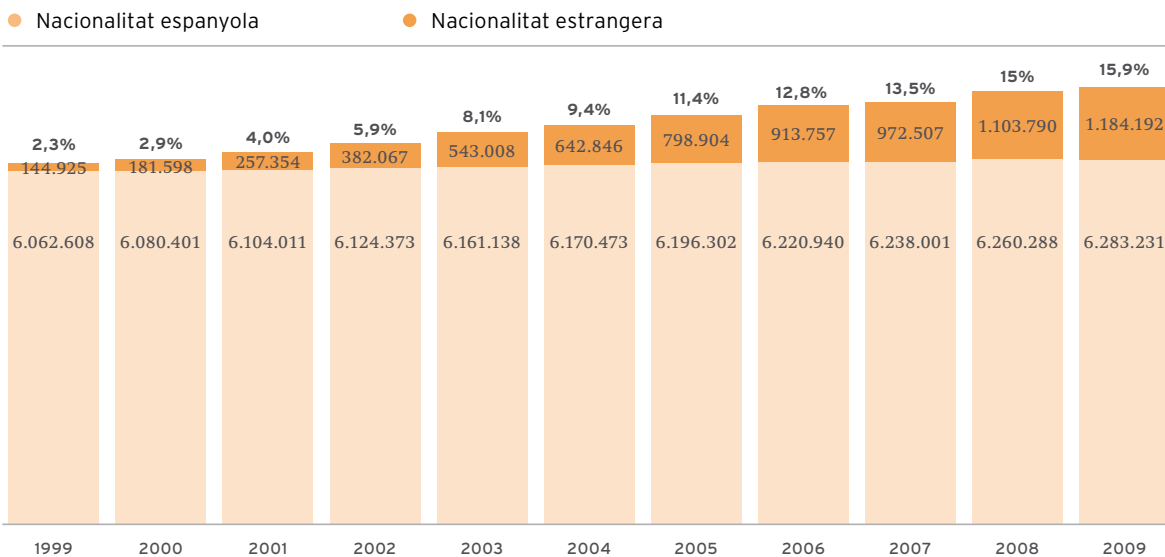
Actualment, en parlar de la població immigrada es fa referència sobretot a la d'origen estranger, és a dir, als qui han protagonitzat un moviment migratori amb origen a l'estranger i amb destinació a Catalunya i que actualment hi resideixen. Cada cop més, i a mesura que vagin adquirint la nacionalitat espanyola, per poder conèixer aquest col·lectiu s'haurà de tenir en compte també el lloc de naixement. La font principal de documentació és el padró continu.

Pel que fa a la situació administrativa de la població estrangera, la font de referència són les autoritzacions (de residència, de treball, d'estada per estudis, etc.) que atorga el Ministeri de Treball i Immigració.

1.2.1. Evolució recent

En la darrera dècada (1999-2009), el creixement total de la població de Catalunya ha estat de més d'1,2 milions d'habitants, mentre que el creixement només de la població estrangera ja significa més d'un milió.

Evolució de la població de Catalunya per nacionalitat. 1999-2009



Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de cada any i INE, avanç d'exploració del padró continu a 1 de gener de 2009.

Enunciat d'una altra manera, en aquest període, un 82,5% de l'increment demogràfic és degut a l'arribada de població estrangera; és a dir, que sense ella, la població a Catalunya s'hauria mantingut gairebé estable. L'any 2009, la població estrangera hi suposa el 16% del total.

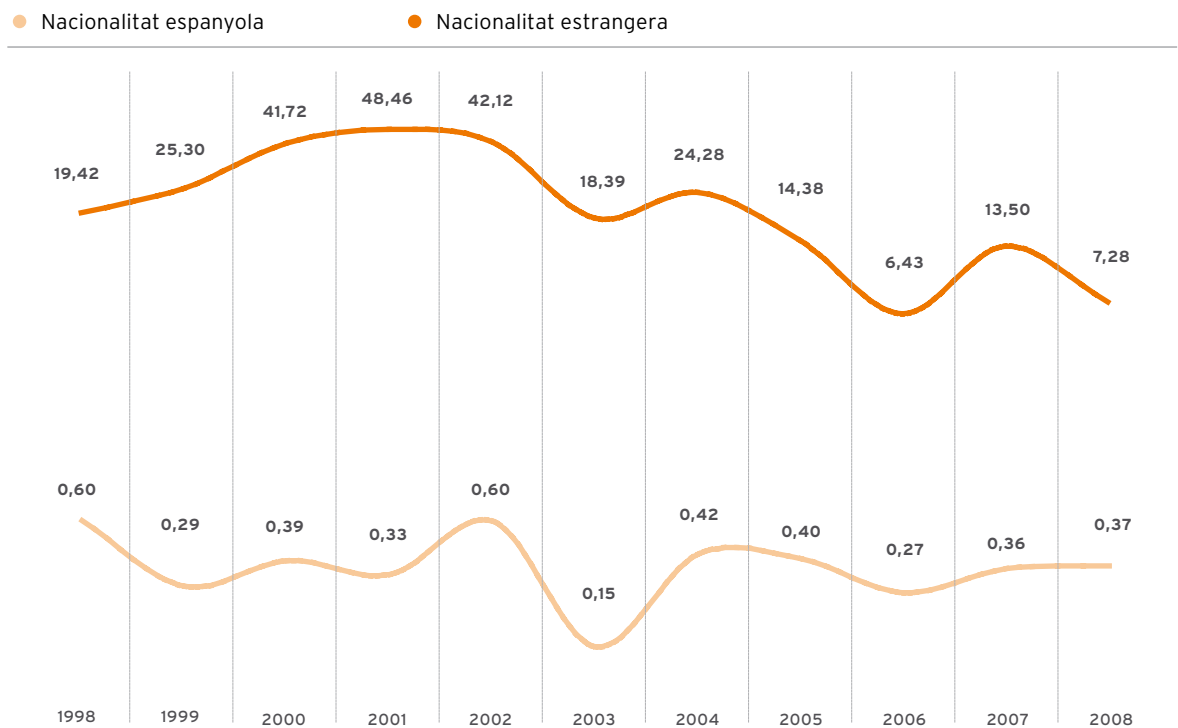
Creixement de la població a Catalunya. 1999 a 2009

	1999	2009	Creixement	%
Nacionalitat espanyola	6.062.608	6.283.231	220.623	17,5
Nacionalitat estrangera	144.925	1.184.192	1.039.267	82,5
Població total	6.207.533	7.467.423	1.259.890	100,0

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 1999 i INE, avanç d'exploració del padró continu a 1 de gener de 2009.

En aquesta dècada, el període de més creixement proporcional de la immigració estrangera correspon al període 2000-2002. Per contrast, el creixement de població de nacionalitat espanyola a Catalunya s'ha mantingut estable i a uns nivells molt baixos.

Creixement interanual de la població a Catalunya per nacionalitat. 1998-2009



Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de cada any i INE, avanç d'exploració del padró continu a 1 de gener de 2009.

La població estrangera que s'ha instal·lat a Catalunya durant aquest període ho ha fet en un moment de creixement econòmic molt favorable per al país. Tanmateix, aquesta població no ha estat només composta per personal treballador, sinó també per sol·licitants de refugi, estudiants i reagrupats familiars, entre d'altres.

Contràriament al cicle de bonança econòmica de la dècada 1998-2007, el context del 2009 és condicionat per una conjuntura desfavorable. Tot i que els fluxos de població arribada a Catalunya mantenen comportaments molt diferenciats, sembla haver-se aturat el flux de caràcter laboral, mentre es manté un cert flux familiar, bé que amb una intensitat menor que la dels anys anteriors.

1.2.2. Projectacions a curt termini

Les projeccions de l'institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) aporten una perspectiva sobre l'escenari de la població a Catalunya en els propers anys. Les projeccions es fan a partir del creixement natural i el creixement migratori estimats. Tot i que no es distingeix per raó de nacionalitat de les persones, aquesta projecció sí que aporta una xifra estimada dels saldos migratoris, és a dir, de la diferència entre les immigracions i les emigracions per a cada any.

El creixement migratori a Catalunya, segons l'Idescat, serà positiu en tot el període 2008-2021, tot i que la previsió redueix a més de la meitat el creixement migratori exterior i el creixement total.

Projectacions de població a curt termini a Catalunya. Escenari mitjà. 2008-2021

Any	Creixement total	Creixement natural			Creixement migratori		
		Saldo	Naixements	Defuncions	Total	Interior	Exterior
2008	124.054	29.268	89.943	60.676	94.784	-502	95.286
2009	57.793	27.896	89.532	61.636	29.901	-98	30.000
2010	55.644	25.734	88.151	62.417	29.911	-91	30.000
2011	58.134	23.249	86.448	63.199	34.885	-114	35.002
2012	60.333	20.486	84.442	63.958	39.852	-149	40.000
2013	59.326	18.064	82.778	64.714	41.260	-156	41.411
2014	56.529	15.430	80.891	65.465	41.103	-169	41.273
2015	53.896	12.748	78.917	66.167	41.150	-167	41.314
2016	51.365	10.291	77.098	66.807	41.074	-181	41.251
2017	49.094	8.034	75.408	67.373	41.058	-197	41.251
2018	46.967	5.904	73.839	67.933	41.059	-200	41.258
2019	45.146	4.073	72.486	68.416	41.073	-206	41.280
2020	43.575	2.523	71.430	68.901	41.048	-222	41.274
2021	42.452	1.384	70.576	69.193	41.068	-206	41.274

Font: Idescat. Projectacions de població 2021-2041 (base 2008).

1.2.3. Fluxos d'entrada

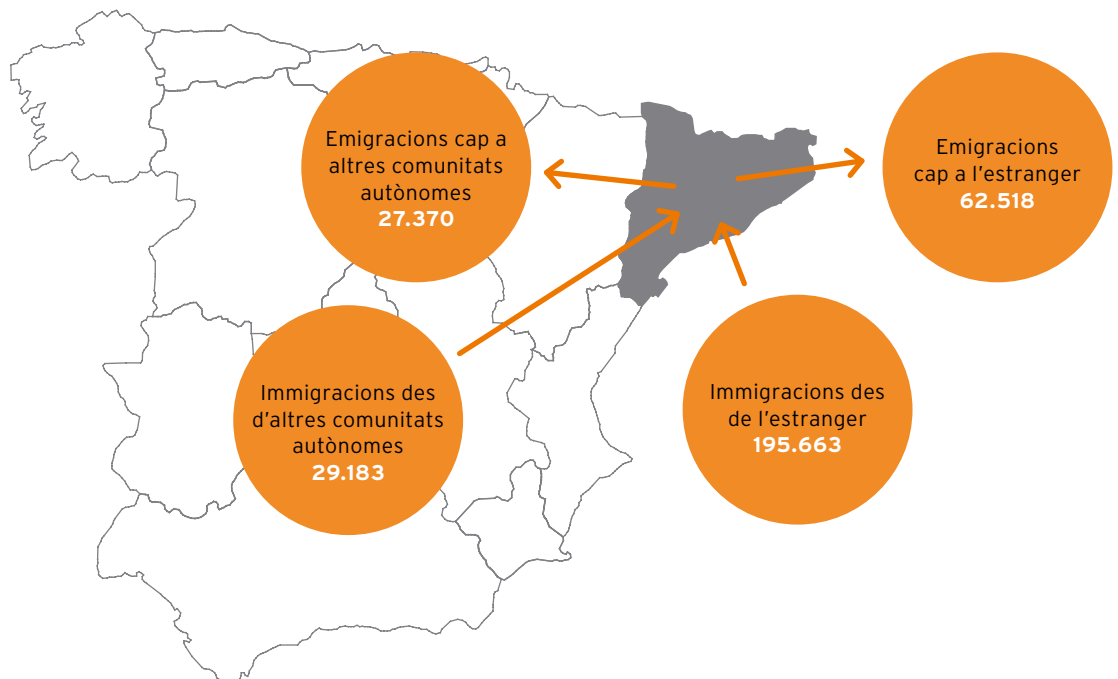
La immensa majoria del col·lectiu estranger que s'instal·la a Catalunya (el 87% durant 2007) prové de l'estranger.

Fluxos d'entrada

	Immigracions	Emigracions	Saldo migratori
Estranger	+195.663	-62.518	+133.145
Altres comunitats autònomes	+29.183	-27.370	+1.813
Total	+224.846	-89.888	+134.958

Font: Idescat, Estadística de Variacions Residencials 2007.

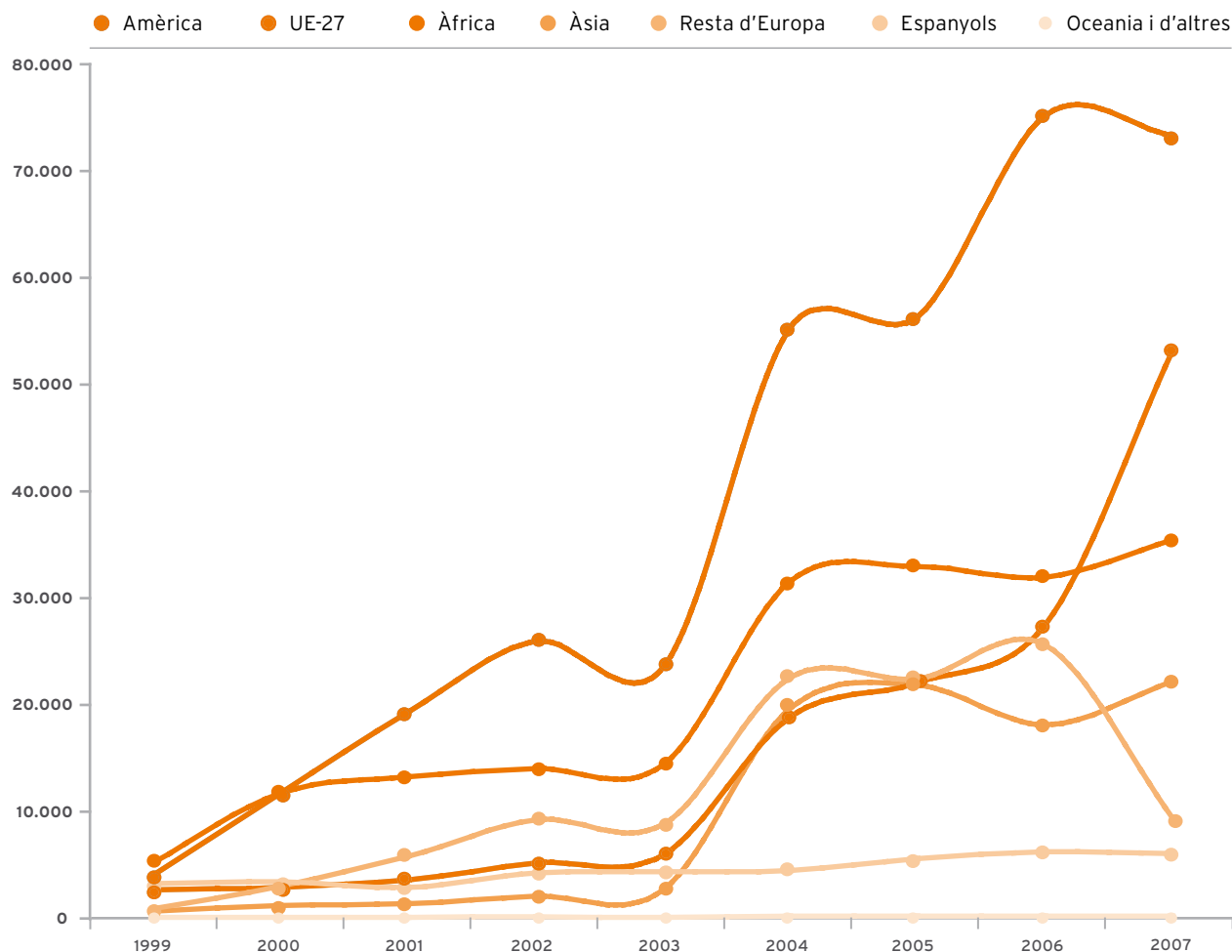
Saldo migratori de persones estrangeres a Catalunya. 2007



Font: Idescat, Estadística de Variacions Residencials 2007.

Des de l'any 1998, el flux procedent de l'estranger s'ha multiplicat per quinze. El 2004 és quan més augmentà aquest flux, que gairebé triplicà el de l'any anterior.

Immigració estrangera procedent de l'estranger. Catalunya 1998-2007



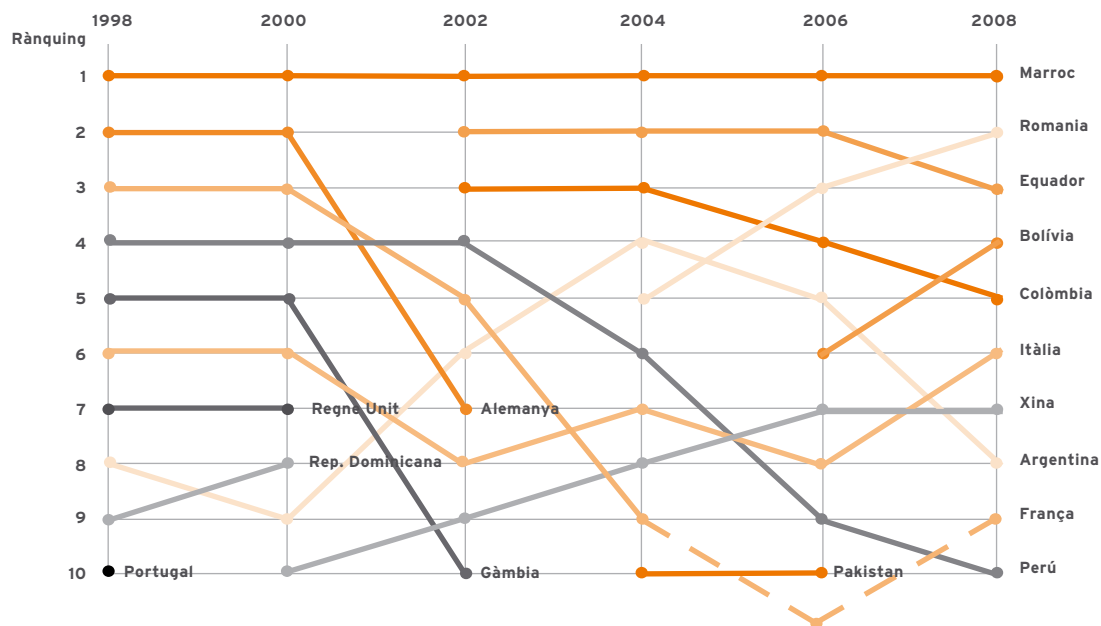
Font: Idescat, Estadística de Variacions Residencials. Diversos anys.

Per àrees geogràfiques, el continent americà aporta el flux més nombrós durant el període 1998-2007. L'Àfrica presenta un volum considerable durant tot el període, mentre que el de la UE ha augmentat progressivament, sobretot des del 2003.

1.2.4. Principals nacionalitats

Les deu principals nacionalitats de la població estrangera han anat variant al llarg de la darrera dècada. La marroquina ha estat la nacionalitat majoritària durant tot aquest període, seguida de l'equatoriana, especialment des de l'any 2001. Hi ha col·lectius estrangers (l'europèu comunitari, el peruà, el dominicà o l'argentí) que fa molts anys que estan a Catalunya. Altres nacionalitats, per contra, han arribat posteriorment (per exemple, el col·lectiu bolivià o el romanès).

Rànquing de les 10 principals nacionalitats. Catalunya 1998-2008



Rànquing de les 10 principals nacionalitats. Catalunya. 1998-2008

País	1998	País	2000	País	2002
1 Marroc	38.857	1 Marroc	60.768	1 Marroc	104.794
2 Alemanya	7.232	2 Alemanya	9.820	2 Equador	37.633
3 França	7.043	3 França	9.749	3 Colòmbia	25.800
4 Perú	5.475	4 Perú	8.236	4 Perú	14.074
5 Gàmbia	4.902	5 Gàmbia	6.951	5 França	13.435
6 Itàlia	4.727	6 Itàlia	6.452	6 Argentina	12.371
7 Regne Unit	4.545	7 Regne Unit	5.877	7 Alemanya	12.230
8 Argentina	3.917	8 Rep. Dominicana	5.706	8 Itàlia	10.919
9 Rep. Dominicana	3.535	9 Argentina	4.795	9 Xina	9.365
10 Portugal	2.744	10 Xina	4.397	10 Gàmbia	9.335

País	2004	País	2006	País	2008
1 Marroc	143.405	1 Marroc	188.604	1 Marroc	208.996
2 Equador	84.370	2 Equador	86.710	2 Romania	88.078
3 Colòmbia	37.333	3 Romania	51.353	3 Equador	80.994
4 Argentina	30.478	4 Colòmbia	43.228	4 Bolívia	60.801
5 Romania	24.389	5 Argentina	37.976	5 Colòmbia	46.287
6 Perú	21.850	6 Bolívia	35.387	6 Itàlia	43.727
7 Itàlia	20.645	7 Xina	34.791	7 Xina	38.648
8 Xina	19.683	8 Itàlia	31.914	8 Argentina	35.234
9 França	17.422	9 Perú	29.544	9 França	33.500
10 Pakistan	14.757	10 Pakistan	25.728	10 Perú	32.713

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de cada any.

L'1 de gener de 2009 hi havia presents a Catalunya 179 nacionalitats diferents, entre les quals destaca la marroquina, que suposa gairebé una cinquena part de la població estrangera total. Són també molt nombroses les nacionalitats romanesa, equatoriana i boliviana.

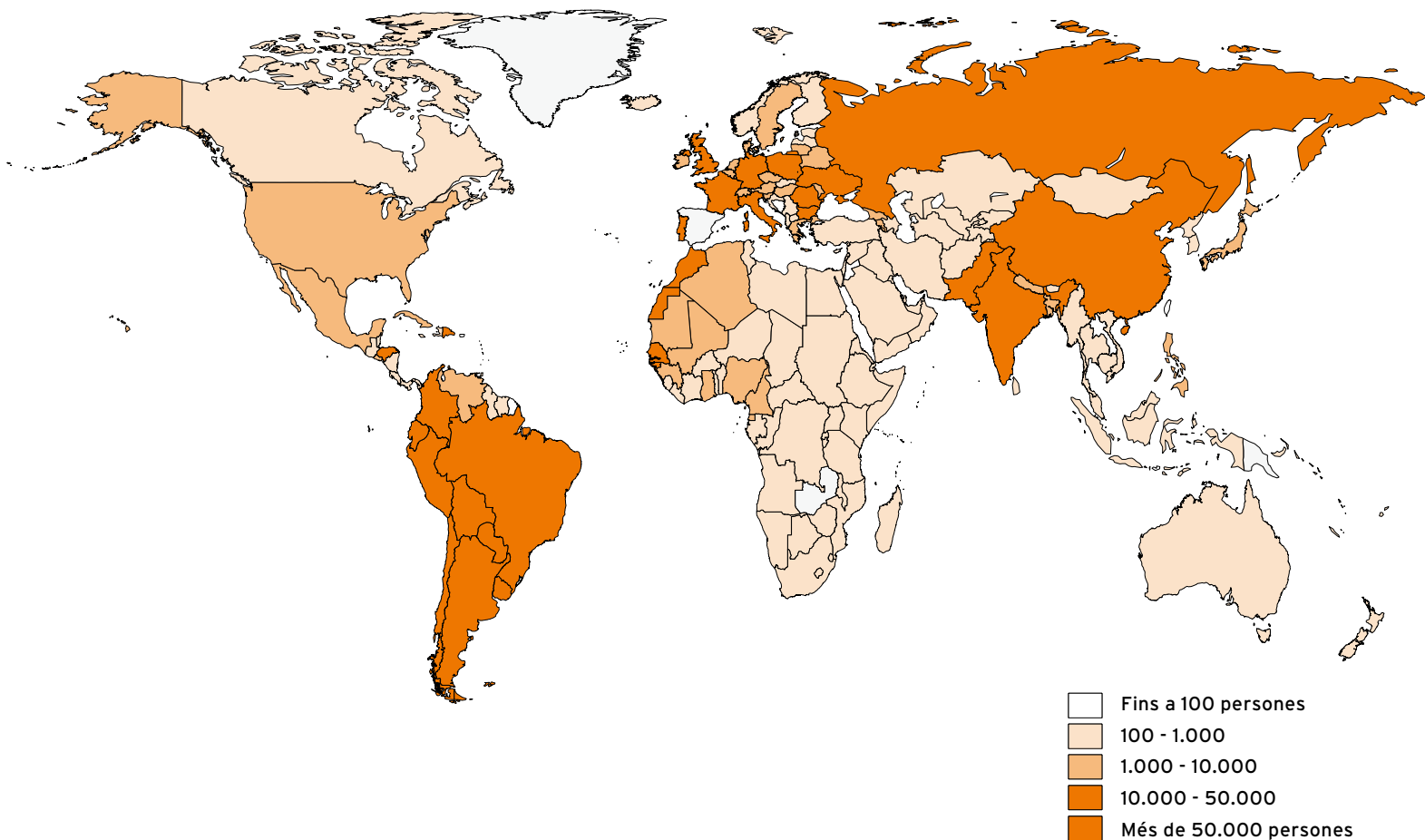
Principals països de procedència de la població estrangera empadronada a Catalunya. 2009

País	Àrea geogràfica	Total	%
Marroc	Àfrica	225.244	19,0
Romania	UE-27	96.448	8,1
Equador	Amèrica central i del sud	82.261	6,9
Bolívia	Amèrica central i del sud	58.323	4,9
Colòmbia	Amèrica central i del sud	48.911	4,1
Itàlia	UE-27	48.143	4,1
Xina	Àsia	44.789	3,8
França	UE-27	36.059	3,0
Perú	Amèrica central i del sud	35.413	3,0
Argentina	Amèrica central i del sud	33.812	2,9
Pakistan	Àsia	33.336	2,8
Brasil	Amèrica central i del sud	27.803	2,3
Alemanya	UE-27	24.107	2,0
Regne Unit	UE-27	21.810	1,8
República Dominicana	Amèrica central i del sud	21.211	1,8
Senegal	Amèrica central i del sud	18.798	1,6
Portugal	UE-27	17.550	1,5
Gàmbia	Àfrica	16.473	1,4
Xile	Amèrica central i del sud	16.208	1,4
Ucraïna	Rest a d'Europa	16.183	1,4
Total persones estrangeres		1.184.192	100,0

Font: INE, avanç d'exploració del padró continu a 1 de gener de 2009.

Per continents, les persones procedents d'Amèrica i Europa sumen gairebé dos terços de la població total estrangera, mentre que les procedents de països africans en suposen una quarta part.

Població estrangera empadronada a Catalunya segons país de nacionalitat. 2008



Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008

1.2.5. Distribució en el territori

La immigració no és únicament un fenomen urbà o metropolità, sinó que, com ja va succeir amb l'arribada del segle XX, es distribueix per tot el país, tant en zones rurals com urbanes.

El pes de la població estrangera era, l'1 de gener de 2008, d'un 15% per al conjunt de Catalunya. Les comarques amb més proporció eren l'Alt i el Baix Empordà, el Gironès, la Selva, la Val d'Aran, la Segarra i el Montsià. També hi tenien un pes significatiu, superior a la mitjana, algunes comarques de Ponent i de la costa de Tarragona, més el Barcelonès, la Cerdanya, el Pla de l'Estany i l'Alta Ribagorça.

La diversitat queda remarcada per l'elevada xifra de nacionalitats presents en cada comarca: la que n'aplega un menor nombre, l'Alta Ribagorça, n'acull 35 de diferents, i la que més, el Barcelonès, 167.

Diversitat comarcal de la població estrangera. Catalunya, 1 de gener de 2008

Comarques	Recomptes de població		% de població estrangera		Diversitat poblacional	
	Total població	Població estrangera	Sobre el total de població comarcal	Sobre el total de població estrangera	Nombre de nacionalitats	Principal nacionalitat
Alt Camp	44.178	5.592	12,7	0,5	78	Marroc
Alt Empordà	135.413	35.757	26,4	3,2	121	Marroc
Alt Penedès	101.758	12.167	12,0	1,1	109	Marroc
Alt Urgell	21.942	3.226	14,7	0,3	65	Portugal
Alta Ribagorça	4.332	759	17,5	0,1	35	Romania
Anoia	114.810	10.812	9,4	1,0	100	Marroc
Bages	181.346	19.660	10,8	1,8	114	Marroc
Baix Camp	187.403	34.913	18,6	3,2	115	Marroc
Baix Ebre	81.304	16.081	19,8	1,5	106	Romania
Baix Empordà	130.738	27.946	21,4	2,5	119	Marroc
Baix Llobregat	781.749	85.336	10,9	7,7	139	Marroc
Baix Penedès	95.644	14.691	15,4	1,3	100	Marroc
Barcelonès	2.235.578	381.308	17,1	34,5	167	Equador
Berguedà	41.488	4.091	9,9	0,4	76	Marroc
Cerdanya	18.658	3.420	18,3	0,3	61	Bolívia
Conca de Barberà	21.161	2.486	11,7	0,2	57	Romania
Garraf	140.412	21.812	15,5	2,0	120	Marroc
Garrigues	20.350	2.240	11,0	0,2	60	Romania
Garrotxa	54.437	7.814	14,4	0,7	84	Índia
Gironès	175.148	35.109	20,0	3,2	121	Marroc
Maresme	420.521	49.614	11,8	4,5	127	Marroc
Montsià	71.058	15.008	21,1	1,4	89	Romania
Noguera	39.507	6.027	15,3	0,5	82	Romania
Osona	150.139	20.767	13,8	1,9	115	Marroc
Pallars Jussà	13.715	1.721	12,5	0,2	62	Marroc
Pallars Sobirà	7.446	1.098	14,7	0,1	46	Romania
Pla de l'Estany	36.069	6.314	17,5	0,6	74	Marroc
Pla d'Urgell	29.645	4.254	14,3	0,4	67	Romania
Priorat	9.869	1.007	10,2	0,1	53	Romania
Ribera d'Ebre	23.844	3.462	14,5	0,3	67	Regne Unit
Ripollès	26.831	2.145	8,0	0,2	66	Marroc
Segarra	22.337	5.168	23,1	0,5	68	Romania
Segrià	197.391	32.075	16,2	2,9	126	Romania
Selva	164.646	33.087	20,1	3,0	122	Marroc
Solsonès	13.685	.1929	14,1	0,2	51	Marroc
Tarragonès	241.549	45.160	18,7	4,1	133	Marroc
Terra Alta	12.885	1.572	12,2	0,1	49	Romania
Urgell	36.064	6.169	17,1	0,6	74	Marroc
Val d'Aran	10.194	2.221	21,8	0,2	58	Romania
Vallès Occidental	862.369	95.976	11,1	8,7	144	Marroc
Vallès Oriental	386.465	43.796	11,3	4,0	127	Marroc
Catalunya	7.364.078	1.103.790	15,0	100,0	179	Marroc

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

En el 98% dels municipis de Catalunya resideix, com a mínim, una persona estrangera. La majoria dels municipis de menys de 5.000 habitants tenen proporcions de població estrangera inferiors a la mitjana catalana, tot i que n'hi ha que presenten concentracions notablement altes (més d'un 20%).

Distribució dels municipis de Catalunya segons la grandària i la proporció de la població estrangera. 2008

Grandària	% població estrangera			Total	%
	Menys del 15%	Del 15 al 20%	Més del 20%		
Municipis de menys de 5.000 habitants	637	68	38	743	78,5%
Municipis de 5.000 a 20.000 habitants	98	15	27	140	14,8%
Municipis de més de 20.000 habitants	31	20	12	63	6,7%
Total	766	103	77	946	100,0%
%	81,0%	10,9%	8,1%	100,0%	

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

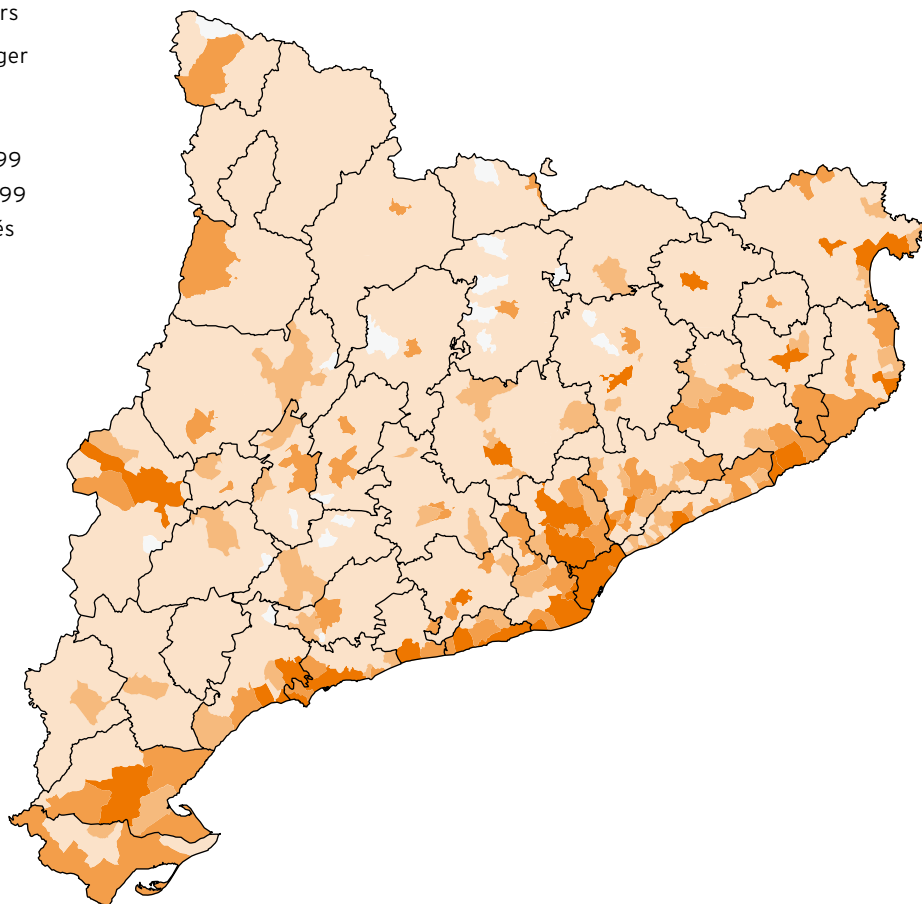
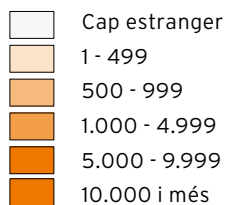
Els municipis que tenen més pes de població estrangera, per sobre del 35%, solen ser petits. Es concentren sobretot a les comarques de l'Empordà, l'Àmbit de Ponent i el Camp de Tarragona. L'àrea amb més concentració es localitza al litoral de les comarques gironines.

D'altra banda, els municipis amb més població estrangera en termes absoluts són municipis grans: es troben en les àrees metropolitanes o les capitals de província. Gairebé tots també presenten una proporció de població estrangera superior a la mitjana de Catalunya (15% el 2008).

Distribució de la població estrangera en els municipis de Catalunya. 2008

Nombres absoluts

Nombre d'estrangers



Municipis amb més volum de població estrangera

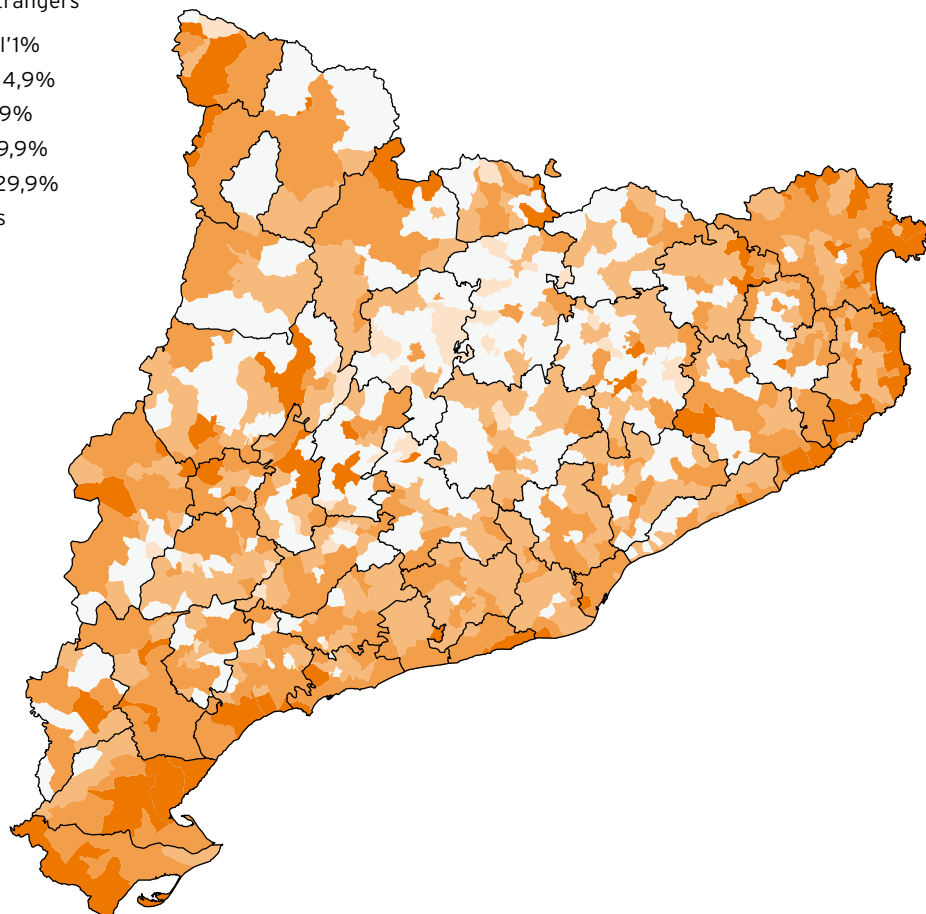
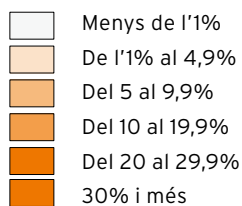
Municipi	Comarca	Total població	Població estrangera	% població estrangera
Barcelona	Barcelonès	1.615.908	273.175	16,9
L'Hospitalet de Llobregat	Barcelonès	253.782	54.351	21,4
Badalona	Barcelonès	215.329	28.373	13,2
Terrassa	Vallès Occidental	206.245	27.918	13,5
Sabadell	Vallès Occidental	203.969	24.367	11,9
Lleida	Segrià	131.731	24.016	18,2
Santa Coloma de Gramenet	Barcelonès	117.336	22.876	19,5
Tarragona	Tarragonès	137.536	22.768	16,6
Reus	Baix Camp	107.770	20.626	19,1
Mataró	Maresme	119.780	18.632	15,6

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

Distribució de la població estrangera en els municipis de Catalunya. 2008

Percentatge sobre el total de població

Percentatge d'estrangers



Municipis amb major proporció de població estrangera

Municipi	Comarca	Total població	Població estrangera	% població estrangera
Castelló d'Empúries	Alt Empordà	11.653	5.818	49,9
Guissona	Segarra	5.683	2.470	43,5
Salou	Tarragonès	25.754	10.368	40,3
Lloret de Mar	Selva	37.734	14.937	39,6
Ullà	Baix Empordà	1.067	419	39,3
Saló	Gironès	28.763	11.275	39,2
Sant Pere Pescador	Alt Empordà	1.970	729	37,0
Pau	Alt Empordà	586	213	36,3
Roses	Alt Empordà	19.463	6.985	35,9
Pratdip	Baix Camp	833	297	35,7

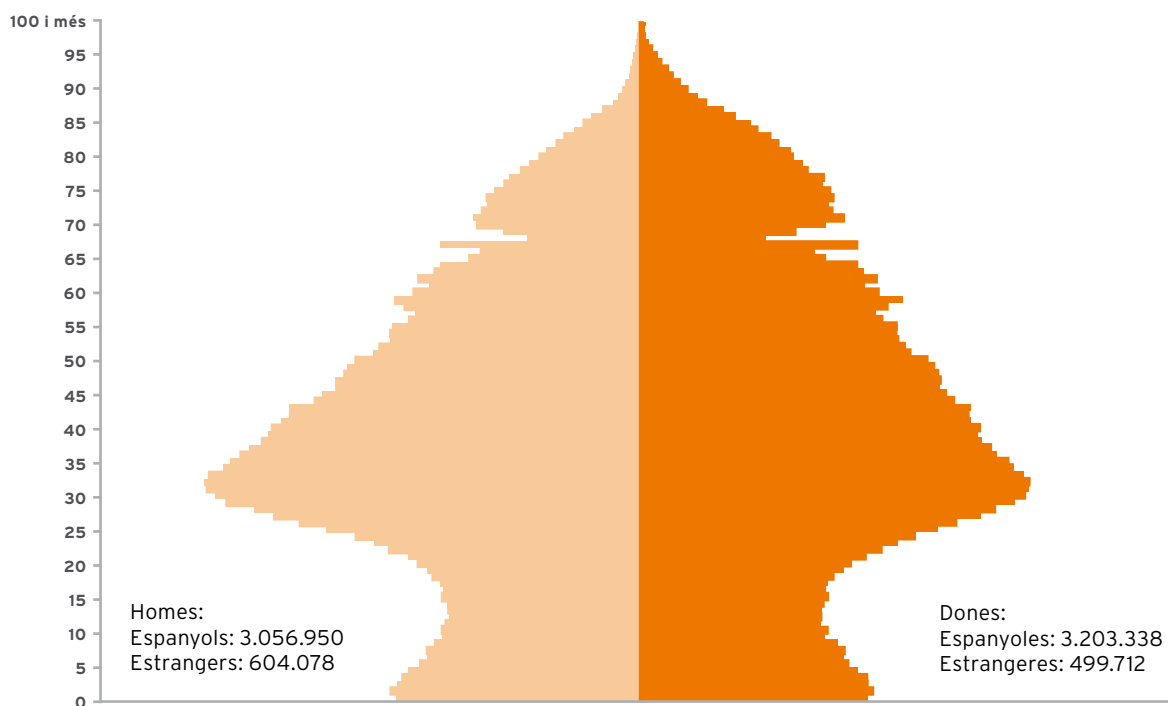
Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

1.2.6. Homes i dones

Pel que fa a l'estructura per sexe i edat, la població estrangera és molt jove i lleugerament masculinitzada. Es concentra en edats de plena activitat laboral (20-49 anys) i també en l'etapa infantil i juvenil (entre els 0 i els 19 anys); en canvi, les edats avançades hi estan infrarepresentades. La població estrangera ha contribuït, doncs, a rejevenir l'estructura d'edats de Catalunya.

Piràmide de la població de Catalunya. 2008

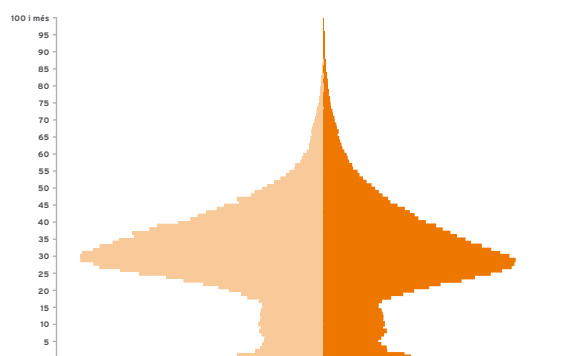
Població total



Nacionalitat espanyola



Nacionalitat estrangera



Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

Els fluxos migratoris de Catalunya es caracteritzen per una relació entre sexes cada vegada més equilibrada. Així, el 55% són homes i el 45%, dones, cosa que equival a una relació d'1,21 homes per dona, mentre que la mateixa relació entre la població espanyola és de 0,95 homes per dona.

Entre els col·lectius d'estrangers n'hi ha de força masculinitzats, com els de Mali, Mauritània, Pakistan, Nepal, Ghana o Senegal, on hi ha més de 5 homes per cada dona. Altres col·lectius estan lleugerament feminitzats: és el cas de Tailàndia, Hondures, Rússia, Nicaragua o Guinea Equatorial, amb quasi el doble de dones per home.

Relació de masculinitat i de feminitat de la població estrangera a Catalunya. 2008

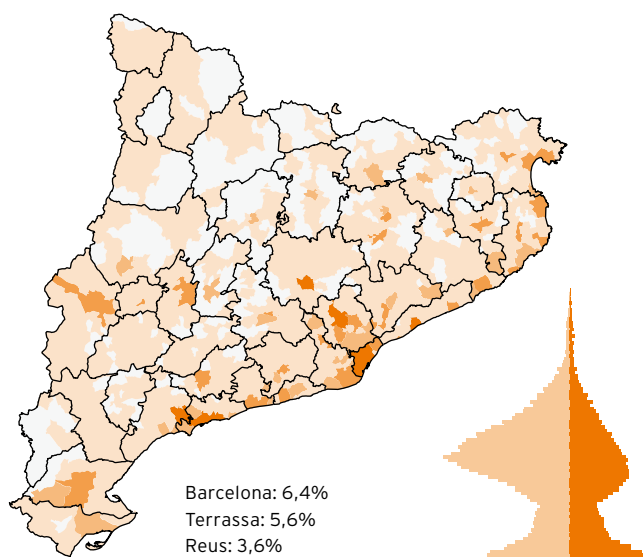
Països masculinitzats	Nombre d'homes per dona	Països feminitzats	Nombre de dones per home
Mali	9,30	Tailàndia	3,90
Mauritània	8,54	Hondures	1,95
Pakistan	6,86	Rússia	1,91
Nepal	6,43	Nicaragua	1,87
Ghana	5,19	Guinea Equatorial	1,87
Guinea-Bissau	4,96	Kenya	1,86
Senegal	4,64	Bielorússia	1,78
Togo	3,62	Xipre	1,72
Bangla Desh	3,53	Paraguai	1,64
Índia	3,49	El Salvador	1,49
Libèria	3,24	Finlàndia	1,46
Burkina Faso	2,98	Hongria	1,42
Gàmbia	2,91	República Dominicana	1,38
Costa d'Ivori	2,90	República Txeca	1,37
Sierra Leone	2,72	Letònia	1,35
Guinea	2,67	Cuba	1,35
Jordània	2,53	Corea del Sud	1,35
Algèria	2,41	Bolívia	1,33
Egipte	2,39	Indonèsia	1,33
Benín	2,35	Brasil	1,32
Total nacionalitat estrangera	1,21	Total nacionalitat estrangera	0,83

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

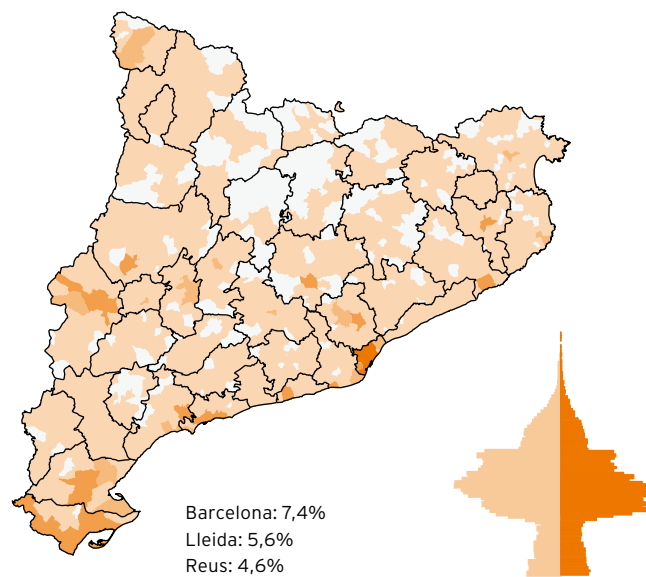
L'estructura per edat i sexe de cada nacionalitat és diferent. Hi predomina l'element jove, és a dir, el de les franges entre 20 i 49 anys. Hi ha algunes nacionalitats on el pes de l'edat infantil i juvenil és important, com són manifestament les del Marroc i la Xina, nacionalitats on destaca el grup de 0-4 anys. En el cas de les d'Argentina, Itàlia, Romania i Bolívia, és remarcable la proporció de població jove entre 25 i 44 anys.

Piràmides de població de les principals nacionalitats estrangeres

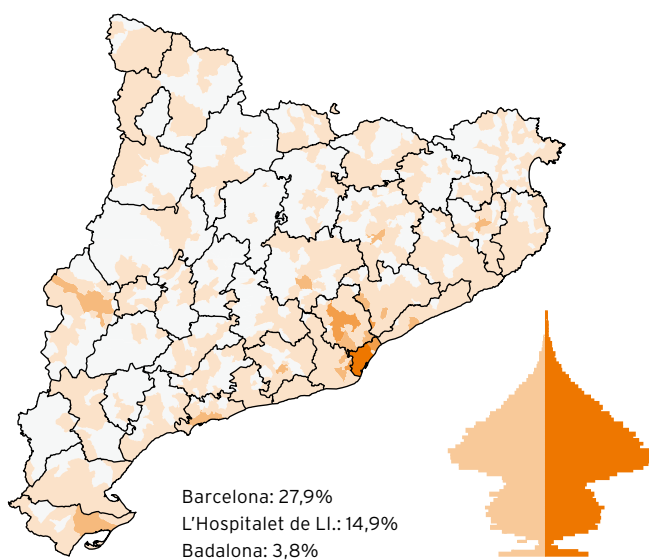
Marroc



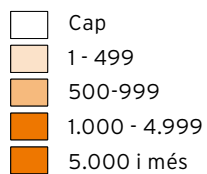
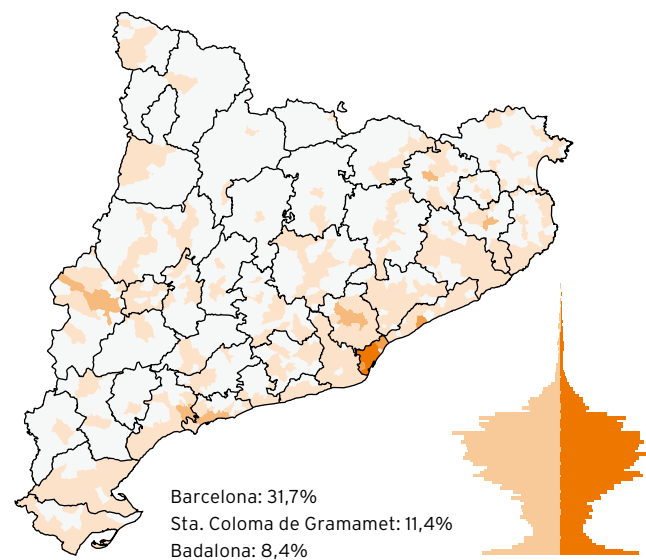
Romania



Equador

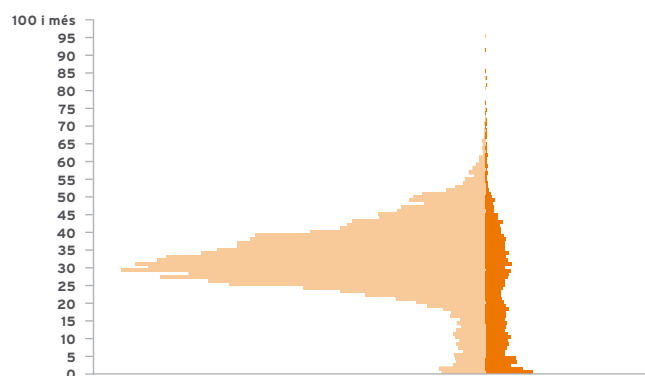


Xina

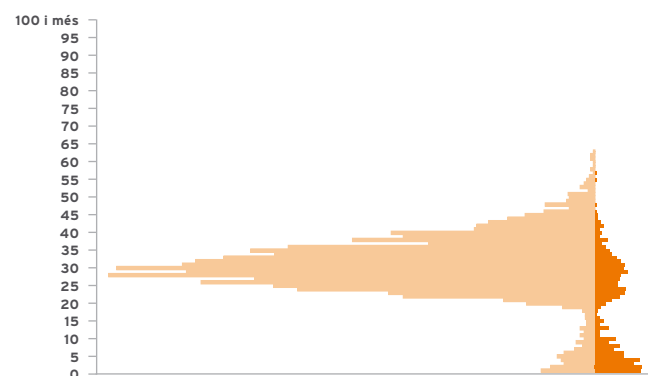


Nacionalitats més masculinitzades. 2008

Pakistan

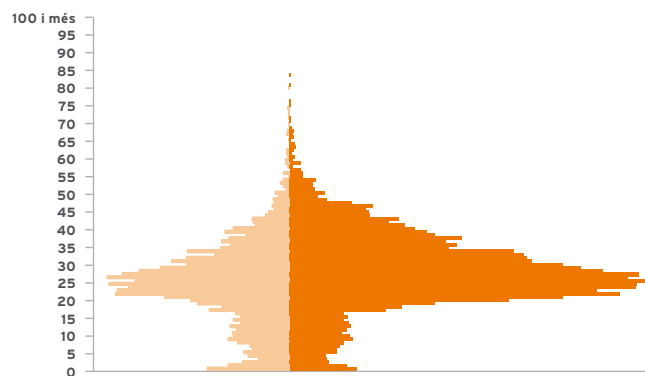


Mali

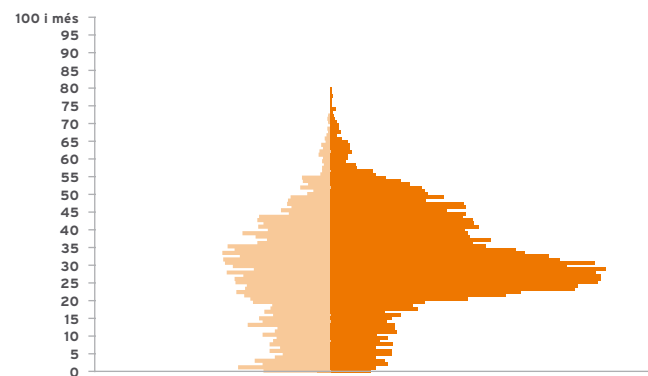


Nacionalitats més feminitzades. 2008

Hondures



Rússia

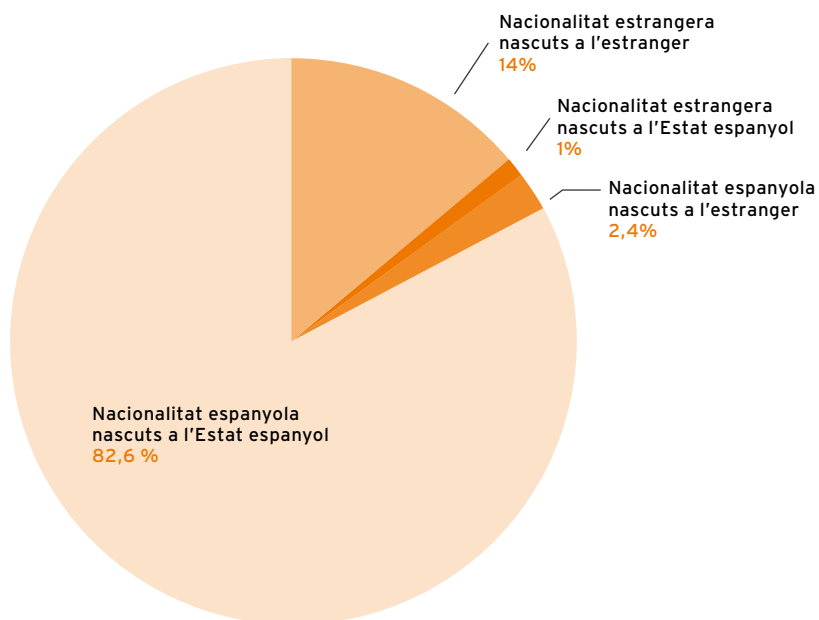


Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

1.2.7. Lloc de naixement

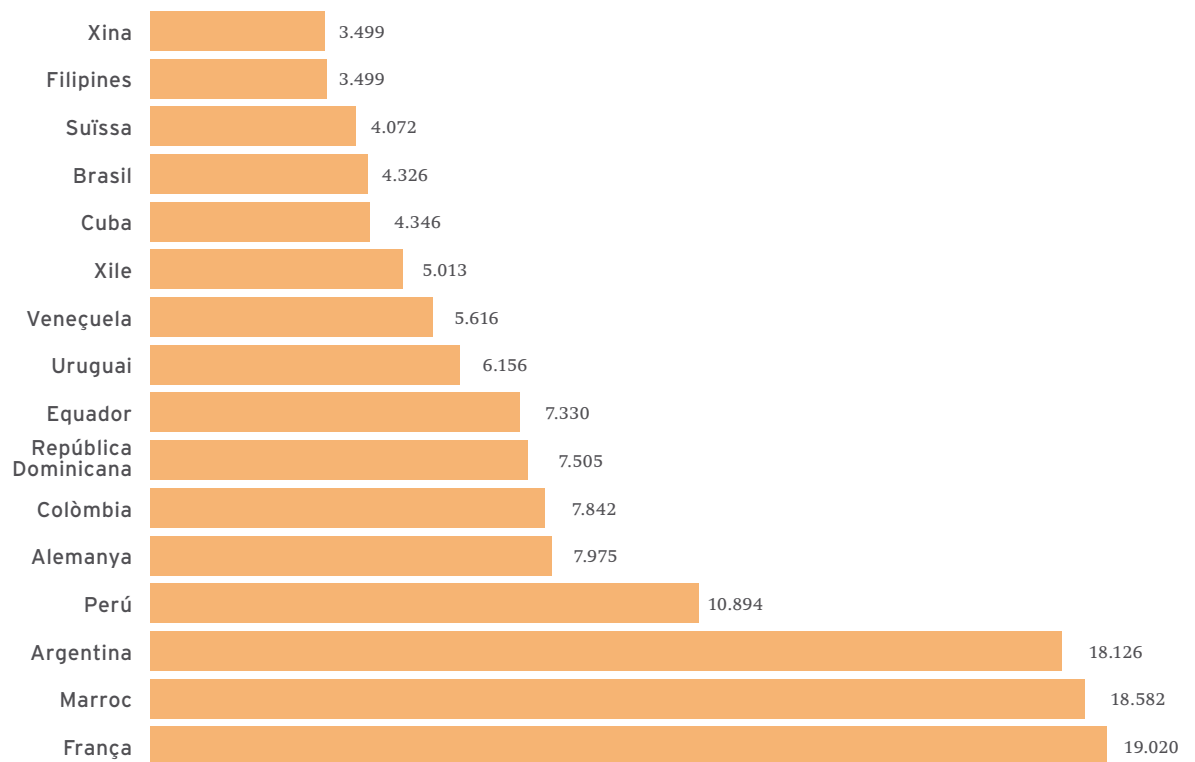
Cada cop més, la nacionalitat no resulta un indicador suficient per conèixer l'origen de les persones, ja que la nacionalitat estrangera no sempre coincideix amb haver nascut a l'estranger, ni la nacionalitat espanyola amb haver-ho fet a l'Estat espanyol.

Població de Catalunya, segons nacionalitat i lloc de naixement. 2008



Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

De la població total, un 2,4% té la nacionalitat espanyola i és nascuda a l'estranger, percentatge força significatiu. Els principals països de naixement d'aquest grup són França, el Marroc, Argentina i Perú.

Persones de nacionalitat espanyola nascudes a l'estranger. Catalunya 2008


Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

D'altra banda, hi ha un 1% de persones que, bé que nascudes a l'Estat espanyol, tenen la nacionalitat estrangera. La gambiana, la marroquina, la nigeriana i la guineana són les nacionalitats amb més proporció: 25 gambians de cada 100, 15 marroquins de cada 100 i 12 nigerians i guineans de cada 100 han nascut a l'Estat espanyol.

Hi ha més de 15 nacionalitats amb una proporció de persones nascudes al territori espanyol superior al 5%.

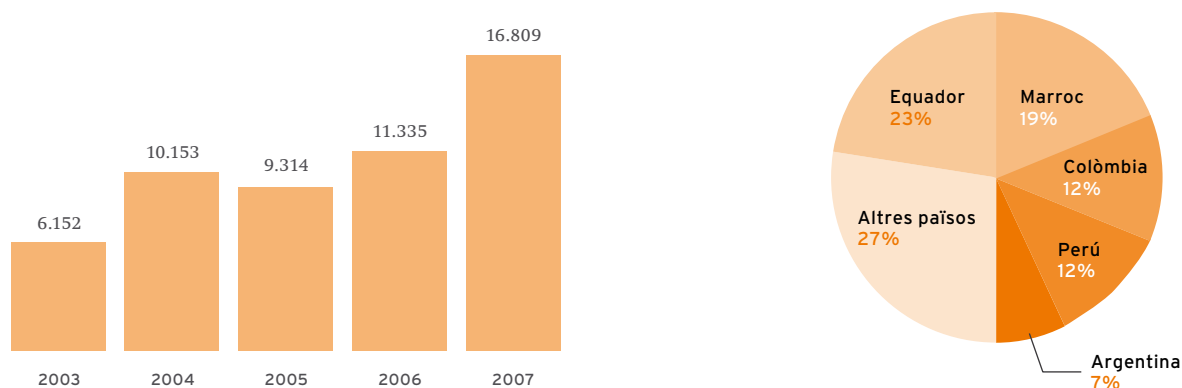
Nacionalitat de les persones estrangeres nascudes a l'Estat espanyol. Catalunya 2008

Països extracomunitaris	Població total	Nascuts a l'Estat espanyol	%
Gàmbia	15.236	3.789	25
Marroc	208.996	30.646	15
Nigèria	6.001	704	12
Guinea (Conakri)	4.157	483	12
Algèria	7.759	852	11
Xina	38.648	4.202	11
Filipines	8.364	879	11
Senegal	16.151	1.403	9
Bangla Desh	3.632	279	8
Armènia	3.524	221	6
Mauritània	2.060	129	6
Mali	6.139	384	6
República Dominicana	19.383	1.179	6
Índia	13.096	711	5
Ghana	4.045	215	5

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

Les concessions de nacionalitat espanyola han augmentat des del 2003, malgrat que de manera irregular. Durant el període 2003-2007 s'han tramitat a Catalunya 53.763 nacionalitzacions. El 2007, el país de procedència amb més concessions ha estat l'Equador, seguit del Marroc, Colòmbia, Perú i l'Argentina.

Concessions de nacionalitat espanyola a persones estrangeres residents a Catalunya. 2003-2007



Font: MTIN. Observatori per a la Immigració. Anuari de la Immigració. Diversos anys.

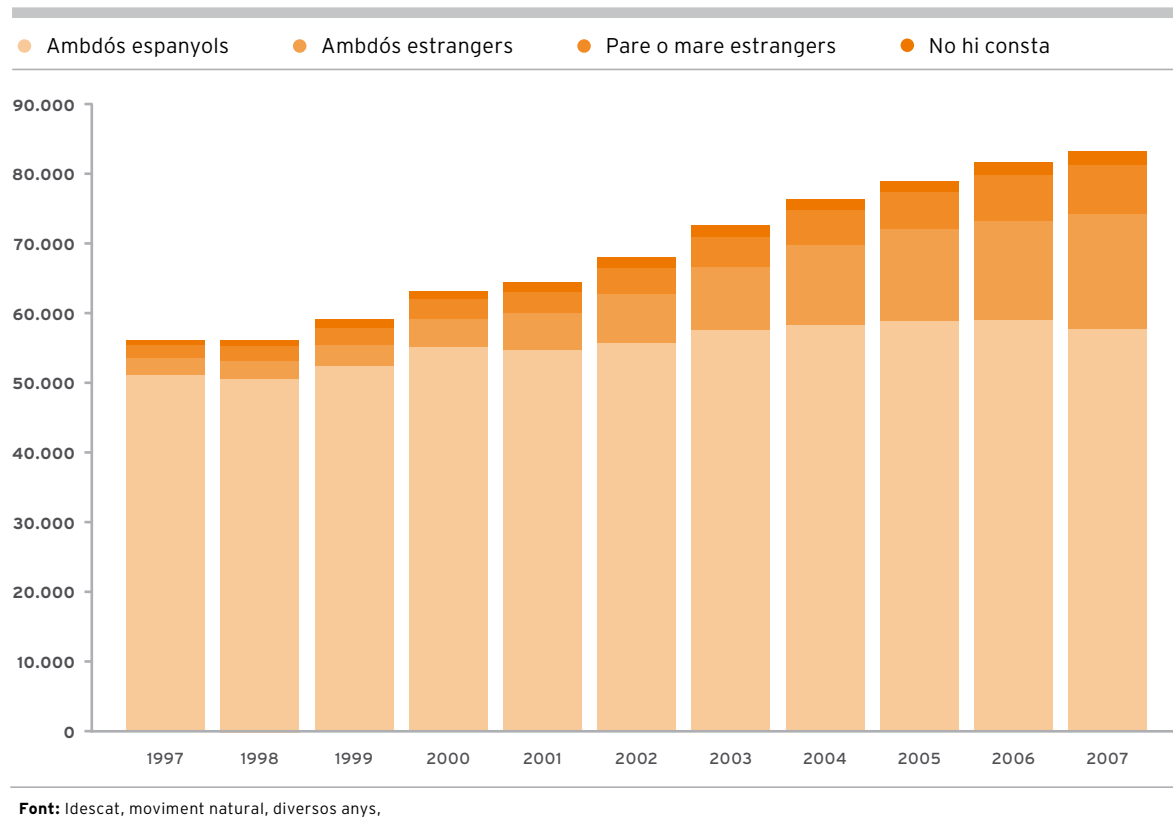
1.2.8. Moviment natural

Amb l'arribada de població estrangera s'han produït canvis en les dinàmiques demogràfiques de Catalunya: hi destaquen l'increment de naixements i el manteniment del nombre de matrimonis registrats, ambdós fenòmens protagonitzats pel col·lectiu de població estrangera.

Mentre que els naixements registrats a Catalunya amb ambdós progenitors espanyols s'han mantingut força estables durant el període 1997-2007 i, fins i tot, han decaït en l'últim any de referència, els naixements amb els dos progenitors estrangers s'han sextuplicat en la darrera dècada. Una de les causes és l'arribada de dones estrangeres en edat fèrtil, tot i que s'acosten al patró de fecunditat autòcton.

Quant als fills i filles de parelles mixtes (amb un progenitor espanyol i l'altre estranger), pràcticament s'han triplicat des de l'any 1997. Del 2000 ençà, més de la meitat d'aquests nadons són fills de mare estrangera i pare espanyol.

Evolució dels naixements registrats a Catalunya segons la nacionalitat dels pares. 1997-2007

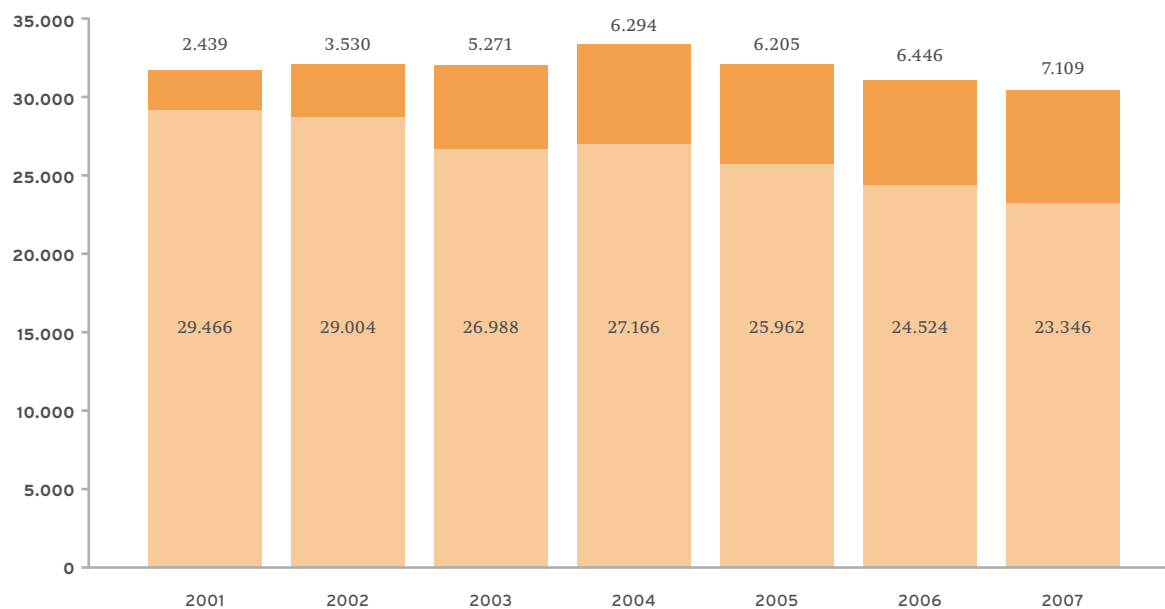


Els matrimonis entre dues persones d'origen estranger o entre una persona amb nacionalitat espanyola i una persona amb nacionalitat estrangera s'han incrementat, també, des de l'any 2001,

mentre que la nupcialitat de parelles amb nacionalitat espanyola ha anat disminuint progressivament. Així, cada cop tenen més pes els matrimonis protagonitzats per, almenys, una persona estrangera.

Evolució dels matrimonis registrats a Catalunya segons la nacionalitat dels cònjuges. 2001-2007

● Matrimonis amb els dos cònjuges espanyols ● Matrimonis amb almenys un cònjuge estranger



Font: Idescat, moviment natural, diversos anys.

1.2.9. Mercat de treball

Catalunya és la primera comunitat autònoma de l'Estat en nombre de personal laboral afiliat a la Seguretat Social, amb una mitjana de 463.000 altes laborals durant el 2008 (el 13,7% del total de persones afiliades a Catalunya i el 22,6% del total de persones estrangeres afiliades al conjunt de l'Estat espanyol).

Cal destacar que, en els darrers 8 anys, el 61,3% de la nova afiliació a Catalunya correspon a personal estranger.

Evolució del nombre de treballadors i treballadores afiliats a la Seguretat Social. Catalunya. 2000-2008

	Total afiliats	Nacionalitat espanyola	Nacionalitat estrangera	% estrangers
2000	2.769.100	2.679.094	90.006	3,3
2001	2.859.200	2.735.910	123.290	4,3
2002	2.928.200	2.763.535	164.665	5,6
2003	2.998.700	2.798.682	200.018	6,7
2004	3.073.300	2.838.331	234.969	7,6
2005	3.205.300	2.875.691	329.609	10,3
2006	3.331.300	2.916.713	414.587	12,4
2007	3.405.925	2.959.710	446.215	13,1
2008	3.377.442	2.914.644	462.798	13,7
Increment 2000-2008	608.342	235.550	372.792	61,3

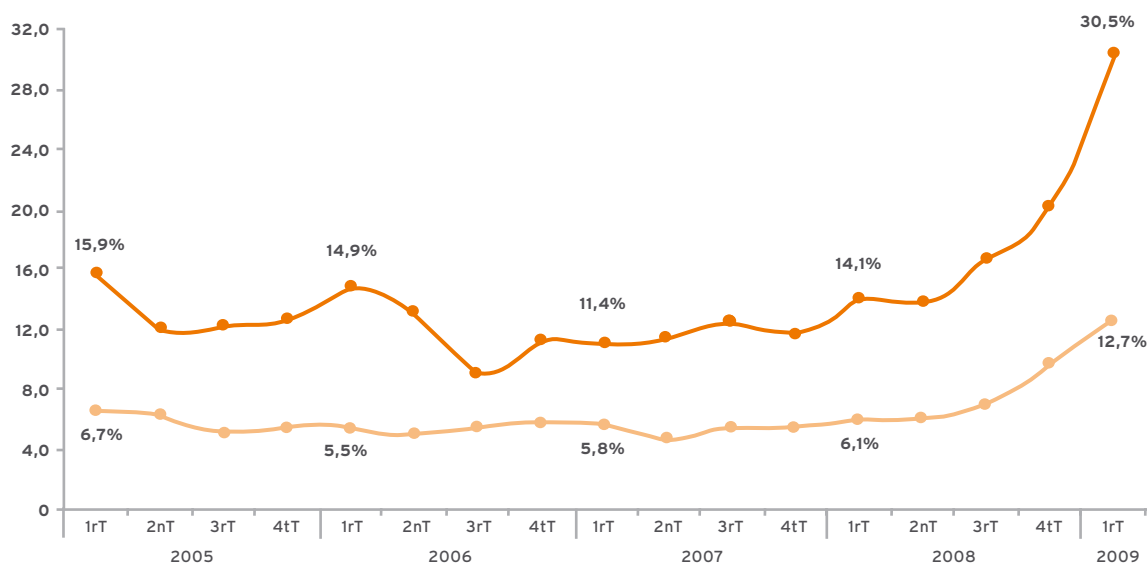
Font: MTIN, Butlletí d'Estadístiques Laborals, Mitjana anual.

La taxa d'activitat entre la població estrangera (de 16 anys o més que treballen o busquen feina) sempre ha estat més alta que entre la població autòctona, entre altres motius, perquè tenen 30,5 anys d'edat mitjana, davant dels 42 dels espanyols. Així, una gran part de la població estrangera està en edat laboral i, per tant, és molt sensible als canvis del mercat de treball. Com a conseqüència, la crisi econòmica l'han sentida amb especial intensitat. Després d'un decreixement de la taxa d'atur estimat fins a l'any 2007, experimenta un fort increment en els anys 2008 i 2009.

Evolució de la taxa d'atur estimat per nacionalitat. Catalunya. 2005-2009

● Nacionalitat espanyola

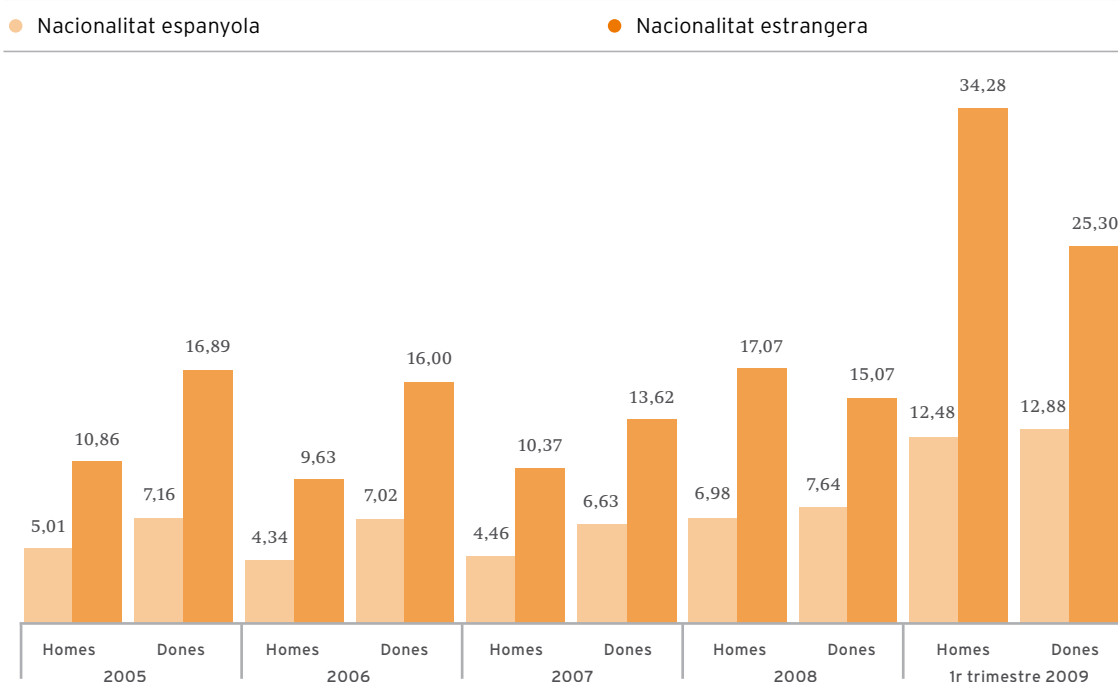
● Nacionalitat estrangera



Font: INE, Enquesta de Població Activa. Les persones amb doble nacionalitat s'han comptabilitzat com de nacionalitat espanyola.

Val a dir que no és pas un fenomen exclusiu del col·lectiu estranger: després d'un període de màxima contractació durant els anys 2007 i 2008, es produeix un clar retrocés durant el primer trimestre del 2009. Entre els homes es dobla la taxa d'atur, tant per a espanyols com per a estrangers. Entre les dones, també hi ha un augment molt considerable, però sense arribar a doblar les xifres de l'any anterior.

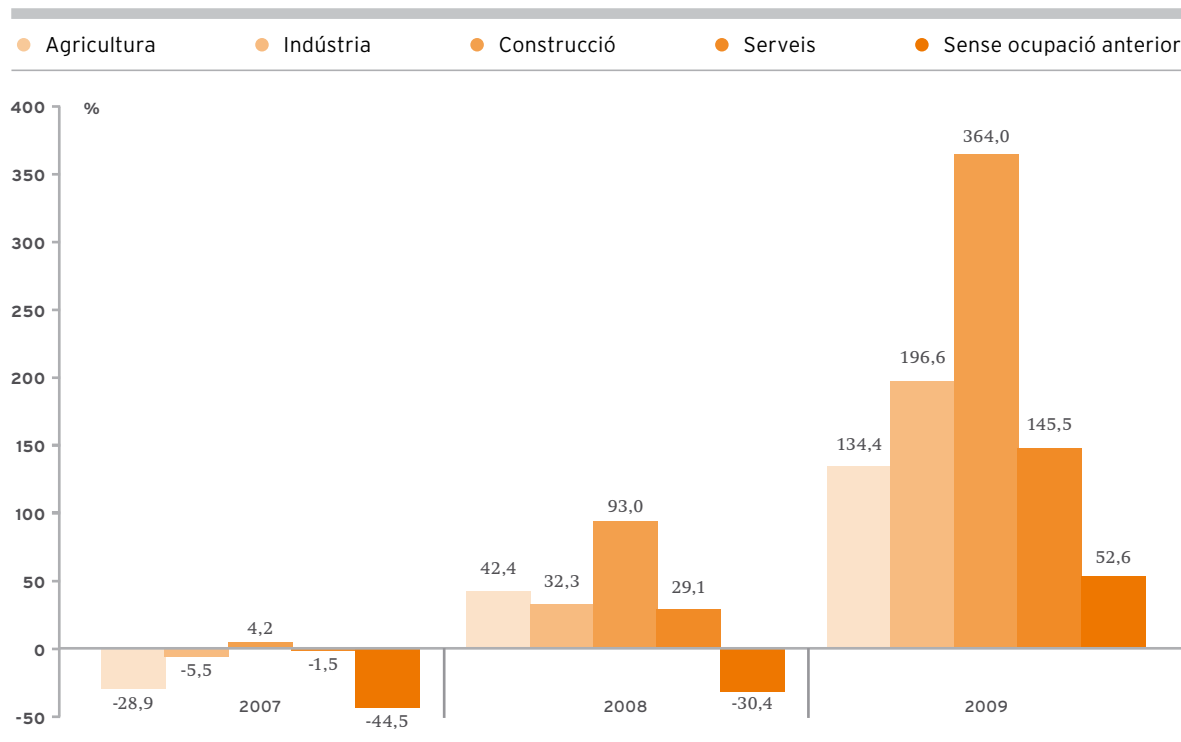
Evolució de la taxa d'atur estimat per nacionalitat i sexe. Catalunya. Mitjana anual. 2005-2009



Font: INE, Enquesta de Població Activa.

Aquesta tendència creixent és particularment visible en el sector de la construcció, on l'atur registrat augmentà un 93% el 2008 i un 364% el 2009, sempre respecte a l'any 2006. En contrast, el sector serveis experimenta un augment de l'atur del 29,1% el 2008 i un 145% el 2009, també respecte a l'any 2006.

Increment, respecte al 2006, de l'atur registrat de la població estrangera per sector d'activitat. Catalunya 2007-2009*



Font: Departament de Treball. Observatori del Treball / * Mes de febrer.

1.3. Els processos de regularització

El concepte d'irregularitat designa situacions diverses: irregularitat en la forma d'arribada al territori, en la permanència, en el compliment dels requisits de renovació de permisos o irregularitat laboral vinculada a l'economia submergida, entre d'altres. En l'apartat present es tracta de la irregularitat relacionada exclusivament amb la residència i es refereix als qui resideixen de manera estable en el territori català sense tenir l'autorització pertinent.

Hi ha tres tipus de permisos per residir legalment a l'Estat espanyol:^[2]

- Certificat de registre de règim comunitari. Els permisos estan regulats pel Reial decret 240/2007, que articula l'entrada, la lliure circulació i la residència dels membres de la Unió Europea, més Noruega, Islàndia, Liechtenstein i Suïssa, i els seus familiars (països UE27+4). Tots tenen dret a circular, residir i, amb algunes restriccions per a romanesos i búlgars, també a treballar en el territori espanyol.
- Autorització de residència de règim general. Permisos regulats per la Llei 4/2000, sobre drets i llibertats de la població estrangera a l'Estat espanyol i la seva integració social, més coneguda com a "Llei d'estrangeria". Aquest règim s'aplica a les persones estrangeres no incloses en el règim comunitari, és a dir, membres de països no comunitaris i de Noruega, Islàndia, Liechtenstein i Suïssa, i als seus familiars.

[2] També es pot residir legalment amb el reconeixement de l'estatut de refugiat en vigor o amb una autorització de residència com a sol·licitant d'asil, però són xifres molt petites i la distribució per comunitats autònomes és poc precisa, ja que tenen llibertat de circulació i, habitualment, no notifiquen els canvis de residència. Quant a les persones que tenen l'estatut d'asilat, la xifra és molt exígua, ja que la majoria de sol·licituds són desestimades.

- Autorització d'estada per estudis. Es concedeix inicialment per un període de validesa igual a la durada prevista dels estudis. Eventualment, l'autorització també cobreix cònjuge i fills i filles menors de 18 anys.

La manca d'autorització de residència o estada deixa a qui té la nacionalitat d'un tercer país en situació d'irregularitat i de gran vulnerabilitat, amb greus conseqüències legals, socials i econòmiques; no té dret a treballar, a obtenir documentació, a la lliure circulació, a la participació pública, als ajuts en matèria d'habitatge, a les prestacions de la Seguretat Social, etc. Des del punt de vista econòmic, en tenir tancat l'accés a treballar de manera legal, es veu abocat a l'economia submergida i a l'explotació laboral.

Resulta difícil de calcular el nombre de persones en situació irregular (no comunitàries ni nacionals de Noruega, Islàndia, Liechtenstein o Suïssa): el padró pot estar sobredimensionat (rarament qui marxa de l'Estat espanyol notifica a l'oficina del padró la seva baixa) o subestimat (alguns municipis dificulten l'empadronament), la xifra de permisos de residència vigents no té en compte els permisos caducats que estan en procés de tramitació, etc.

A partir del 2006 no s'han produït processos de regularització extraordinaris, però ha augmentat la immigració a causa de la incorporació a la Unió Europea (l'1 de gener de 2007) de Romania i Bulgària, del reagrupament familiar i de l'inici de tràmits de regularització per arrelament social dels qui havien quedat fora del procés de normalització del maig del 2005. Aquestes i altres dinàmiques tenen un impacte notable en la situació de regularitat i irregularitat documental. Per això, tot i les dificultats abans esmentades, és interessant calcular-ne una xifra aproximada.

Evolució de la població estrangera en situació d'irregularitat documental. Estat espanyol i Catalunya. 2006-2009

Població estrangera	Estat espanyol				Catalunya			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
a. Empadronaments no comunitaris ni nacionals de Noruega, Islàndia, Liechtenstein o Suïssa	2.685.999	2.777.915	3.130.248	3.294.515	717.262	737.928	817.528	873.101
b. Amb certificat de registre o autorització de residència en vigor	1.921.185	2.089.305	2.432.705	2.679.270	496.929	525.473	656.520	725.745
c. Amb autorització d'estada per estudis en vigor	30.676	33.293	40.132	41.881	10.009	10.641	12.541	13.237
a-b-c Total en situació d'irregularitat documental	734.138	655.317	657.411	573.364	210.324	201.814	148.467	134.119

Font: Elaboració pròpia a partir de les xifres del Padró continu de l'INE (a 1 de gener de cada any) i de les dades del Ministeri de Treball i Immigració (a 31 de desembre de l'any anterior).

La xifra de situacions d'irregularitat documental decreix any rere any, tant al conjunt de l'Estat com a Catalunya. Per nacionalitats, la marroquina, l'equatoriana o la xinesa gaudeixen d'una situació de regularitat significativa, mentre que una part important de les de Bolívia o el Brasil encara no tenen regularitzada la seva situació.

1.4. La immigració i els serveis públics

Com s'ha apuntat anteriorment, els fluxos migratoris dels darrers deu anys han generat un intens canvi demogràfic i social a Catalunya. L'arribada de població estrangera ha tingut també un impacte en els serveis públics, que han vist com n'augmentava la demanda, mentre que les característiques de la població atesa es feien més heterogènies, exigint la diversificació de l'oferta.

1.4.1. Educació

Un dels sectors que més ha notat el fenomen migratori ha estat el sector educatiu. El nombre de l'alumnat estranger matriculat en segona etapa d'infantil, primària, secundària obligatòria, batxillerat i cicles formatius representava el curs 2007-2008 un 12,5% del total. Aquest percentatge ha anat en augment, en paral·lel a l'evolució de població estrangera empadronada a Catalunya.

En conjunt, el nombre total de matrícules ha passat de les 990.275 del curs 2000-2001 a les 1.144.808 del 2007-2008, cosa que representa un augment del 16%. Tres quartes parts d'aquest increment són per la incorporació de nou alumnat estranger en el sistema educatiu català.

Les escoles de titularitat pública escolaritzen fins a cinc vegades més estudiants estrangers que les escoles que pertanyen a la xarxa privada: en el sector públic, el nombre total ha passat de 20.712 el curs 2000-2001 als 120.309 el 2007-2008. El sector privat també ha experimentat un augment notable: d'un total de 4.188 el curs 2002-2003 a 22.518 el 2007-2008. En ambdós sectors, l'increment de matrícules ha estat particularment significatiu en els nivells de primària i ESO.

Evolució de l'alumnat matriculat en els centres educatius de Catalunya. Cursos 2000-2001 a 2007-2008

Cursos	Total alumnat	Nacionalitat espanyola	Nacionalitat estrangera	%	Distribució de l'alumnat estranger	
					Centres públics	Centres privats
2000-2001	990.275	965.375	24.900	2,5	20.712	4.188
2001-2002	992.214	955.913	36.301	3,7	30.086	6.215
2002-2003	1.010.129	956.120	54.009	5,3	44.295	9.714
2003-2004	1.034.349	957.388	76.961	7,4	64.132	12.829
2004-2005	1.054.652	962.711	91.941	8,7	76.616	15.325
2005-2006	1.074.691	964.525	110.166	10,3	92.801	17.365
2006-2007	1.105.073	979.359	125.714	11,4	106.068	19.646
2007-2008	1.144.808	1.001.981	142.827	12,5	120.309	22.518

Font: Departament d'Educació.

Pel que fa a les matrícules a les universitats públiques catalanes, destaca la baixa presència estrangera en els estudis de primer i segon cicle, en contrast amb el que s'esdevé en els estudis de màster (3r cicle), on representa gairebé un 30% de l'alumnat total.

Alumnes matriculats als centres integrats de les universitats catalanes en estudis de 1r, 2n i 3r cicle. Curs 2007-2008

Nacionalitat	1r i 2n cicle						Màsters	
	Ciències	Ciències de la salut	Ciències socials	Gestió i pràctica de l'esport	Humanitats	Tècnica	Total	Total
Espanyola	11.921	12.527	60.470	313	16.086	35.896	137.213	4.887
Estrangera	306	731	2.182	6	1.037	1.320	5.582	2.081
TOTAL	12.227	13.258	62.652	319	17.123	37.216	142.795	6.968
% estrangers	2,5	5,5	3,5	1,9	6,1	3,6	3,9	29,9

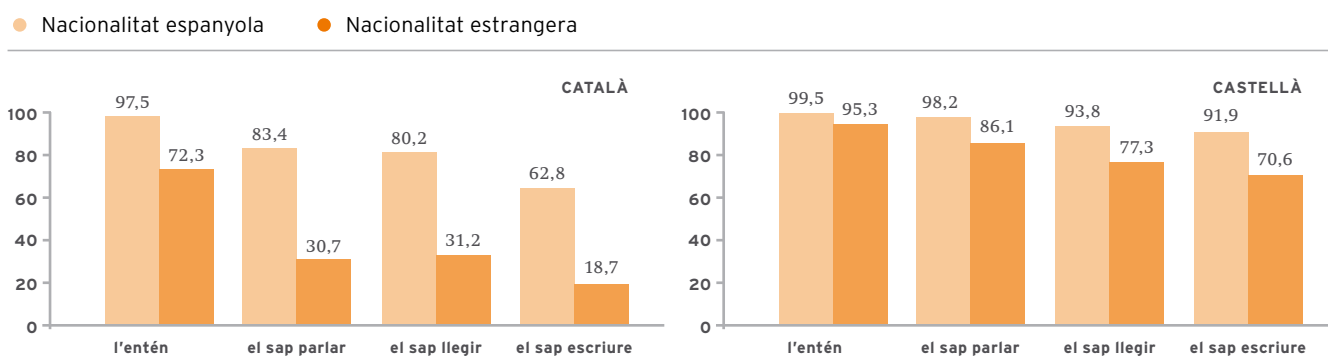
Font: Departament d'Universitats, Innovació i Empresa.

1.4.2. Aprenentatge del català

[3] Enquesta a 27.200 persones de totes les edats. Fa els encreuaments segons la nacionalitat.

Segons dades de l'Enquesta Demogràfica de Catalunya 2007, portada a terme per l'Institut d'Estadística de Catalunya, [3] una baixa proporció no entén el castellà, mentre que quasi un terç de la població estrangera declara no entendre el català. Cal destacar, però, el 18,7% del col·lectiu estranger que afirma que el sap escriure.

Coneixement de la llengua de la població* segons la nacionalitat

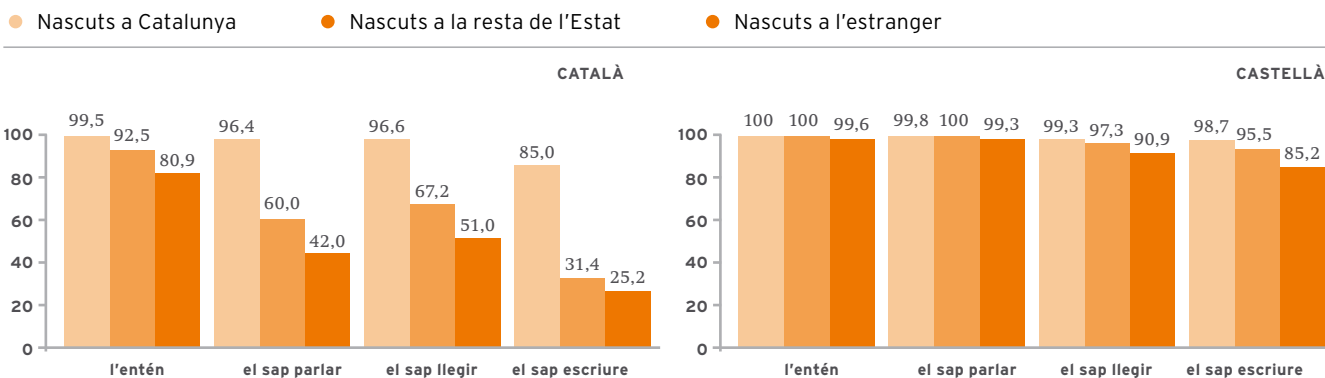


Font: Idescat, Enquesta Demogràfica de Catalunya 2007. / * Població de 2 anys i més

[4] Enquesta a 2.700 persones de 15 anys i més. Encreua totes les preguntes per lloc de naixement.

D'altra banda, segons una altra font, la que aporta l'Enquesta d'Usos Lingüístics de la Població 2008, [4] sota la responsabilitat de la Secretaria de Política Lingüística amb la col·laboració de l'Idescat, un 25,2% de la població nascuda a l'estranger declara saber escriure el català.

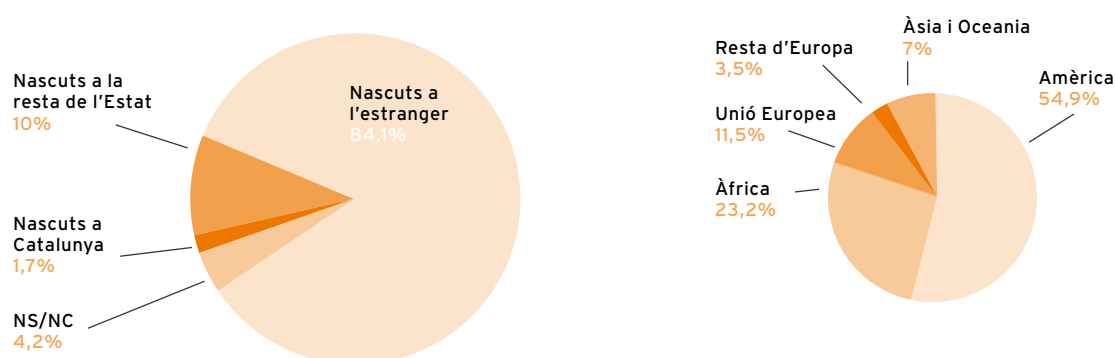
Coneixement de la llengua de la població* segons el lloc de naixement



Font: Idescat, Enquesta Demogràfica de Catalunya 2007. / * Població de 15 anys i més.

En el marc de l'oferta pública d'ensenyament de la llengua catalana, la presència estrangera en els cursos d'acolliment lingüístic és d'un 83,5% durant l'any acadèmic 2007-2008. D'aquestes persones, més de la meitat provenen d'Amèrica i gairebé una quarta part, de l'Àfrica. El pes de l'alumnat de la Unió Europea és també ben significatiu.

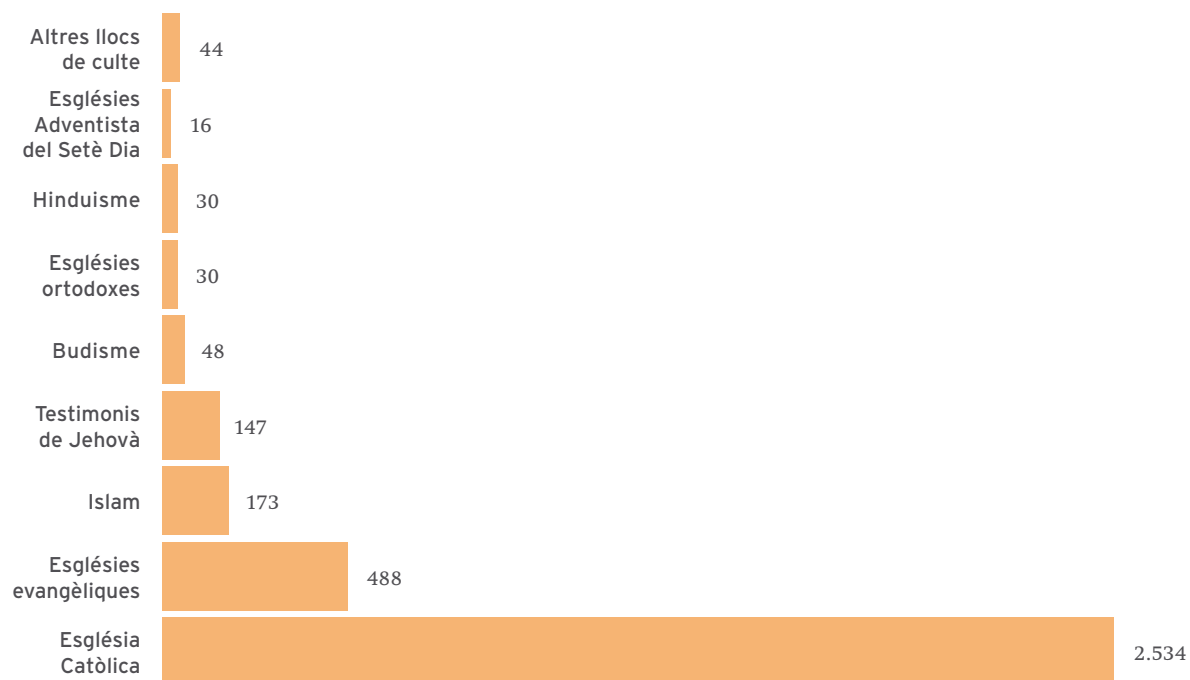
Cursos d'acolliment lingüístic (català inicial i bàsic)



Font: Departament de la Vicepresidència. Secretaria de Política Lingüística.

1.4.3. Centres de culte religiós

L'arribada de població estrangera també ha canviat lleugerament la presència de centres de culte religiós en el país, tot i que el 70% dels centres (xifres del 2008) estan vinculats a l'Església catòlica. Els centres de culte de les esglésies evangèliques suposen gairebé un 15% del total, seguides dels centres de culte de l'Islam (5%) i dels centres dels Testimonis de Jehovà (4,2%).

Centres de culte religiós

Font: Departament de la Vicepresidència, Direcció General d'Afers Religiosos.

2. Marc normatiu i competencial

En la determinació del règim jurídic de les persones estrangeres hi participen diferents nivells político-administratius amb competències que, d'una manera o d'una altra, incideixen sobre la immigració i sobre els seus drets i deures. L'abast de les competències de cadascuna d'aquestes administracions –Unió Europea, Estat, Generalitat i ens locals– depèn de diverses normes, si bé les principals són:

- Les que integren el cabal comunitari.
- Els tractats i convenis internacionals que sobre aquesta matèria ha ratificat l'Estat espanyol.
- La Constitució espanyola.
- L'Estatut d'Autonomia de Catalunya.
- La Llei reguladora de les bases de règim local.
- La Llei orgànica de drets i llibertats de les persones estrangeres i de la seva integració social.

Del conjunt d'aquestes disposicions es pot deduir el sistema actual de distribució competencial en matèria d'immigració.

Val a dir, però, que aquestes normes no romanen immutables en el temps; més aviat al contrari: varien amb relativa freqüència tot generant una reordenació de les competències atribuïdes a cada nivell político-administratiu.

Ara bé, amb cada reordenació competencial s'obre la possibilitat de noves modificacions normatives del règim jurídic de la immigració. Aquest ha estat el cas, per exemple, de l'any 2006, que va portar l'aprovació de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, que permeté que la Generalitat assumís competències noves en matèria d'immigració.

Probablement tornarà a passar en els propers mesos, amb les anunciades reformes del Tractat de Lisboa i de la Llei orgànica de drets i llibertats de les persones estrangeres, tot i que la primera només està pendent d'una ratificació, mentre que la segona encara s'ha de tramitar a les Corts. En ambdós casos, però, implicaran modificacions tant del marc competencial com de la regulació concreta de la immigració, tot generant una nova onada de reformes normatives.

En la mesura, doncs, que ens trobem amb un marc competencial fluid, esdevé particularment necessari que l'actuació de les institucions amb responsabilitats en matèria d'immigració es planifiqui amb la màxima cura. La planificació pública s'erigeix, així, en un instrument intermedi entre la regulació normativa i l'activitat administrativa pròpiament dita que enllaça totes dues, mitjançant un esforç de concreció i calendarització del seu desplegament, de manera que aquesta activitat administrativa estigui adscrita als criteris d'eficiència, eficàcia i legalitat.

El Pla de ciutadania i immigració 2009-2012 pretén donar sentit a aquesta tasca, i ho fa articulant-se a l'entorn dels principis i objectius recollits pel Pacte Nacional per a la Immigració, bo i tenint en compte les disposicions comunitàries, estatals i estatutàries pertinents, que tot seguit són objecte d'anàlisi.

2.1. El marc normatiu comunitari europeu

Un primer actor en matèria d'immigració és la Unió Europea, que, a través de les competències atribuïdes a les seves institucions, té una incidència central en la determinació de les línies mestres de la legislació i de les polítiques migratòries i d'asil, emmarcades per l'ambició de construir un espai europeu de llibertat, seguretat i justícia.

Amb aquesta vocació, l'assumpció per part de la Unió Europea d'importantes competències en matèria d'immigració i asil –(incloent-hi àmbits fins fa poc impensables, com ara visats, reagrupament familiar, residència de llarga durada, control de les fronteres, integració social, expulsions i el treball (art. 62 i 63, títol IV TCE)– està desplaçant progressivament les competències dels estats membres, especialment en les funcions d'elaboració de polítiques comunitàries, l'adopció de legislació i planificació i, més excepcionalment, d'execució. I, en estats descentralitzats, també dels nivells de govern subestats, com els de les comunitats autònomes.

Aquests darrers anys hi ha hagut l'ampliació a l'Est de la Unió Europea i, per tant, la conversió en ciutadans comunitaris d'un gran nombre de persones estrangeres residents a Catalunya que, transcorregut un breu període transitori, han passat a ser titulars plens d'un conjunt de drets que els equiparen, gairebé en tots els àmbits, als nacionals.

Així, pel que fa al **control d'entrada i visats**, s'ha avançat en:

- L'actualització i posada en marxa operativa del Sistema informàtic de Schengen (SIS-II).
- La capacitat de resposta a les emergències i crisis exteriors, amb la nova Agència de Gestió de Fronteres (Frontex), que coordina els grups d'intervenció ràpida (RABIT).
- Un sistema de gestió integrada de les fronteres exteriors ampliades als nous estats membres.
- L'harmonització del sistema de visats amb un sistema d'informació sobre visats (VIS).
- La creació de centres de sol·licitud comuna de visats.
- La introducció de la biometria en els visats.
- La progressió cap a un codi comú de visats i l'adopció de tractats bilaterals per instituir-ne procediments d'emissió simplificada.

Igualment, en matèria **d'asil**, s'ha avançat en:

- El desenvolupament dels programes de protecció regional (Ucraïna, Moldàvia, Bielorússia, Tanzània).
- La cooperació pràctica en el desenvolupament del Sistema comú europeu d'asil.

En diverses iniciatives dirigides a assegurar els **drets** dels estrangers:

- Establiment de l'Agència Europea de Drets Fonamentals a Viena.
- Incorporació de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea al Tractat de Lisboa.
- Primeres avaluacions sobre l'aplicació de la Directiva de reagrupació familiar, *Llibre Verd de Migració i Educació*, etc.

O en el reforç dels instruments **de lluita contra l'entrada irregular**:

- Major implicació en la lluita contra el tràfic d'éssers humans.

- Convenis de readmissió amb els estats dels Balcans i partenariats de mobilitat.
- Cooperació amb els països del Mediterrani i l'Àfrica.
- Directiva de retorn i fons per al retorn.

Partint del recent Pacte Europeu sobre Immigració, adoptat al Consell Europeu de 19-20 de juny de 2008, i del nou programa plurianual per al període 2010-2014 de la Direcció General de Justícia, Llibertat i Seguretat, i operant ja sobre un espai Schengen ampliat fins a vint-i-quatre estats membres, la Unió Europea continuarà desenvolupant i ampliant la seva activitat política i normativa sobre immigració.

Recentment ha adoptat un paquet de disposicions normatives importants, com la Directiva de Retorn, la Directiva sobre normes mínimes sobre sancions i mesures aplicables als empresaris que contractin treballadors irregulars o la Directiva sobre condicions d'entrada i residència de nacionals de tercers països amb finalitat de treball altament qualificat, que s'afegeixen a les importants disposicions sobre reagrupament familiar, residència de llarga durada i el Manual comú de Fronteres Schengen, sobre les quals la Comissió actuarà vetllant per la seva aplicació; però també perquè d'altres disposicions es troben ja en un avançat estadi de negociació, com la Proposta de directiva sobre l'entrada i la residència de treballadors temporers o la Proposta de directiva sobre l'entrada, l'estada temporal i la residència de les persones traslladades dintre d'una mateixa empresa.

Probablement, el seguiment d'aquesta normativa, així com la participació tant ascendent com descendent de la Generalitat en l'elaboració dels projectes normatius de la Unió Europea, sigui un dels grans reptes de futur en aquest àmbit.

Finalment, la Unió segurament continuarà ampliant la seva activitat un cop superada la paràlisi constitucional generada per la congelació del procés de ratificació del projecte de Constitució europea, per mitjà del Tractat de Lisboa –pendent de ratificació per Irlanda–, que modificarà substancialment el funcionament de les institucions de la Unió, com també aspectes destacats d'immigració i asil.

El marc comunitari europeu

1. Diversos corrents d'opinió i moviments socials demanen a la Unió Europea una regulació més oberta del fet migratori i en promouen canvis. El Tractat de Lisboa, quan entri en vigor, i la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea poden inspirar als estats membres unes polítiques que atenguin les persones abans que les estructures i servir de guia hermenèutica i jurisprudencial en l'aplicació dels drets fonamentals.

2. Per últim, i en referència també a la Unió Europea, s'ha d'assenyalar la necessitat d'incorporar a l'ordenament jurídic espanyol, probablement durant la present IX Legislatura de les Corts Generals, la part encara no incorporada del nou dret europeu migratori, a més de les prescripcions de les sentències recents del Tribunal Constitucional i altres prioritats polítiques que resultin de l'acord de les forces polítiques parlamentàries. La direcció d'aquests canvis legislatius haurà de tenir en compte el nou marc polític aprovat pel Consell Europeu celebrat els dies 15 i 16 d'octubre de 2008 a Brussel·les i conegut com a Pacte Europeu sobre Immigració i Asil.

2.2. Estat: legislació i col·laboració. Les lleis d'estrangeria i sobre immigració

Si davалlem al nivell politicoadministratiu de decisió següent, l'Estat espanyol, cal assenyalar que durant molt de temps ha significat per a Catalunya el centre de decisió principal en matèria d'immigració. La Constitució espanyola, en l'article 149.1.2, es limita a definir la "immigració" com una matèria de competència estatal exclusiva.

Aquesta visió és tributària del moment en què s'aprovà, un context on el desplegament autonòmic estava encara per iniciar-se i no és estrany, doncs, que en regular l'any 1978 el règim de les persones estrangeres a l'Estat espanyol es considerés com un dels àmbits on més clarament existien raons per assegurar una regulació unitària en tot l'Estat, d'acord amb la tradició espanyola.^[5] Fruit d'aquesta visió, plasmada en els debats constituents sobre l'article 13, la regulació de l'apartat 1 d'aquest precepte remet a la llei i als tractats internacionals la regulació dels drets dels estrangers, previsió que, en connexió amb la reserva de llei orgànica de l'article 81, decantava clarament l'atribució d'aquesta competència a l'Estat.

[5] Decret de 1852, Decret 522/1974.

En aquest marc normatiu, en arribar a la discussió del títol VIII de la Constitució, la ponència constitucional considerà, des d'un principi, la matèria d'immigració de competència exclusiva de l'Estat, i amb la mateixa taxativitat ho determinà en l'article 149.1.2. Aquesta visió, a més de l'escassa transcendència del fet migratori en els primers anys de democràcia, explica que els primers estatuts d'autonomia ^[6] gairebé no en fessin cap esment, o que —amb l'excepció del de Canàries— es limitessin a reconèixer la competència estatal exclusiva i els límits de l'autonòmica. En aquest context, els diferents òrgans de l'Estat assumiren que qualsevol intervenció sobre la immigració, legislativa o executiva, trobava cobertura competencial en l'article 149.1.2.

[6] Article 17.1 de l'Estatut d'Autonomia del País Basc, articles 11 i 13 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 1979.

A mesura que s'ha consolidat el sistema autonòmic i la immigració ha esdevingut un fenomen de primera importància a Catalunya, s'ha fet evident que aquesta interpretació del títol "immigració" era massa expansiva i tendia a l'horitzontalitat, de manera que calia acotar-ne de manera objectiva el contingut material. La doctrina del Tribunal Constitucional mateix donava suport a aquesta lectura en sostenir la necessitat d'establir un seguit de criteris que permetessin delimitar l'àmbit d'aplicació de qualsevol títol competencial,^[7] per tal de fer-lo compatible amb d'altres de connexos, si bé diferenciats. A més, en la pràctica, és possible fonamentar, a partir de criteris interpretatius objectius, l'existència de funcions diferents, unes lligades al nucli dur de l'actuació en matèria d'immigració i d'altres més accessòries o perifèriques, que, a diferència de les primeres, no cal reservar a l'Estat perquè garanteixi un tractament unitari de la gestió migratòria.

[7] STC 66/1991, de 22 de març; STC 37/1981, de 16 de novembre; STC 52/1988, de 24 de març, i moltes altres.

Amb tota la seva complexitat, aquesta interpretació s'ha anat consolidant com l'opció més raonable per construir un règim de distribució competencial en matèria d'immigració que sigui a la vegada adequat, funcional i descentralitzat; és a dir, que reconegui les comunitats autònomes i administracions locals, els nivells politicoadministratius de més proximitat, que han enfrontar la complexitat dels reptes que planteja la immigració en el dia a dia.

Efectivament, les lleis d'estrangeria, en tant que instruments de desenvolupament constitucional, són sempre portadores d'una determinada interpretació de l'abast de les competències d'immigració i, per tant, indirectament, de la distribució de competències Estat-comunitats autònomes. És per aquesta raó que constitueixen un element de referència per determinar les competències que corresponen a les comunitats autònomes i als ens locals, anàlisi especialment necessària quan les successives reformes legals del 1985, 2000 i 2003 i reglamentàries del 2004 n'han augmentat progressivament les atribucions.

Superada la Llei orgànica 7/1985, de drets i deures de les persones estrangeres a Espanya, i el seu primer reglament executiu, adoptat pel Reial decret 1119/1986, la complexitat i la transversalitat del fenomen migratori motivaren que a mitjans de la dècada dels noranta s'iniciés el debat sobre l'abast del títol competencial de l'article 149.1.2 i que es fessin interpretacions que n'acotessin l'expansivitat i l'horitzontalitat bo i permetent un espai més gran d'intervenció a les comunitats autònomes i, en menor mesura, als ens locals.

Així, i tímidament, el reglament següent, el Reial decret 155/1996, de 2 de febrer, al preàmbul ja disposava la necessitat d'adaptar el Reglament a la nova organització administrativa amb competències sobre estrangeria. Més concretament, la disposició addicional 5a establí l'obligació de coordinació i col·laboració de les diverses administracions públiques en matèries com l'ensenyament bàsic, les prestacions assistencials, socials i sanitàries o la protecció de menors, tot preveient la possibilitat de convocar conferències sectorials per abordar aquestes qüestions, així com de facilitar la signatura de convenis de col·laboració.

En aquest sentit, el Reglament remetia a la legislació específica en matèria d'assistència lletrada, Seguretat Social, prestacions socials i salut, però ja considerava la necessitat de coordinar actuacions amb les comunitats autònomes en matèria de menors en situació de desemparament ^[8] i de menors desplaçats.^[9] Tanmateix, la tramitació i l'expedició de visats, permisos de residència i permisos de treball continuaven sent competència del Govern central, sense cap intervenció d'altres instàncies administratives autonòmiques o locals, ni tan sols en els visats per al reagrupament familiar, on es requeria l'acreditació de mitjans econòmics suficients per al manteniment i l'allotjament de la família. Tampoc en l'establiment del contingent es considerava la intervenció d'altres instàncies autonòmiques o locals, tot i que les organitzacions socials i sindicals més representatives hi intervenien amb la Comissió Interministerial d'Estrangeria i els ministeris de Treball i d'Afers Socials.

[8] Article 13.

[9] Article 14.

La implementació del primer Pla interdepartamental d'immigració pels diferents departaments de la Generalitat venia dificultada per les diverses legislacions sectorials aleshores vigents: Llei general d'educació, Llei de serveis socials, Estatut dels treballadors, Llei general de la Seguretat Social, etc. Aquestes lleis, aprovades en èpoques en què les xifres d'immigració estrangera eren molt baixes o inexistents, no esmentaven en cap cas si la població sense nacionalitat espanyola tenia dret a beneficiar-se'n. Es feia necessari, doncs, modificar-les. El Consell Assessor de la Immigració de la Generalitat elaborà un document de propostes de modificacions legislatives que lliurà als grups parlamentaris catalans en el Congrés dels Diputats. El Congrés constituí una co-

missió formada per representants de tots els grups polítics que, després d'un treball de 18 mesos, presentà una proposta legislativa que modificà la Llei de l'any 1985 i una sèrie de lleis sectorials. Aquesta proposta legislativa s'aprovà l'11 de gener de l'any 2000, amb el títol de Llei orgànica 4/2000 de drets i llibertats dels estrangers a Espanya i llur integració social. Posteriorment, la Generalitat publicà el Decret 188/2001, de 26 de juny, dels estrangers i la seva integració social a Catalunya, per tal de fer efectius, en l'àmbit de les seves competències, els drets previstos en aquella llei orgànica.

La Llei orgànica 4/2000, de drets i llibertats dels estrangers i de la seva integració social,^[10] tot i mantenir encara la titularitat de les competències en matèria d'immigració en l'àmbit estatal, permeté la intervenció de les comunitats autònomes en algunes de les matèries d'estrangeria relacionades –drets i llibertats, prestacions i serveis socials, residència, treball– i atorgà un paper clau en tot el sistema d'estrangeria al padró municipal com a instrument de certificació de la durada de la residència en el municipi.

[10] Reformada posteriorment per la LO 8/2000, la LO 11/2003 i la LO 14/2003.

En reconèixer aquest nou marge d'intervenció sectorial de les comunitats autònomes i trencar la tradicional exclusió de les administracions locals com a administracions col·laboradores en la gestió del fenomen migratori, la Llei orgànica 4/2000 reflectia el grau de descentralització del sistema autonòmic i inaugurava una nova etapa en la distribució competencial en matèria d'immigració, confirmant de fet la tesi que sostenia la possibilitat (i necessitat) d'interpretar de manera més restrictiva l'article 149.1.2 per analitzar les submatèries en què incidia i valorar quin nivell de descentralització en cada una d'aquestes era el més adequat en aquell moment.

Aquesta Llei articulà també alguns importants mecanismes d'informació i col·laboració interadministrativa, com el Consejo Superior de la Inmigración, que agrupa representants de l'Estat, les comunitats autònomes i els ens locals, institució que posteriorment fou reformada per donar més pes als representants de l'Administració central. De la mateixa manera, és un pas endavant en aquest sentit la previsió de subcomissions dins les comissions bilaterals de cooperació comunitat autònoma-Estat, previstes per la disposició addicional segona de la Llei orgànica 4/2000 per col·laborar en qüestions de treball, residència i assistència social que afecten directament ambdues administracions.

Les reformes legals i reglamentàries posteriors alentiren aquesta tendència descentralitzadora, però el nou Reglament, aprovat pel Reial decret 2393/2004, de 30 de desembre, tornà a considerar les comunitats autònomes i els ens locals com a administracions col·laboradores en la gestió migratòria per mitjà de les seves competències pròpies. El Reglament atorgava als municipis l'emissió dels informes d'arrelament social i d'adequació d'habitatge, recollia la participació de les comunitats autònomes en l'elaboració del contingent i en les activitats de selecció de la mà d'obra candidata en el país d'origen, reconeixia la possibilitat d'ampliar les intervencions educativoformatives autonòmiques sobre menors immigrants i atorgava algunes facultats executives laborals a les comunitats autònomes, entre les quals destaca l'emissió del certificat de les oficines de treball de la Generalitat per a l'expedició d'autoritzacions en règim general.

Les principals normes d'estrangeria i immigració

- Llei 5/1984, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, modificada per la Llei 9/1994, de 19 de maig.
- Llei 45/1999, de 29 de novembre, sobre el desplaçament de treballadors i treballadores en el marc d'una prestació de serveis transnacionals.
- Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i llur integració social. Ha estat modificada successivament per les lleis orgàniques 8/2000, de 22 de desembre; 11/2003, de 29 de setembre, i 14/2003, de 20 de novembre.
- El Decret 188/2001, de 26 de juny, dels estrangers i la seva integració social a Catalunya, aprovat, segons el seu propi preàmbul, per tal de fer efectius, en l'àmbit de les seves competències, els drets que preveu el títol 1 de la Llei 4/2000, per contribuir a la consolidació de la nova legislació orgànica sobre drets i llibertats dels estrangers, i per tal d'afavorir activament i positivament la integració dels immigrants estrangers establerts a Catalunya.
- Llei 25/2002, de 25 de novembre, de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, i de segona modificació de la Llei 18/1996.
- Llei 40/2006, de 14 de desembre, de l'Estatut de la ciutadania espanyola a l'exterior.
- Reial decret 240/2007, de 16 de febrer, sobre entrada, lliure circulació i residència a Espanya de ciutadans de la Unió Europea.
- Llei orgànica 13/2007, de 19 de novembre, per a la persecució extraterritorial del tràfic il·legal o la immigració clandestina de persones.
- Altres normatives d'àmbit sectorial també han tingut gran influència sobre les polítiques d'integració de les persones immigrades.

2.3. El desplegament estatutari en matèria d'immigració: primera acollida, integració i autoritzacions de treball. Les competències locals

El següent pas substancial en aquest procés de progressiva obertura a les competències autonòmiques i locals el feu l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 (Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol), en ampliar les competències autonòmiques directes sobre la immigració per permetre que la Generalitat assumís un seguit de funcions tant legislatives com de desenvolupament normatiu i d'aplicació i execució de la normativa estatal i catalana.

Efectivament, l'Estatut atorga competències en diverses submatèries d'immigració, argumentant-ne la connexió amb altres competències que té la Generalitat –les autoritzacions de treball de l'article 138.2 en són l'exemple més clar– o donant rang de submatèria a actuacions que fins a aquell moment no es consideraven com a tals –la primera acollida o integració social de què tracta l'article 138.1. Sempre, però, l'Estatut evita que les competències assumides envaeixin la part nuclear o essencial de la competència estatal sobre immigració, per tal de no afectar el criteri d'unitat de gestió que presideix aquesta matèria.

En detallar les competències autonòmiques, l'Estatut ha tingut molt en compte els límits imposats per la necessitat de garantir un funcionament unitari del model de gestió migratòria,

atenent especialment als articles 149.1.1 i 149.1.13 de la Constitució. Per oposició a l'Estatut del 1979, l'article 138 explicita clarament la voluntat de disposar d'un àmbit competencial propi en matèria d'immigració.

Art. 138. Immigració

1. Correspon a la Generalitat en matèria d'immigració:
 - a) La competència exclusiva en matèria de primer acolliment de les persones immigrades, que inclou les actuacions sociosanitàries i d'orientació.
 - b) El desenvolupament de la política d'integració de les persones immigrades en el marc de les seves competències.
 - c) L'establiment i la regulació de les mesures necessàries per a la integració social i econòmica de les persones immigrades i per a llur participació social.
 - d) L'establiment per llei d'un marc de referència per a l'acolliment i la integració de les persones immigrades.
 - e) La promoció i la integració de les persones retornades i l'ajuda a aquestes, i l'impuls de les polítiques i les mesures pertinents que en facilitin el retorn a Catalunya.
2. Correspon a la Generalitat la competència executiva en matèria d'autorització de treball als estrangers la relació laboral dels quals s'acompleixi a Catalunya. Aquesta competència, que s'exerceix necessàriament en coordinació amb la que correspon a l'Estat en matèria d'entrada i residència d'estrangers, inclou:
 - a) La tramitació i la resolució de les autoritzacions inicials de treball per compte propi o aliè.
 - b) La tramitació i la resolució dels recursos presentats amb relació als expedients a què fa referència la lletra a i l'aplicació del règim d'inspecció i sanció.
3. Correspon a la Generalitat la participació en les decisions de l'Estat sobre immigració que tinguin una transcendència especial per a Catalunya i, en particular, la participació preceptiva prèvia en la determinació del contingent de treballadors estrangers mitjançant els mecanismes que estableix el títol v.

Així, hi destaquen, en primer lloc, la incorporació de competències relacionades amb la primera acollida; en segon lloc, l'assumpció de competències plenes sobre integració social; en tercer lloc, les competències compartides amb l'Estat en la submatèria de permisos de treball, i en quart lloc, la col·laboració en l'establiment dels contingents migratoris.

Ara bé, l'Estatut no es limita a alliberar per mitjà de l'article 138 les competències que la Generalitat pot assumir potencialment –autoritzacions de treball, integració social, acollida–, sinó que també regula altres qüestions que també afecten els qui tenen l'estatut d'estranger, com són el règim de drets i garanties o les competències mínimes dels ens locals en aquest àmbit; sense oblidar l'ampli i detallat conjunt de competències sectorials autonòmiques i locals que permeten també incidir en el fenomen migratori de manera més indirecta, però igualment important.

2.3.1. La integració social

Centrant l'anàlisi en el nou article 138.1, cal tenir en compte com s'utilitza el concepte d'integració social per distingir les competències de la Generalitat de les de l'Estat en matèria d'immigració. El concepte d'integració social no apareix a la Constitució. Fou la versió inicial de la LODILE, de l'any 2000, la que introduí per via legal el nou principi d'integració social de les persones estrangeres, principi orientador de totes les actuacions en matèria d'immigració i que imposa –tendencialment– la igualtat en la titularitat i l'exercici de drets i que, en perseguir aquesta igualtat, exigeix polítiques d'integració per fer-la efectiva.

Posteriorment, la integració social s'ha equiparat, en la pràctica, a un títol competencial, especialment per justificar l'extensió de les actuacions de la Generalitat i dels ens locals en àmbits relacionats amb la immigració, sobre els quals inicialment no hi havia competències.

Aquesta visió s'incorpora a l'Estatut d'Autonomia, norma institucional bàsica, mitjançant dues premisses: d'una banda, esdevé principi rector de rang estatutari en ordenar “la plena acomodació social i econòmica” de les persones immigrants (article 42.6), concepte equivalent, en la pràctica, al d'integració social, de manera que Catalunya fa propi aquest principi com a principi orientador del seu ordenament jurídic i de futures lleis. De l'altra, l'Estatut utilitza el concepte d'integració social com a element de referència per delimitar les competències estatals i autonòmiques en matèria d'immigració, convertint-lo en un subtítol competencial (article 138).

En aquesta segona funció de la integració social, l'Estatut atribueix a la Generalitat:

- L'establiment d'un model d'integració (política d'integració, article 138.1.b).
- Les funcions legislatives que se'n derivin (marc legal de referència, article 138.1.d).
- També les funcions executives (establiment i regulació de les condicions d'integració, article 138.1.c).

Aquesta amplitud de funcions sembla apropar-la a una competència autonòmica exclusiva, amb la prevenció general, però només explicitada en el subapartat 138.1.a) del precepte, en el sentit que la Generalitat ha d'actuar “dins el marc de les seves competències”.

La qüestió principal en aquest punt és la determinació del contingut d'aquesta subcompetència d'integració social, que passa per reconèixer que aquest precepte dona sentit i cohesió a tot un conjunt d'altres títols competencials sectorials quan s'apliquen a les persones estrangeres, però, en tot cas, amb una substantivitat i un àmbit material propis i diferents dels sectorials. Aquesta subcompetència s'identifica amb l'atenció de les necessitats del conjunt de la població en el context migratori actual, particularment dirigit a prevenir possibles conflictes de convivència (ordenació de la convivència). Tanmateix, cal encara una legislació que en defineixi mínimament el contingut, que només al legislador autonòmic correspon detallar, tot i que, en el cas de Catalunya, els diferents documents programàtics de la Generalitat ja n'han establert les bases. L'Estat i la Unió Europea mateixa també poden intervenir-hi fixant els principis mínims comuns de la integració i fins i tot adoptant-ne plans, com també establint-hi mecanismes de suport i promoció mitjançant el Fons Estatal d'Integració Social i el Fons Europeu d'Integració,

mentre que les administracions locals també poden reivindicar les competències que l'article 84 els reconeix.

En definitiva, tot i que la integració social esdevé un àmbit de concurrència d'actuacions de les diferents administracions, la Generalitat té un paper orientador i normatiu principal, en virtut del principi de subsidiarietat, sobre les actuacions d'integració social que són prestades pels municipis i els consells comarcals.

2.3.2. La primera acollida

De manera semblant al concepte d'integració social, l'article 138.1 crea com a nou subtítol competencial la primera acollida, que inclou les actuacions d'altres títols competencials de la Generalitat i algunes actuacions específiques relacionades amb la recepció i el tractament de les persones estrangeres, tal com reconeix l'article 41.6 en ordenar als poders públics de Catalunya l'adopció de les accions necessàries per establir un règim d'acollida.

També en aquest cas, la determinació de l'àmbit material del nou subtítol "Primera acollida" es defineix segons actuacions prèvies dutes a terme en aquest àmbit. Així, el Pla integral d'acollida^[11] ja ofería una idea aproximada del contingut d'aquest subtítol competencial i del tipus d'actuacions que engloba: accions formatives d'acollida lingüística, actuacions informatives, accions d'introducció a l'entorn social, laboral i cultural, i inserció sociolaboral. En la mateixa línia, el Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 recollia el conjunt d'accions d'acollida, igualtat i acomodació.

Cal tenir en compte, però, que aquesta atribució en exclusiva a la Generalitat de l'establiment del marc legal d'acollida s'ha de compatibilitzar amb la previsió de l'article 84.2.m) de l'Estatut de Catalunya, que reconeix també a les administracions locals "la regulació i la prestació dels serveis d'atenció a les persones, dels serveis socials públics d'assistència primària i foment de les polítiques d'acollida dels immigrants".

Per concretar aquest marc de relacions entre la Generalitat i els ens locals, el Govern de la Generalitat aprova, el 25 de maig, el Projecte de llei d'acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya, que perfila el contingut d'aquesta competència en el conjunt d'actuacions o serveis creats per atendre en la primera etapa d'arribada i estabilització al territori. Això ha d'abastar tothom que palesi la voluntat d'establir a Catalunya la residència material i de romandre-hi, voluntat deduïda del seu empadronament municipal. Davant l'obligació creada per la llei d'establir un servei d'acollida, es reconeix un dret correlatiu a beneficiar-se del servei general de primera acollida, a més de l'accés als programes públics d'acollida especialitzada, dret que el text del projecte estén a tothom qui s'hi empadroni, estranger o no, si bé el destinatari principal serà qui no tingui la ciutadania espanyola.

[11] Resolució 279/VII del Parlament de Catalunya, de 20 d'octubre de 2005.

2.3.3. Les autoritzacions de treball

L'article 138.2 atribueix a la Generalitat la competència executiva sobre les autoritzacions de treball. Com ja s'ha exposat, amb anterioritat a l'Estatut la interpretació del títol "immigració" havia anat reconeixent progressivament un espai d'intervenció en matèria laboral a les comunitats autònomes, dotant-les de competències executives en aquest àmbit.

Així i tot, les successives reformes de la LODILE i el Reglament mateix del 2004 continuaven preservant un important espai de decisió al Ministeri de Treball, tant en les línies polítiques generals com en la tramitació de les autoritzacions laborals, en retenir per mitjà de les oficines d'estrangeria la decisió final sobre la concessió d'aquestes autoritzacions. En tot cas, l'assumpció de la concessió de les autoritzacions de treball inicials –la gran novetat estatutària en matèria d'immigració– no esgota les novetats en matèria laboral de l'Estatut, ja que el nou article 138.2 també blinda les competències reconegudes a les comunitats autònomes per la legislació i el reglament actuals.

Tanmateix, l'Estat continuarà exercint la funció legislativa en l'àmbit laboral general, especialment en matèria d'estrangeria^[12] i, per tant, en la regulació dels diferents tipus de permisos, incloent-hi les condicions per obtenir-los i, en menor mesura, la regulació del procediment que cal seguir per expedir-los, on caldrà establir un procediment amb la participació de la Generalitat. També correspon a l'Estat la regulació per llei del règim d'infraccions i sancions en matèria laboral i l'establiment dels recursos possibles contra aquestes decisions. La nova regulació estatutària de les competències de la Generalitat en matèria laboral relatives a les persones estrangeres que treballin a Catalunya es projecta, per tant i com a mínim, sobre quatre grans àrees:

- a. Un àmbit en què les competències laborals recollides a l'article 138.2 poden tenir importants efectes són les **polítiques d'estrangeria**. Dins el marc normatiu laboral i, en concret, de les autoritzacions laborals fixades per l'Estat, la Generalitat disposa ara d'un marge més ampli de valoració i aplicació de les normes que li permet de defensar una política pròpia en matèria d'autoritzacions de treball ordinàries, per compte propi i/o aliè. Més encara: juntament amb les actuacions organitzatives i de gestió, li corresponen també altres facultats normatives sobre aquesta matèria, que podrà desenvolupar en virtut de l'article 112 i en exercici de la seva potestat reglamentària, que inclou "l'aprovació de disposicions per a l'execució de la normativa de l'Estat", com ara reglaments organitzatius i disposicions com circulars i instruccions sobre el funcionament dels serveis i la interpretació i l'aplicació de la normativa existent.
- b. La competència d'execució laboral inclou naturalment totes les activitats de **gestió, tramitació i resolució d'expedients d'autorització de treball**, la qual cosa implica la creació d'estructures administratives qualificades noves i adients. I tenint en compte tota la diversitat d'autoritzacions, implica la dotació a aquestes unitats dels mitjans humans, econòmics i tècnics (aplicacions informàtiques de gestió), etc. En conseqüència, la Generalitat passa a ser responsable de la **tramitació i la resolució dels recursos administratius** en el seu àmbit de competències, tot i que haurà de resoldre conjuntament i coordinadament amb l'Administració general de l'Estat.

[12] Articles 149.1.2 i 149.1.7 de la Constitució espanyola.

- c. Si bé les novetats anteriors permeten incrementar la capacitat d'incidència de la Generalitat sobre els fluxos migratoris laborals, aquesta capacitat d'intervenció s'ha de dur a terme en un marc molt més complex de **coordinació interadministrativa**, que esdevé indispensable tant en un pla polític com tècnic. En el pla polític, la descentralització del sistema de gestió migratòria implica la necessitat de resoldre, a partir de procediments prèviament establerts o segons els mecanismes de col·laboració existents,^[13] les diferències entre l'Estat i la Generalitat, cosa que obliga a intensificar l'intercanvi d'informació i els mecanismes de consulta mútua, especialment abans d'adoptar disposicions o prendre decisions que puguin afectar les competències respectives, com podria ser el cas, per exemple, de modificacions legals que afectin el règim d'autoritzacions de treball.

En un àmbit de caràcter tècnic, la coordinació esdevé indispensable en la regulació dels processos d'entrada per raons laborals i en la gestió i l'expedició de les autoritzacions de residència per raons laborals. Això implica un esforç renovat per cercar solucions que garanteixin la tramitació correcta dels expedients administratius en benefici de la ciutadania, evitant que la descentralització de competències generi dilacions o una pèrdua d'eficàcia administrativa.

- d. D'altra banda, cal tenir en compte que els acords de traspàs negociats en el si de la Comissió Bilateral Generalitat-Estat i concretats per la Comissió Mixta de Transferències fan una interpretació concreta sobre l'abast competencial de l'article 138. Aquesta interpretació pot flexibilitzar-se en el futur per tal d'ampliar les facultats reconegudes a la Generalitat en matèria de gestió de les autoritzacions de treball inicials. Tampoc no s'ha de descartar que, per via extraestatutària, es traspassin noves funcions que, un cop les autonomies hagin adquirit cert rodatge, permetin una aproximació més eficient i funcional. Aquest podria ser el cas, per exemple, del traspàs a les autonomies de les decisions sobre renovació de les autoritzacions laborals.

2.3.4. Les competències locals

Amb relació a les competències locals sobre immigració, i a banda d'altres competències pròpies i compartides de què disposen els ens locals i que tenen una incidència més indirecta, tant l'Estatut d'Autonomia com la legislació d'estrangeria n'expliciten les següents:

- “La regulació i la prestació dels serveis d'atenció a les persones, dels serveis socials públics d'assistència primària i el foment de les polítiques d'acollida dels immigrants” (article 84.2.m EAC).
- Les facultats vinculades a l'emissió dels certificats d'arrelament social (article 45 REDILE).
- L'emissió de l'informe sobre l'adequació de l'habitatge de la persona reagrupant en el procediment de reagrupació familiar (article 42.2e REDILE).
- La promoció de l'habitatge adequat per a treballadors temporers (article 42.2 TIDILE) o per a persones en situacions especials vinculades a actuacions dels serveis socials o protecció social (article 8.2 del Decret 188/2001).

[13] La Conferència Sectorial d'Immigració o altres conferències sectorials en funció de la matèria, la Comissió Bilateral Generalitat-Estat i, en darrer terme, la Conferència de Presidents Autonòmics.

Tot i aquestes previsions, tant les competències com el règim d'intervenció dels ens locals sobre immigració, pateixen un cert grau d'indefinició, raó per la qual resulten particularment importants els instruments de participació i col·laboració Generalitat-ens locals, especialment si han de ser les comunitats autònomes les que canalitzin aquesta participació i les relacions dels municipis amb el Govern central.

2.4. El marc competencial de la Generalitat i dels ens locals

Amb l'objectiu de concretar el mandat estatutari, el projecte de Llei d'acollida de les persones immigrades i les retornades a Catalunya descomparteix les competències en matèria d'immigració dels òrgans de la Generalitat i les dels ens locals. Aquestes competències són:

Competències del Govern de la Generalitat

- a) Aprovar el Pla de ciutadania i immigració del Govern de la Generalitat de Catalunya.
- b) Determinar els serveis propis de l'Administració de la Generalitat que han de comptar amb programes d'acollida especialitzada.
- c) Aprovar el contracte programa que articula les relacions entre l'Agència de Migracions de Catalunya i el departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració.
- d) Desenvolupar reglamentàriament els requisits mínims que ha de satisfer qualsevol servei de primera acollida quant al procediment d'accés i les prestacions, els certificats i informes oficials corresponents –tant de la Generalitat com dels ens locals–, les convalidacions amb altres certificats i informes oficials i altres requisits tècnics referents als aspectes del servei previstos a la Llei.
- e) Establir el protocol d'utilització intern de les persones usuàries del servei de primera acollida.

Competències del departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració

Correspon al departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració:

- a) Proposar al Govern directrius polítiques en matèria d'immigració i retorn.
- b) Proposar el contracte programa que articula les relacions entre l'Agència de Migracions de Catalunya i el departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració.
- c) Elaborar el Pla de ciutadania i immigració i proposar-ne l'aprovació al Govern.
- d) Coordinar l'acció dels departaments de la Generalitat i dels ens locals en matèria d'acollida i immigració, i col·laborar en el disseny i la gestió de les respectives polítiques públiques, en la mesura que es relacionen amb la població immigrada i retornada.
- e) Col·laborar amb l'Administració general de l'Estat en la gestió de les seves competències d'estrangeria, dret d'asil, apàtrida i retorn, en el marc, en tot cas, dels instruments de col·laboració

mútua que preveu la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i llur integració social.

f) Gestionar la política de retorn.

g) Dur a terme activitats relacionades amb la integració social de les persones estrangeres immigrades, de les sol·licitants d'asil, de les refugiades, de les apàtrides i de les retornades a Catalunya.

h) Elaborar, fomentar i desenvolupar programes en els àmbits del retorn voluntari als països d'origen, de les remeses, del codesenvolupament i altres d'específics de la política migratòria.

i) Fomentar la participació de les persones estrangeres immigrades, les sol·licitants d'asil, les refugiades, les apàtrides i les retornades a Catalunya.

j) Definir i desenvolupar, en col·laboració amb l'organisme que gestiona els serveis ocupacionals i amb les institucions formatives i educatives corresponents, programes formatius adreçats a les persones especialitzades professionalment, o que s'han d'especialitzar, des dels sectors públic i privat, en l'atenció a la població immigrada estrangera, la refugiada, l'apàtrida i la retornada a Catalunya.

k) Fomentar la formació universitària i la recerca en l'àmbit de les migracions.

l) Elaborar i fer el seguiment de programes d'informació, formació i sensibilització que s'adrecen a la comprensió, per part de la població, de les causes i les conseqüències dels canvis demogràfics i dels moviments migratoris.

m) Establir instruments de recollida d'informació i el seu tractament estadístic i analític als efectes de les polítiques i competències previstes en aquesta Llei, en coordinació amb l'Observatori del Treball, així com establir els elements bàsics i comuns del sistema d'informació, per fer-ne possible la coordinació i l'avaluació.

n) Fer el seguiment de les polítiques migratòries d'altres països, de la Unió Europea i de les diverses entitats internacionals.

o) Elaborar un informe anual sobre la situació d'integració social de les persones immigrades, sol·licitants d'asil, refugiades, apàtrides i retornades, que ha de ser divulgat públicament. Aquest informe ha de tenir el caràcter d'independent, d'acord amb estàndards internacionals, i pot ser elaborat amb la participació dels òrgans previstos a la Llei i amb la col·laboració tècnica d'altres entitats públiques o privades, així com de persones físiques expertes en funció de cada matèria.

p) Coordinar l'execució de les polítiques d'acollida i integració que es desenvolupin en el territori de Catalunya.

q) Qualsevol altra competència atribuïda per aquesta Llei, per disposició legal o reglamentària, així com aquelles altres que siguin necessàries per al desenvolupament i l'execució de la política d'acollida, immigració i retorn que no estiguin expressament atribuïdes a un altre departament de la Generalitat o a una altra administració pública.

Competències dels ens locals

1. Els ens locals poden prestar el servei d'acollida a tothom que estigui empadronat al municipi. Els municipis, en tot cas, tenen les competències següents pel que fa al servei de primera acollida:

- a) Els municipis amb una població igual o superior als vint mil habitants han de prestar el servei de primera acollida a les persones que s'hi hagin empadronat, bé siguin estrangeres immigrades o retornades.
- b) Els municipis amb una població inferior als vint mil habitants poden prestar el servei de primera acollida, sempre que compleixin els requisits que es determinin reglamentàriament.
- c) Els ens supramunicipals poden prestar el servei de primera acollida per delegació o encàrrec de gestió, o bé establir programes d'assistència i cooperació als municipis amb relació a aquest servei.
- d) Els municipis poden prestar el servei de primera acollida per mitjà de la Generalitat i dels ens locals supramunicipals i amb les fórmules de col·laboració que estiguin previstes a la llei d'acollida.

Altres competències dels municipis:

- a) Fomentar totes les polítiques necessàries i prestar tots els serveis necessaris per garantir la cohesió social de la seva població i l'acollida i la integració de les persones estrangeres immigrades, les sol·licitants d'asil, les refugiades, les apàtrides i les retornades.
- b) Impulsar la coordinació de totes les entitats públiques i privades que en el seu àmbit competencial tenen responsabilitats d'acollida i integració, mitjançant mecanismes de foment de la participació o d'altres que es considerin adients.
- c) Participar en l'elaboració dels plans i els programes de la Generalitat d'acord amb el que estigui previst a la Llei.
- d) Impulsar, en el marc de les seves competències, la participació de les persones immigrades per mitjà dels mecanismes que es considerin oportuns.

2.5. Els drets de les persones estrangeres

En una societat receptora que es reconeix democràtica i integradora, el reconeixement de drets a les persones estrangeres immigrades és un element fonamental per assegurar-los unes condicions de vida dignes i una acomodació adequada. En aquesta doble projecció, com a drets individuals i

com a peces estructurals de la nostra societat, el debat sobre el reconeixement dels drets s'ha anat transformant en un debat sobre quin és el seu grau d'equiparació amb els nacionals i quins poden ser els drets que es poden condicionar a la residència legal i continuada o fins i tot a l'obtenció de la nacionalitat sense perjudicar el doble plantejament anterior.

En els darrers anys, el debat sobre el conjunt de drets que s'han de reconèixer a les persones estrangeres immigrades és present en els països del nostre entorn. A l'Estat espanyol, ha rebut un impuls legislatiu important, però també jurisprudencial, en especial, del Tribunal Constitucional. D'acord amb aquesta jurisprudència, la persona estrangera immigrada és titular d'alguns drets i d'altres no, i es el legislador el que, dins aquest marc constitucional, pot determinar les condicions de gaudiment d'aquests drets.^[14] Això ha donat peu a la distinció entre tres grans grups de drets:

[14] STC 107/1984 i STC 115/1987

[15] Article 10.1.

[16] Article 14.

[17] Article 15.

[18] Article 18.

[19] Article 16.

[20] Article 17.

[21] Article 24.

[22] En particular respecte dels articles 3, 5 o 13.

[23] STEDH Aoulim v França de 17 de gener del 2006, STEDH Nyanzi v. Regne Unit de 8 d'abril de 2008; STEDH N c. Regne Unit de 7 de maig de 2008.

[24] STEDH Zentar v. França de 4 d'abril de 2006, STEDH Bolat v Rússia, de 5 d'octubre de 2006, STEDH Riad i Idiab v. Bèlgica de 24 de gener de 2008, STEDH Saadi v. Regne Unit de 29 de gener de 2008.

[25] STC 236/2007, 259/2007, 260/2007, 261/2007, 262/2007, 263/2007, 264/2007 i 265/2007.

a. En primer lloc, **aquells drets que pertanyen ineludiblement a l'ésser humà, de manera que qui té nacionalitat estrangera n'és titular en situació d'igualtat amb qui la té espanyola**. En la mesura que són inherents i imprescindibles per garantir la dignitat humana,^[15] el Tribunal Constitucional ha anat reconeixent un conjunt de drets amb independència de la nacionalitat, com el dret a no ser discriminat,^[16] el dret a la vida i a la integritat física i moral,^[17] a la intimitat^[18], a la llibertat ideològica,^[19] a la llibertat individual i a la seguretat^[20] i la tutela judicial efectiva.^[21] Tots aquests drets són reconeguts per la Constitució, que estableix el principi que la dignitat de la persona ha de romandre inalterada, sigui quina sigui la situació en què hom es troba; per això, la Constitució garanteix un nucli essencial i invulnerable en qualsevol situació, i qualsevol estatut jurídic, nacional o estranger l'ha de respectar sempre sense distincions. Certament, el Tribunal Europeu de Drets Humans, en aplicació del Conveni Europeu de Drets Humans, ja havia traçat el camí als tribunals constitucionals nacionals perquè protegissin aquests drets.^[22] Així, existeixen ja clars estàndards europeus sobre la protecció constitucional de drets com la vida i la salut, generalment envers l'expulsió,^[23] o sobre unes garanties processals mínimes que cal assegurar durant la detenció i en el procediment d'expulsió.^[24]

Ara bé, en determinats drets, com els de reunió, de manifestació, d'associació, de sindicació i de vaga, els estàndards europeus no eren tan clars, i és aquí on el Tribunal Constitucional espanyol ha contribuït a una major clarificació, en desvincular el gaudiment de la regularitat de la situació administrativa de la persona estrangera i declarar en aquest punt la reforma per la Llei orgànica 8/2000 com a inconstitucional.^[25] En la Sentència del Tribunal Constitucional 236/2007, el Tribunal declarà també inconstitucionals els articles 9.3 i 22.2 de la reforma de la Llei orgànica 4/2000, ja que el dret fonamental a l'educació es vincula al ple desenvolupament de la personalitat i de la dignitat humana, tant en la nostra constitució com en els diversos tractats internacionals, perquè forma part del contingut essencial del dret a l'educació, i les persones estrangeres menors d'edat en situació irregular només en poden resultar excloses per raons de mèrit o capacitat, però no per altres circumstàncies com ara la situació administrativa. Pel que fa al dret a l'assistència jurídica gratuïta, el Tribunal traslladà a la sentència el que ja havia dit a la Sentència 95/2003, tot declarant inconstitucionals les limitacions a l'accés a l'assistència jurídica gratuïta en els processos judicials, atès l'intens vincle que uneix el dret a l'assistència jurídica gratuïta amb el dret a una tutela judicial efectiva, essent moltes vegades el primer condició prèvia per assegurar el segon.

b. En segon lloc, existeix un conjunt de **drets respecte dels quals el legislador pot introduir**

[26] STC 116/1993, STC 243/1994.

[27] STEDH Tatichvili v. Rússia, de 22 de febrer de 2007; STEDH Luczak v. Polònia, de 27 de novembre de 2007.

[28] STEDH Keles v. Alemanya, de 27 de gener de 2006; STEDH Maslov v. Àustria, de 22 de març de 2007; STEDH Emre v. Suïssa, de 22 de maig de 2008, i STEDH C. G. i d'altres v. Bulgària, de 24 d'abril de 2008.

[29] STEDH Moser v. Àustria, de 31 d'agost de 2006, o STEDH Wagner i JMWW v. Luxemburg, de 28 de juny de 2007.

diferències de tracte entre les persones estrangeres i les nacionals, amb el benentès, però, que les limitacions que poden afectar aquests drets fonamentals han de ser justificades, han de ser proporcionades i necessàries per a les finalitats que es vol aconseguir i, en una societat democràtica, únicament es poden fonamentar en l'interès de la seguretat nacional, la defensa de l'ordre, la protecció dels drets i les llibertats d'altri i la protecció de la moral o de la salut; a més, les limitacions que estableixin les lleis s'han d'interpretar sempre restrictivament. En aquest àmbit, el Tribunal Constitucional s'ha pronunciat tradicionalment sobre les limitacions a la llibertat de circulació^[26] i també podrien plantejar-se aquelles que suposin restriccions al gaudiment de drets o prestacions socials,^[27] però encara hi ha cert camí per recórrer pel que fa a la protecció del dret a la vida familiar envers expulsions^[28] o fins i tot quan el dret nacional de família dona un tractament diferenciat al membre estranger,^[29] etc.

En tot cas, a diferència del grup anterior de drets, reconeguts internacionalment i constitucional, aquest segon grup de drets depèn, per al seu reconeixement, de la decisió del legislador. En aquest punt, la legislació espanyola utilitza el criteri de residència legal i de residència de llarga durada per esglaonar el gaudiment d'alguns drets i prestacions socials (serveis socials, habitatge, educació d'adults), mentre que per a altres drets ha preferit atorgar-los major cobertura (protecció laboral, sanitat, etc.).

El Pacte Nacional per a la Immigració, aprovat pel Govern el 16 de desembre de 2008 i signat el 19 de desembre del mateix any, consagrà en els seus principis d'actuació la garantia, el respecte i l'extensió dels drets humans, la igualtat de drets i el respecte als deures i el dret d'accés als serveis, entenent aquest dret com l'accés de cada titular al conjunt de recursos, equipaments, projectes i programes, tot normalitzant i evitant estructures paral·leles que puguin provocar-ne la segregació. No obstant això, en determinades circumstàncies es podrien admetre enfocaments diferenciats o especificitats, ateses les diferents necessitats personals. Els diferents documents programàtics de la Generalitat marquen el desenvolupament normatiu de les polítiques públiques. Aquest és el cas de l'actual Projecte de llei d'acollida de les persones immigrades i les retornades a Catalunya, que preveu que les persones estrangeres immigrades tinguin el dret a ser acollides.

c. En tercer i darrer lloc, existeixen alguns **drets dels quals les persones estrangeres queden excloses constitucionalment**, principalment, els drets a la participació política electiva,^[30] que, en principi, són reservats a la ciutadania espanyola. Tanmateix, en alguns supòsits, com el de les eleccions locals, s'estén a la ciutadania de la Unió Europea i les nacions que, per la via de la reciprocitat, reconguin aquests drets també a la ciutadania espanyola. Actualment aquesta darrera via l'explora el Govern central per actuar sobre un conjunt de tractats bilaterals que permetin, com a mínim, la participació d'una part de la població estrangera resident a les eleccions municipals. Finalment, l'accés a la funció pública també està tancat constitucionalment a la ciutadania extracomunitària, per bé que l'article 57 de la Llei de l'estatut del funcionari públic preveu diversos supòsits d'obertura de la funció pública, entre els quals, i excepcionalment,^[31] que per llei estatal o autonòmica es pugui obviar la condició de la nacionalitat en l'accés a la funció pública si existeixen raons d'interès nacional, com podria ser la necessitat de disposar d'un cos policial autonòmic d'origen multicultural per oferir un servei més pròxim a la societat o per a la persecució de determinats delictes o per exercir tasques policials on el domini d'altres llengües sigui necessari, etc.

[30] Articles 13.2 i 23.2 CE.

[31] Apartat 5 de l'article 57.

3. Les polítiques migratòries a Catalunya

3.1. Des de l'Acord de Govern de 1992

A principis dels anys noranta, a Catalunya, s'inicia un debat sobre quina administració té les competències en matèria d'immigració. Implícitament, el debat se centra en si s'ha de tenir en compte el subjecte (la persona immigrant) o bé l'objecte (la possibilitat que té aquesta persona d'accedir a serveis i recursos). En funció d'això, era una o una altra, l'administració responsable.

D'una banda, l'art 149.1.2 de la Constitució dóna competències exclusives al Govern central: "L'Estat té competències exclusives sobre les matèries de nacionalitat, immigració, emigració, estrangeria i dret d'asil". A més, els governs autonòmics i locals, en la mesura que tenen competències en determinades àrees (ensenyament, serveis socials i sanitat, entre d'altres), veuen com s'incrementen les demandes d'accés a aquests serveis per part de les persones immigrades, a vegades no documentades. És llavors quan se'ls planteja el dilema de si les han d'atendre o no.

Així, durant un temps, des de les diferents administracions es donaren respostes contraposades (hi havia ajuntaments, per exemple, que no permetien que els serveis socials atenguessin persones estrangeres no empadronades, d'altres, en canvi, sí, i inclús hi destinaven recursos específics). És en aquesta època, quan les diferents entitats d'iniciativa social, les organitzacions sindicals i les entitats de col·lectius immigrants s'organitzen per demanar la reforma o la derogació de la Llei d'estrangeria, l'establiment d'una política d'integració i que els governs autonòmics actuessin en aquest àmbit.

L'any 1991, el Govern estatal obre un període extraordinari de regularització. A partir d'aquí se succeeixen els documents i les reivindicacions per part del conjunt de la societat civil. El que obtingué més ressò –potser per recollir millor que cap altra les reivindicacions del sector associatiu i per haver tingut la capacitat d'exercir una influència important en els debats i les polítiques institucionals– fou *L'Informe de Girona: 50 propostes sobre immigració*.^[32] Aquest informe, publicat el juliol del 1992, l'elaborà la Comissió d'Associacions i Organitzacions no Governamentals de les Comarques de Girona, creada específicament per a aquest afer.

La resposta de la Generalitat davant l'aparició d'aquest informe i de les reivindicacions expressades per la resta d'entitats fou la més contundent dels tres nivells d'administració, malgrat que alguns departaments de la Generalitat havien començat prèviament a donar respostes a les diferents demandes que la vinguda de persones d'origen estranger provocava. Entre aquestes demandes cal destacar de manera especial l'escolarització sense cap tipus de discriminació de tots els infants, immigrants o fills d'immigrants, i l'adaptació del Programa d'educació compensatòria del Departament d'Ensenyament. Per fi, el novembre del 1992, el Govern de la Generalitat de Catalunya establí la necessitat d'analitzar el nou fenomen de la immigració creant la Comissió per al seguiment i la coordinació de les actuacions en matèria d'immigració,^[33] integrada per vuit departaments de la Generalitat.

Les funcions que s'atorgaren a aquesta Comissió varen ser coordinar les diverses actuacions, elaborar informes i formular recomanacions als departaments de la Generalitat, recopilar informa-

[32] Comissió d'Associacions i ONG de les Comarques de Girona: *L'Informe de Girona: 50 propostes sobre immigració*. Girona: Departament de Benestar Social, Generalitat de Catalunya, 1993.

[33] Presidència, Governació, Ensenyament, Cultura, Sanitat i Seguretat Social, Política Territorial i Obres Públiques, Treball i Benestar Social.

ció i documentació sobre la situació dels immigrants a Catalunya i vetllar pel compliment de la legislació i dels tractats i convenis internacionals, en particular, els adoptats per les institucions europees.

Els treballs d'aquesta comissió donaren fruit en un informe que recollia l'anàlisi de la realitat de la immigració a Catalunya, l'exposició de les experiències dutes a terme en altres països i el detall de les realitzacions efectuades per la Generalitat, i acabava amb un seguit de propostes d'actuació. En l'elaboració del document, hi participaren ONG i organitzacions sindicals, i també representants de l'àmbit acadèmic.

Com a conseqüència de l'informe i de les propostes suggerides, el 28 de setembre de 1993 el Govern de la Generalitat de Catalunya aprovà el Pla interdepartamental d'immigració. Amb l'aprovació d'aquest Pla, s'aprovava també la creació de la Comissió Interdepartamental d'Immigració, formada pels mateixos departaments que havien elaborat l'informe i dos més.^[34] També s'aproven uns 40 programes que havien de portar a terme els departaments, així com la creació d'un consell assessor d'immigració format per 32 representants: dels ens locals catalans, de les organitzacions no governamentals, sindicals i patronals, dels col·lectius immigrants, de les AMPA, de les associacions veïnals, i del món acadèmic. Finalment, també es creà un òrgan tècnic encarregat de donar suport a la Comissió i al Consell Assessor.

[34] Agricultura, Ramaderia i Pesca, i Justícia.

Aquest Pla establí com a objectius de la política d'immigració a Catalunya els següents: promoure una política global d'integració, establir i dur a terme un seguit de programes de recursos i serveis coherents i coordinats, potenciar la participació de la immigració en la construcció nacional de Catalunya i promoure la informació i la sensibilització sobre el tema de la població en general, i, sobretot, dels professionals dels diferents àmbits que s'hi relacionen.

A partir d'aquest moment, doncs, s'inicia una política global d'immigració (ja que és el conjunt de l'executiu català el que se'n responsabilitza) participativa (ja que tant en l'elaboració del Pla com en l'aplicació posterior hi intervenen de manera molt destacada les entitats que treballen en aquest àmbit i els col·lectius immigrants), reivindicativa (en aquells aspectes legislatius que no els faciliten la integració i en la necessitat de portar a terme polítiques estatals d'immigració) i, sobretot, de foment de la integració des d'un punt de vista de normalitat, tot facilitant l'accés als serveis i recursos de la immigració amb les mateixes condicions que la resta de ciutadania.

L'any 1997, amb la idea que les polítiques públiques han de tenir un caire global i general, però també una necessària concreció en el territori, des del Departament de Benestar Social es promou l'aplicació dels diferents programes del Pla interdepartamental en territoris concrets mitjançant els plans comarcals d'integració de les persones immigrants.

L'any 2000 s'inicia una etapa de consolidació i creixement de la política immigratòria. El 31 d'agost, el Govern català aprova la creació de la Secretaria per a la Immigració, adscrita al Departament de la Presidència. Un dels encàrrecs que se li dona és l'elaboració d'un nou pla interdepartamental d'immigració per al període 2001-2005. Des del punt de vista intern, el Pla segueix els mateixos objectius i principis de l'anterior. Una de les novetats principals d'aquest pla fou l'aposta per la via

catalana d'integració, que implicava l'equilibri entre el respecte a la diversitat i el sentiment de pertànyer a una sola comunitat. Des del punt de vista institucional, el Pla reclamava una major implicació de la Generalitat en la gestió global de la política d'immigració, de manera que pogués formular propostes sobre les necessitats anuals de mà d'obra i les campanyes de treball temporal. També es reclamava una participació activa en la tramitació dels permisos de treball i dels visats, amb l'objectiu de millorar el funcionament dels serveis estatals, i la presència activa de les comunitats autònomes en els països d'origen. Per últim, proposava la creació d'un fons estatal de participació, proporcional a les dimensions de la immigració en cada comunitat autònoma.

3.2 El Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 i el nou context competencial

El darrer pla d'actuacions aprovat pel Govern, el Pla de ciutadania i immigració 2005-2008, suposà un salt qualitatiu en el disseny de polítiques transversals en matèria d'immigració, ja que estructurava el Pla en tres eixos: polítiques d'acollida, polítiques d'igualtat i polítiques d'acomodació. A més, establia el concepte de ciutadania resident per a totes les persones d'origen immigrant i els seus descendents, amb la idea que siguin considerades ciutadanes de Catalunya i que se'n sentin.

D'altra banda, alguns departaments amb especial incidència en el tema establien els seus plans sectorials, com és el cas del Departament d'Educació, amb els plans d'entorn, o del Departament de Salut, que elabora el Pla director d'immigració i salut (Decret 40/2006, de 14 de març), que recollia, a partir d'experiències anteriors, els canvis d'adaptació necessaris dels serveis de salut davant el repte de la immigració, proposant millorar especialment l'acollida, la formació dels professionals i la mediació intercultural en salut.

Després d'haver elaborat el Pla 2005-2008, el Govern de l'Estat, el nou Govern de la Generalitat i el nou Estatut d'Autonomia comporten que les actuacions previstes s'hagin d'adaptar i ampliar substancialment respecte al que s'havia previst inicialment. Seqüencialment, aquestes adaptacions són les següents:

- L'any 2005, el Ministeri de Treball i Afers Socials creà el Fons Estatal d'Acollida i Integració, així com el Reforç Educatiu, que el destina als governs de les comunitats autònomes. En virtut d'això, la Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració, després de l'aprovació del pla d'actuació anual que elabora la Secretaria per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya, li transferia la totalitat dels fons destinats a Catalunya i, aquesta, els distribuïa en funció del pla aprovat. El Fons finançava especialment accions realitzades pels ens locals i accions en l'àmbit educatiu en els àmbits següents: acollida, educació, ocupació, serveis socials, participació, sensibilització, codesenvolupament, etc. La creació del Fons suposava un salt qualitatiu en les polítiques de gestió de la immigració. És també gràcies a aquest Fons, que la Generalitat, amb les convocatòries anuals de subvencions als ens locals, a les entitats i a la recerca, podia establir els programes i les accions finançables i emmarcar les polítiques d'immigració.

- L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, referendat el 18 de juny de 2006, estableix a l'article 138 que correspon a la Generalitat en matèria d'immigració:
 - La competència exclusiva en matèria de primer acolliment de les persones immigrades, que inclou les actuacions sociosanitàries i d'orientació.
 - El desenvolupament de la política d'integració de les persones immigrades en el marc de les seves competències.
 - L'establiment i la regulació de les mesures necessàries per a la integració social i econòmica de les persones immigrades i per a llur participació social.
 - L'establiment per llei d'un marc de referència per a l'acolliment i la integració de les persones immigrades.
 - La promoció i la integració de les persones retornades i l'ajuda a aquestes persones, i l'impuls de les polítiques i les mesures pertinents que en facilitin el retorn a Catalunya.

Segons l'Estatut de Catalunya, correspon a la Generalitat la competència executiva en matèria d'autorització de treball a la població estrangera la relació laboral de la qual s'acompleixi a Catalunya. Aquesta competència, que s'exerceix necessàriament en coordinació amb la que correspon a l'Estat en matèria d'entrada i residència de les persones estrangeres, inclou:

- La tramitació i la resolució de les autoritzacions inicials de treball per compte propi o aliè i la tramitació i la resolució dels recursos presentats amb relació als expedients i l'aplicació del règim d'inspecció i sanció.

Finalment, correspon també a la Generalitat la participació en les decisions de l'Estat sobre immigració que tinguin una transcendència especial per a Catalunya i, en particular, la participació preceptiva prèvia en la determinació del contingent de treballadors i treballadores estrangers mitjançant els mecanismes que estableix el títol V de l'Estatut d'Autonomia.

- El document programàtic Entesa Nacional pel Progrés, signat a Barcelona el dia 21 de novembre de 2006, preveu, dins dels objectius de l'àmbit d'immigració i integració:
 - Desplegar l'Estatut de Catalunya en matèria d'immigració. Impulsar un Pacte Nacional per a la Immigració entre tots els agents implicats per tal d'afrontar de manera estratègica el repte de la immigració a Catalunya.
 - Impulsar polítiques de ciutadania i cohesió de manera transversal per tal de respondre des de tots els vessants als impactes de la immigració en el conjunt de la societat.
 - Mantenir espais permanents de diàleg i coresponsabilitat, i establir mecanismes de cooperació entre totes les administracions, especialment del món local, i entitats per abordar de manera conjunta la immigració.
 - Assumir i tractar el fenomen de la immigració des del reconeixement de la diversitat de la societat catalana i de l'enriquiment que representa la construcció d'una societat intercultural, i des del concepte de ciutadania.

Pel que fa a les actuacions, aquest document programàtic preveu també:

- Establir de manera permanent la coresponsabilitat i la cooperació entre totes les administracions, especialment el suport als ajuntaments en les polítiques de gestió de la diversitat, l'impacte social i els serveis públics, la integració i la cohesió i la convivència. Vetllar pel paper actiu i col·laborador amb el Govern de l'Estat en polítiques d'immigra-

ció, com la definició de contingents, l'expedició de permisos de residència, les polítiques actives d'ocupació i formació, etc.

- Aprovar i desenvolupar la Llei d'acollida, que estableix el marc de referència per a l'acolliment i la integració de les persones nouvingudes i el marc d'actuació de les administracions públiques i altres agents, per tal de garantir la igualtat de drets i deures, la coresponsabilitat, la igualtat d'oportunitats, el coneixement del nostre marc de convivència i del nostre sistema d'organització, l'aprenentatge de l'idioma i el coneixement de l'entorn i dels sistemes de benestar.
- Continuar aplicant el Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 i elaborar un nou pla 2009-2012 des de l'avaluació i l'adequació a les noves realitats i a partir de l'impacte de les polítiques aplicades.
- Presentar el Pla integral d'acollida i establir un servei de primera acollida coordinada bàsicament amb les administracions locals i el tercer sector.
- Establir i enfortir mesures i instruments de cohesió territorials i sectorials, com ara el desplegament de la Llei de barris i les polítiques de gestió de l'espai públic i l'habitatge, les aules d'acolliment i els programes d'integració en centres escolars, l'increment de recursos en els sistemes socio-sanitaris amb l'objectiu de garantir la qualitat i l'accés del sistema públic, així com també la cohesió social i territorial.
- Consolidar el fons, concertat amb l'Estat, per finançar els programes locals de gestió de la diversitat.
- Controlar i combatre el treball irregular i les discriminacions laborals.
- Impulsar la participació eficient i compromesa de l'empresariat i dels sindicats per tal d'assolir la integració laboral de les persones immigrades.
- Enfortir el sistema educatiu com a instrument d'acollida i integració de la població escolar immigrada per mitjà del reforç a les escoles, a fi d'evitar que es desenvolupi un sistema dual en l'educació pública.
- Impulsar la creació del cos de mediadors sanitaris.
- Ampliar la política d'inserció social i professional dels joves, així com també una política d'equipaments juvenils per a la integració.
- Promoure i facilitar l'aprenentatge de les llengües oficials a la població nouvinguda per mitjà de la formació per a persones adultes. Fomentar la llengua catalana com a llengua d'oportunitats i dret social i promoure'n l'aprenentatge i l'ús, especialment en el món laboral.
- Potenciar la participació de les persones immigrades en els afers públics i el teixit associatiu i impulsar espais de relació i coneixement intercultural, accions que afavoreixin la convivència i mecanismes de mediació, prevenció i resolució de conflictes.
- Crear un observatori per a la immigració a Catalunya, com a instrument de coneixement de la realitat, previsió i planificació de les polítiques d'immigració i de serveis públics, en funció de les noves necessitats i realitats socials.

3.3. Execució del Pla de ciutadania i immigració 2005-2008

El Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 aposta per un nou model d'incorporació a la societat catalana, basat en el concepte de ciutadania. Per primera vegada, compta amb un pressupost propi, i al llarg dels quatre anys de vigència del Pla, el pressupost executat ha estat de més de 660 milions d'euros.

El Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 tenia inicialment 70 programes que havien de desenvolupar els diferents departaments de la Generalitat, però finalment han estat 111, els programes desenvolupats que han apostat de manera prioritària per afavorir la cohesió social, la inserció laboral, l'educació des de la interculturalitat, l'impuls de l'ús social del català, la formació dels professionals dels serveis públics i la lluita contra la discriminació.

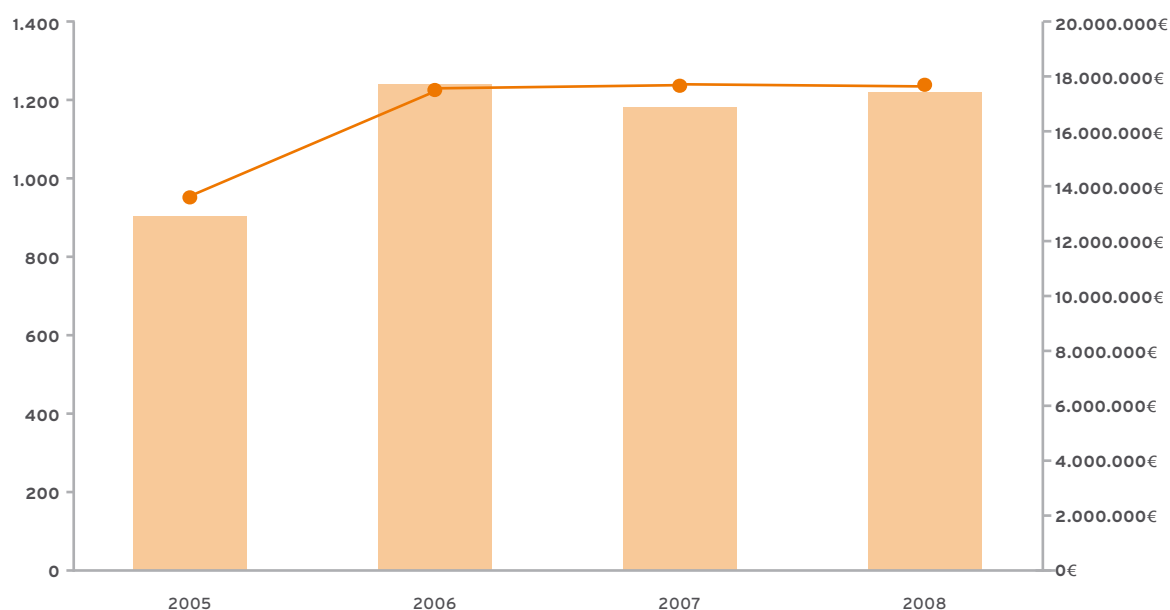
Així doncs, els reptes del Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 han estat:

- Contribuir a impulsar i fer visibles els efectes positius de la immigració.
- Promoure l'estabilitat i la cohesió social de la societat catalana: reduir els dèficits socials i anar cap a una societat de forta cohesió i igualtat.
- Augmentar la integració social i la participació de la població immigrada.
- Encaixar les diverses formes culturals en un projecte social i polític comú.
- Promoure la llengua i la identitat catalanes com a eina de cohesió.
- Superar el risc d'acomodació a la llengua i la identitat estatals i fer que la llengua vehicular de les persones immigrades sigui el català.
- Desenvolupar polítiques en coordinació amb totes les administracions i impulsar un millor repartiment de responsabilitats i competències en matèria d'immigració, d'acollida i d'integració.
- Impulsar la cooperació amb tota la xarxa d'actors: associacions, ONG, organitzacions sindicals, sectors empresarials, confessions religioses, etc.
- Avançar en polítiques transversals dins la Generalitat.
- Millorar la perspectiva de la immigració.

Pel que **fa als instruments i les estratègies de gestió de les polítiques migratòries**, cal destacar que al llarg del període de desenvolupament del Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 s'ha modificat el context institucional en què s'ha desenvolupat. En aquest sentit, destaca la signatura del Pacte Nacional per a la Immigració, el 19 de desembre de 2008 que ha compromès gran part dels agents econòmics i socials, diferents agents de la societat civil, així com les administracions locals i el Govern de Catalunya. Així mateix, destaca la creació de la Taula de Ciutadania i Immigració, que, com a òrgan assessor, obre la participació de les entitats de persones d'origen immigrant i les entitats de suport en les diferents polítiques que endega el Govern de Catalunya. Durant els anys 2007 i 2008 s'ha donat forma i s'ha dut a terme el procés participatiu d'un dels instruments que més importància adquirirà en la gestió de les polítiques migratòries: la Llei d'acollida de les persones immigrades i les retornades a Catalunya. Aquesta Llei permetrà establir el primer sistema de serveis de primera acollida per a les persones nouvingudes que s'estableixin a Catalunya.

Evolució del nombre de projectes finançats i l'import finançat a la convocatòria de subvencions per a ens locals. 2005-2008

● Projectes finançats ● Import finançat



Font: Elaboració pròpia. Departament d'Acció Social i Ciutadania, Secretaria per a la Immigració.

L'any 2005 es crea també el Fons estatal per a l'acollida i la integració dels immigrants i el seu reforç educatiu, que ha comportat el desenvolupament de les aules d'acollida i els plans educatius d'entorn del Departament d'Educació, la creació de la convocatòria de subvencions als ens locals i d'una relació més estreta amb ells. A més a més, ha permès a la Secretaria per a la Immigració un creixement notable amb l'equip de coordinació territorial i amb la contractació de personal de reforç per a tasques administratives en diferents línies de treball.

Pel que fa a la **gestió dels fluxos migratoris**, el fet cabdal ha estat l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya el 2006, que ha establert una sèrie de mecanismes per a la transferència progressiva de diferents competències de l'Estat a la Generalitat, segons estableix l'article 138 de l'EAC. Aquest nou marc legislatiu ha comportat l'establiment de la Comissió Bilateral Generalitat-Administració de l'Estat i de diferents subcomissions per tal de tractar el traspàs d'aquestes noves atribucions a la Generalitat, entre les quals hi ha l'expedició de les autoritzacions inicials de residència.

Un altre àmbit que destaca ha estat el de les actuacions que s'han dut a terme als països emissors d'immigració. Així, a més dels cursos de formació en origen o les experiències que cercaven la formació dels treballadors en la llengua i la cultura catalanes abans de la seva contractació en origen (Projecte Bolívia), trobem el servei per facilitar la contractació en origen dels treballadors

estrangers, els serveis d'intermediació laboral en origen (SILO). Aquest servei ha contribuït a la regulació dels fluxos migratoris i l'elaboració d'un contingent de treballadors raonable, que permeti una inclusió ordenada de la immigració.

Una altra de les accions que s'han dut a terme tant a l'exterior de Catalunya com a l'interior ha estat el programa Catalunya-Magrib.

Pel que fa a **les polítiques d'acollida**, s'han promogut programes de primera acollida que s'anticipin a la desinformació de les persones nouvingudes, que detectin els riscos a què s'enfronten i que els ajudin a garantir un coneixement correcte de la societat d'arribada pel que fa als drets i els deures de ciutadania, promovent així l'autonomia de les persones. El conjunt d'actuacions i recursos per a l'acollida s'han articulats al voltant del Programa integral d'acollida (PIA). El PIA s'estructura en diferents accions generals: les accions que es desenvolupen sectorialment, on s'integren sis programes en diferents àmbits (sanitari, educatiu, laboral, institucional, d'habitatge i de menors) i els programes que es duen a terme territorialment.

Amb l'objectiu que s'implementin a Catalunya programes integrals d'acollida locals amb criteris comuns, la Secretaria per a la Immigració ha establert la convocatòria de subvencions per a ens locals, per al desenvolupament de programes i accions d'acollida i d'integració de les persones estrangeres immigrades.

Entre les accions d'acollida desenvolupades sectorialment, destaquen el Programa d'acollida en l'entorn sanitari, diferents programes d'acollida en l'àmbit laboral o d'informació i formació sobre els drets i el mercat laboral. En l'àmbit educatiu, destaquen especialment les aules d'acollida, que proporcionen un marc de referència per a l'alumnat nouvingut que facilita la seva atenció immediata i més adequada. S'ha passat de 938 aules el 2005 a un total de 1.234 aules el 2008. Unes aules que durant el curs 2007-2008 han atès 24.508 alumnes.

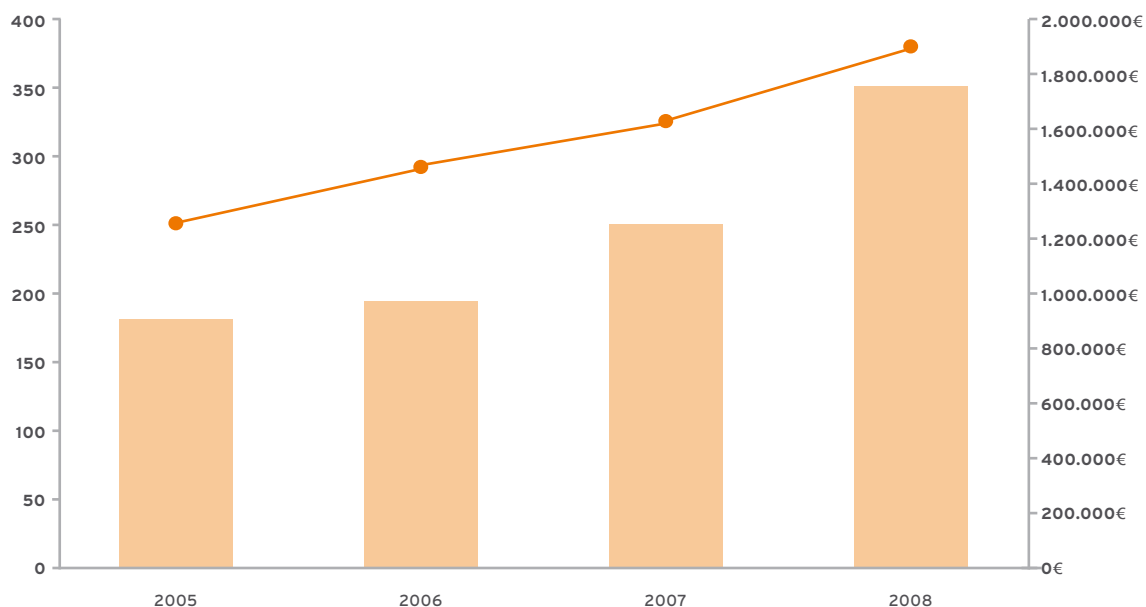
Pel que fa a **les polítiques d'igualtat**, s'han endegat diferents programes per tal de treballar en l'equiparació progressiva de les persones i garantir la igualtat d'oportunitats, amb l'objectiu de reduir qualsevol situació de desavantatge que es pugui produir en funció de dues línies bàsiques com són la participació i la capacitació individual.

En aquest àmbit destaca l'esforç que s'ha dut a terme per ampliar el nombre de cursos de formació per als responsables de les entitats compostes per persones immigrades, així com l'esforç que fa la Secretaria per a la Immigració per enfortir el teixit associatiu en l'àmbit migratori. L'any 2005 es va donar suport a 184 entitats, mentre que l'any 2008 les entitats subvencionades han arribat a 352 i s'ha assolit un crèdit total de la subvenció per al 2008 d'1.893.000 €.

Evolució del nombre d'entitats subvencionades i del crèdit de la subvenció. 2005-2008

● Entitats subvencionades

—●— Crèdit total de la subvenció



Font: Elaboració pròpia. Departament d'Acció Social i Ciutadania, Secretaria per a la Immigració.

Un altre aspecte que cal destacar en l'àmbit de les polítiques d'igualtat són els programes destinats a la millora de la capacitat individual. En aquest apartat s'han desenvolupat programes en l'àmbit laboral, de les dones, dels menors, de l'alfabetització bàsica i del coneixement de la llengua. Aquest últim programa, "Impuls i ús del català", ha tingut per objectiu facilitar el coneixement de la llengua catalana a tota la població de Catalunya, especialment, als ciutadans i ciutadanes d'origen estranger, i també estendre l'ús del català a tots els entorns de convivència i relació social.

Evolució del nombre d'alumnes i del pressupost destinat als cursos de català a les associacions. Catalunya. 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Nombre de cursos	103	214	307	456
Nombre d'alumnes	1.945	3.949	6.097	9.113
Despesa	250.000 €	500.000 €	750.000 €	1.135.099 €

Font: Elaboració pròpia. Departament d'Acció Social i Ciutadania, Secretaria per a la Immigració.

Pel que fa a les **polítiques d'acomodació**, s'ha cercat endegar programes i actuacions orientats a gestionar amb criteris clars les relacions entre els ciutadans i les ciutadanes en l'espai públic per tal de garantir la imparcialitat, i, per tant, fomentant el pluralisme, la igualtat i la convivència cívica. D'altra banda, l'acomodació de la diversitat de la societat catalana també s'inclou els pro-

grames de millora dels coneixements i de sensibilització del conjunt de la població, àmbit en què s'han desenvolupat fins a 11 programes.

Entre aquests programes destaquen els que s'han articulat al voltant de la gestió de la diversitat, com ara l'impuls al respecte dels drets de la llibertat religiosa, el Programa d'atenció estrangera als centres penitenciaris de Catalunya, el Programa de prevenció de les violències entre els joves o l'impuls dels plans educatius d'entorn (PEE). Els PEE busquen promoure la cohesió social mitjançant l'educació intercultural i l'ús de la llengua catalana en un marc multilingüe i donar una resposta integrada a partir de la coresponsabilització i la implicació del conjunt d'agents i serveis d'un territori. L'aposta pels PEE ha estat forta i s'ha passat dels 28 PEE de l'any 2005 als 95 que hi havia l'any 2008.

Pel que fa a les accions de sensibilització en l'àmbit del coneixement, cal destacar la col·laboració estable que s'ha iniciat amb diferents mitjans de comunicació que es dirigeixen a persones d'origen immigrant, per tal de donar a conèixer la societat, la cultura i la llengua d'acollida. La col·laboració s'ha concretat amb els setmanaris gratuïts *Latino i Sí se puede*, per inserir-hi mensualment un quadern de la SIM de quatre pàgines que duu per títol *Vivim junts*. Se'n distribueixen més de 85.000 exemplars, sobretot per Barcelona i la seva àrea metropolitana.

La Secretaria per a la Immigració s'encarrega de donar contingut als continguts que fan referència a l'actualitat del Govern pel que fa a polítiques d'acollida, integració i promoció de la igualtat d'oportunitats. També inclou un consultori jurídic i una editorial. La Secretaria de Política Lingüística ha elaborat un petit curs de català de nivell inicial per inserir-lo als diaris adreçats a col·lectius estrangers (mitja pàgina de diari cada mes). De la seva banda, Turisme, del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, s'encarrega de facilitar un article-proposta per conèixer més el país que també s'inclou en l'encartament.

Pressupost executat del Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 per polítiques

	2005	2006	2007	2008	Total
Instruments i estratègies de gestió de les polítiques	1.777,5 €	5.739,1 €	5.601,7 €	5.983,5 €	19.101,8 €
Gestió dels fluxos migratoris	1.795,9 €	4.392,2 €	4.357,7 €	6.402,6 €	16.948,4 €
Polítiques d'acollida	58.555,6 €	75.311,3 €	77.460,4 €	71.753,6 €	283.080,9 €
Polítiques d'igualtat	35.992,9 €	60.870,2 €	82.849,7 €	114.654,4 €	294.367,1 €
Polítiques d'acomodació	6.532,9 €	9.112,4 €	16.402,1 €	15.294,2 €	47.341,6 €
Presupost executat (milers d'euros)	104.654,8 €	155.425,2 €	186.671,6 €	214.088,3 €	660.839,9 €

Font: Elaboració pròpia. Departament d'Acció Social i Ciutadania, Secretaria per a la Immigració.

3.4. El Pacte Nacional per a la Immigració

La immigració, com s'ha demostrat en apartats anteriors, és un fenomen estructural a Catalunya. Com també s'ha vist, Catalunya presenta una llarga trajectòria en polítiques de gestió de la immigració. Amb la intensificació de l'arribada de població estrangera durant la darrera dècada, es feia necessari anar més enllà en la gestió del fenomen, mitjançant una reflexió prèvia i compartida amb els diferents actors que hi intervenen i que conduís cap a un gran pacte de país. Un pacte que establís a curt, mitjà i llarg termini els consensos necessaris per gestionar el fet migratori, mantenir la cohesió social i millorar els nivells del benestar del conjunt de la població catalana. Un pacte que respongués a les necessitats plantejades pel conjunt de la societat, que es podrien resumir en tres grans demandes:

1. La necessitat d'ordenar els fluxos migratoris.
2. La necessitat d'evitar la percepció de competència pels recursos públics.
3. La necessitat de dotar d'elements de cohesió una societat per sempre més diversa.

Aquest pacte de país és el Pacte Nacional per a la Immigració, signat pel Govern de Catalunya, els grups parlamentaris, les entitats municipalistes, els agents econòmics i socials i les organitzacions membres de la Taula de Ciutadania i Immigració en representació del teixit associatiu vinculat amb la gestió de la immigració, el 19 de desembre de 2008, després d'un procés en el qual participaren unes 2.000 persones.

Els treballs per assolir el Pacte es van fer en tres grans etapes: una de consultiva, una de participativa i una de negociació. Entenent el Pacte Nacional per a la Immigració com un nou consens que garantís la convivència a Catalunya, tot el seu procés d'elaboració es planificà, en primer terme, com una pràctica de reconeixement de sabers i experiències dels diferents actors socials, polítics, econòmics i locals. I, en segon terme, com una pràctica de governança, de democràcia participativa i de treball en xarxa.

3.4.1. La fase consultiva

Durant els mesos de setembre i octubre del 2007 es dugueren a terme diverses reunions arreu del país amb professionals de les administracions i de les entitats especialitzades que actuen directament en el territori.

Aquestes sessions tenien la finalitat de contrastar la detecció de les necessitats d'intervenció del Pacte Nacional per a la Immigració feta durant la diagnosi prèvia a l'inici dels treballs del pacte. Constituïen un element cabdal per arribar a consensuar-lo i per al seu reeiximent pràctic, ja que partia de l'experiència en la gestió de la immigració i del coneixement que aquesta comporta, de les mancances estructurals i de les oportunitats. Hi participaren una vuitantena de persones a Salt, Girona, Barcelona, Manresa, Tarragona, Amposta, Lleida, Vielha i el Pont de Suert.

El resultat de la diagnosi aportà la primera detecció de les necessitats d'actuació del pacte i el guió a partir del qual pogueren iniciar el debat els grups de treball de la fase consultiva.

La fase consultiva del Pacte Nacional per a la Immigració havia de permetre incorporar al document els coneixements de l'àmbit acadèmic i l'àmbit de la gestió, que són els que intervenen principalment en la reflexió, la gestió i les polítiques migratòries.

Amb aquesta finalitat es constituïren quatre grups de debat segons els eixos previstos inicialment:

1. Fluxos migratoris, que passà a denominar-se gestió dels fluxos migratoris.
2. Accés al mercat de treball.
3. Adaptació dels serveis públics a la nova demografia, que passà a denominar-se adaptació dels serveis públics a una societat diversa.
4. Convivència i model de societat, que passà a denominar-se cultura pública comuna.

Fruit d'una feina intensa, els quatre grups de treball, formats per professionals de referència de les administracions públiques i de l'àmbit acadèmic, elaboraren el Document de Bases del Pacte Nacional per a la Immigració.

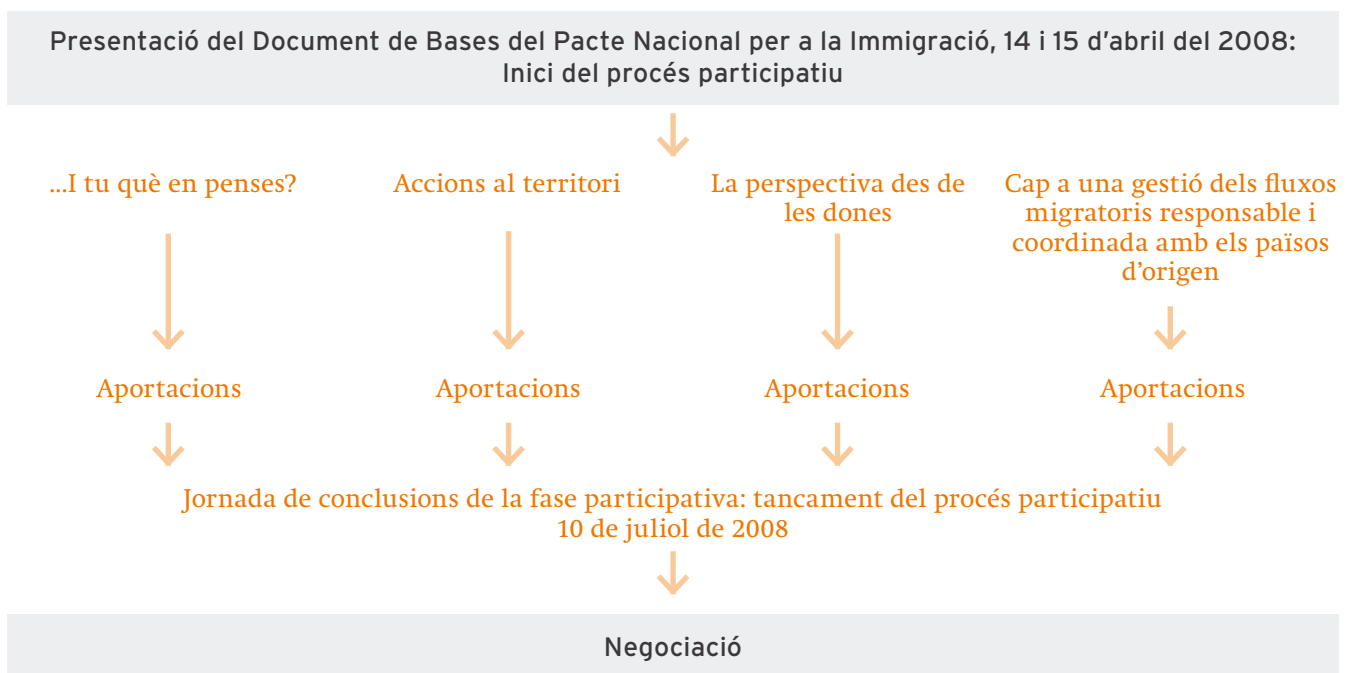
3.4.2. La fase participativa

El mes d'abril del 2008 s'inicià el procés participatiu del Pacte Nacional per a la Immigració, organitzat en col·laboració amb la Direcció General de Participació, l'Institut Català de les Dones, la Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania i la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària.

Durant aquesta etapa del procés es dugueren a terme diverses accions que permeteren validar, esmenar i incorporar noves propostes al *Document de Bases del Pacte Nacional per a la Immigració*:

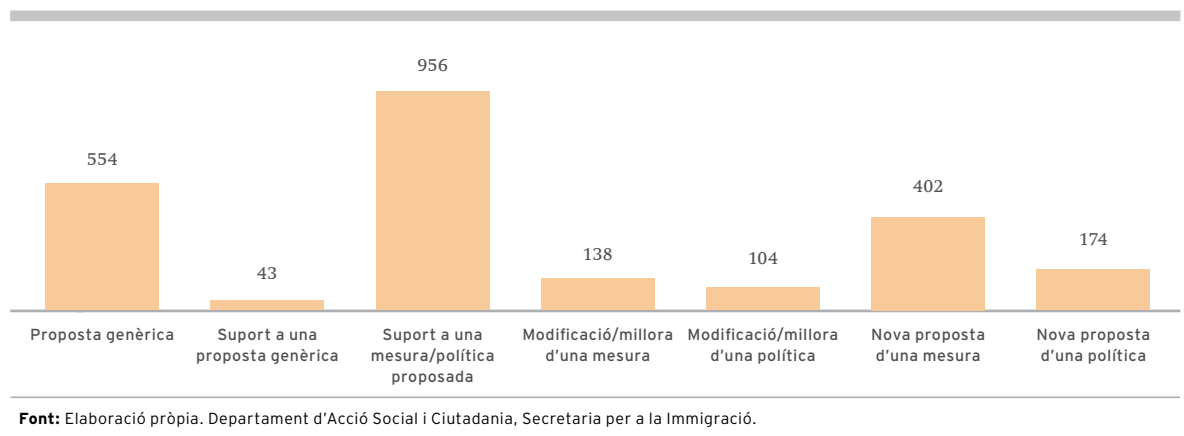
- Jornades de presentació del *Document de Bases del Pacte Nacional per a la Immigració*.
- *I tu què en penses?*
- Sessions de treball territorialitzades.
- El Pacte Nacional per a la Immigració. La perspectiva des de les dones.
- Cap a una gestió dels fluxos migratoris responsable i coordinada amb els països d'origen.
- Accions amb la societat civil acompanyades per la Secretaria per a la Immigració.
- Accions en ens locals acompanyades per la Secretaria per a la Immigració.
- Jornada de conclusions del procés participatiu.

Totes les accions que es dugueren a terme durant el procés participatiu es materialitzaren en aportacions al *Document de Bases del Pacte Nacional per a la Immigració*, sistematitzades i resumides en l'*Informe de les aportacions al Document de Bases del Pacte Nacional per a la Immigració*. Aquestes aportacions es presentaren públicament abans de començar la negociació amb els agents signants i s'incorporaren a la web www.gencat.cat/dasc/pni.



En les diferents accions del procés participatiu del Pacte Nacional per a la Immigració, hi participaren **1.515 persones**, que feren **2.371 aportacions**. Aquestes aportacions, majoritàriament, donaven suport al contingut del *Document de Bases del Pacte Nacional per a la Immigració, un pacte per viure junts i juntes*, si bé cal destacar, d'una banda, el nombre significatiu d'aportacions que milloraven el contingut del document, com també de les noves propostes que es proposava d'incorporar-hi, i, de l'altra, que cap de les aportacions rebudes durant tot el procés suggeria eliminar cap contingut del document.

Nombre de propostes per tipologia. Total: 2.371 propostes



3.2.3. La fase de negociació

Tancat el procés participatiu, s'incorporaren al "Document de Bases" les principals aportacions d'aquesta fase, i s'iniciaren les reunions amb la mesa negociadora del Pacte Nacional per a la Immigració, segons el seu àmbit sectorial.

En una primera etapa, es reberen aportacions dels organismes següents:

- Associació Catalana de Municipis i Comarques
- Associació Sòcio-Cultural Ibn Batuta

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Comissions Obreres de Catalunya
- Federació d'associacions de Mares i Pares d'alumnes de Catalunya - FaPaC
- Federació de Municipis de Catalunya
- Foment del Treball Nacional
- Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya
- Petita i Mitjana Empresa de Catalunya
- SOS Racisme
- Taula d'entitats del tercer sector social de Catalunya
- Unió General de Treballadors de Catalunya

[35] Amb posterioritat a la signatura del PNI hi ha hagut adhesions. El llistat actualitzat es pot consultar en aquest enllaç: <http://www.gencat.cat/benestar/societat/convivencia/immigracio/pni/propostes/index.htm>.

En una segona etapa, van ser els grups amb representació al Parlament de Catalunya, els que van treballar per fer les seves aportacions al document.

Finalment, el dia 19 de desembre del 2008, va ser signat el Pacte Nacional per a la Immigració pels següents actors:[35]

- **Govern de la Generalitat:** en nom seu, el Molt Honorable President Senyor José Montilla i l'Honorable Consellera d'Acció Social i Ciutadania Senyora Carme Capdevila.
- Els **grups parlamentaris** següents:
Convergència i Unió
Partit Socialista de Catalunya - Ciutadans pel Canvi
Esquerra Republicana de Catalunya
Iniciativa per Catalunya Els Verds - Esquerra Unida i Alternativa
- Les organitzacions següents, en nom de la **Comissió Permanent de la Taula de Ciutadania i Immigració:**
 - Entitats municipalistes**
 - Associació Catalana de Municipis i Comarques
 - Federació de Municipis de Catalunya
 - Agents econòmics i socials**
 - Foment del Treball Nacional
 - Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya
 - Petita i Mitjana Empresa de Catalunya
 - Unió General de Treballadors de Catalunya
 - Unió de Pagesos
 - Entitats membres de la Comissió Permanent de la Taula de Ciutadania i Immigració**
 - AMIC: Associació d'Ajuda Mútua d'Immigrants a Catalunya
 - Associació Catalana de Romanesos
 - Associació Cultural Ibn Batuta
 - Associació d'Equatorians de Catalunya
 - Associació Planeta (Amics súbdits senegalesos)
 - Associació de Residents Xinesos a Catalunya
 - Associació de Suport a les Entitats Populars Xilenes
 - Associació de Treballadors i Immigrants Marroquins
 - Associació de Treballadors Pakistanesos

- Bayt al-Thaqafa
- Casal Argentí a Barcelona
- Centre Filipí Tuluyan San Benito
- Confederació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Catalunya
- Càritas Diocesana
- Creu Roja a Catalunya
- Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Ensenyament Secundari de Catalunya
- Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatges Socials de Catalunya
- Grup de Recerca i Actuació amb Minories Culturals (GRAMC)
- Taula d'entitats del tercer sector social de Catalunya

En definitiva, el Pacte Nacional per a la Immigració és un acord consensuat que dóna les directrius de les polítiques de gestió de la immigració en els propers vint anys després d'un procés on participaren gairebé 2.000 persones. Proposa gestionar els fluxos migratoris i l'accés al mercat de treball, adaptar els serveis públics a una societat diversa i assolir la integració en una cultura pública comuna.

El pacte preveu 116 accions: reforçar 65 polítiques vigents i emprendre 51 mesures noves, amb una despesa pública de 3.880 M€ per al període 2009-2012 mitjançant tres eixos.

El primer eix dóna resposta a la necessitat de gestionar els fluxos migratoris de manera adequada a les demandes del mercat de treball. Garanteix la regularitat dels fluxos i la seva planificació segons les necessitats del país, prioritza la contractació de la mà d'obra que es trobi al país, reconeix els drets de les persones migrades i coordina les polítiques d'immigració amb les de cooperació.

El segon eix vol treballar per evitar la competència pels recursos públics, mitjançant la redimensió i l'adaptació d'aquells serveis que, en els darrers anys, han vist com se n'intensificava la demanda. Implica també acostar la percepció ciutadana a la realitat d'ús de serveis públics, alhora que adapta aquests serveis a les noves demandes d'una societat diversa.

El tercer eix afavoreix la integració en una cultura pública comuna, a partir de dos principis:

- La integració és un procés bidireccional, dinàmic i continu entre les persones que resideixen en un territori, les arribades recentment, les assentades amb anterioritat o les que ja hi han nascut.
- La cultura pública comuna és l'espai compartit de comunicació, de convivència, de reconeixement i de participació de la nostra societat diversa diferenciada, per tal que el projecte de nació continuï sent el referent amb el qual es compromet tota la població que viu i treballa a Catalunya.

Les accions del Govern de la Generalitat que han de desplegar el Pacte Nacional per a la Immigració per al període 2009-2012 es fixen en el present document, el *Pla de Ciutadania i Immigració 2009-2012*, el quart pla interdepartamental del Govern en l'àmbit de la immigració, seguint els eixos, els reptes i els objectius consensuats pel Pacte Nacional per a la Immigració.

4. Principis del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012

Els principis bàsics del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012 són:

- **Ciutadania:** implica el compromís de les administracions catalanes de promoure l'extensió de la plenitud de drets i deures a tothom que viu a Catalunya. A la vegada, la ciutadania resident suposa que les persones, independentment de la seva nacionalitat, siguin considerades ciutadanes a partir de la residència material i quotidiana, i de la voluntat de voler formar-ne part.
- **Transversalitat:** els moviments migratoris, com a fenomen amb una dimensió integral, requereixen polítiques públiques que l'abordin des d'una perspectiva transversal; això és, integrada i multidimensional. Així, els programes i les accions previstos en el pla es caracteritzen per la incorporació de programes i accions dels diferents departaments de la Generalitat implicats segons una línia estratègica i uns criteris comuns, establerts per aquest Pla.
- **Coordinació:** les administracions implicades en la gestió de les polítiques migratòries actuen de manera coordinada per mitjà d'òrgans estables. Això permet evitar, d'una banda, possibles duplicitats en les accions i, de l'altra, seguir una mateixa línia estratègica, cadascú amb les seves competències.
- **Territorialitat:** la immigració és un fenomen d'àmplia distribució per tot Catalunya. Per tal de donar respostes a les diferents necessitats del país, els programes i les accions previstos en el Pla s'adapten a les diferents característiques demogràfiques, funcionals, organitzatives, de dimensió i de capacitat de gestió de cada territori.
- **Multidimensionalitat:** els moviments migratoris es caracteritzen per la seva gran heterogeneïtat. És per això que les accions previstes en el Pla incorporen la perspectiva d'origen, de gènere i d'edat.
- **Equitat:** el Pla aposta clarament per garantir l'accés normalitzat i en igualtat de condicions de les persones immigrades als serveis públics. És evident, però, que en determinats moments és necessari fer accions específiques i temporals com a mesures correctores perquè les persones en inferioritat de condicions puguin assolir el mateix nivell que la resta de la població. Les polítiques d'equitat se centren en les accions que faciliten el coneixement de la societat i la llengua d'acollida, així com el mercat laboral.
- **Globalitat:** atès que la immigració té impacte en el conjunt de la societat, les polítiques migratòries no s'han de dirigir només a la població immigrada, sinó també al conjunt de la ciutadania.

5. Objectius del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012

Els objectius del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012 són:

- Desenvolupar, avançar i coordinar les polítiques d'immigració a Catalunya.
- Promoure que Catalunya sigui una nació inclusiva, intercultural i participativa.
- Implementar i desenvolupar les mesures establertes en el Pacte Nacional per a la Immigració en forma d'eixos i reptes:
 1. Gestió dels fluxos migratoris i accés al mercat de treball
 - Mobilitzar els recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu
 - Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat
 - Gestionar els fluxos migratoris de manera responsable i coordinada amb el desenvolupament dels països d'origen
 2. Adaptació dels serveis públics a una societat diversa
 - Crear un servei universal d'acollida
 - Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones
 - Reforçar la transversalitat i la coordinació interinstitucional
 3. Integració en una cultura pública comuna
 - Fomentar la participació en la vida pública
 - Fer del català la llengua pública comuna
 - Conviure en la pluralitat de creences
 - Assegurar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones
 - Reforçar les polítiques adreçades a la infància, la joventut, la gent gran i les famílies

6. Òrgans i instruments per a les polítiques d'immigració

La implementació de les polítiques d'immigració requereix òrgans i instruments de gestió i de planificació. Alguns d'aquests òrgans o instruments de gestió ja existeixen en l'actualitat, i d'altres es proposa que es creïn en el marc d'aquest Pla. En aquest sentit, la **Secretaria per a la Immigració**, adscrita al Departament d'Acció Social i Ciutadania, és l'òrgan de la Generalitat que té com a funció principal impulsar les actuacions coordinades en tots els àmbits d'intervenció de l'Administració de la Generalitat en matèria d'immigració i és la que estructura l'organització institucional dels òrgans i dels instruments més adients per a la seva execució. Com a òrgan del Govern que té assignades les funcions en matèria d'immigració, són competències de la Secretaria per a la Immigració:

- Proposar al Govern directrius polítiques en matèria d'immigració i retorn i, en aquest sentit, elaborar el Pla de ciutadania i immigració.
- Gestionar les polítiques d'acollida, integració i retorn.
- Elaborar, fomentar i desenvolupar programes en els àmbits del retorn voluntari, remeses, codesenvolupament i altres d'específics de la política d'immigració.
- Fomentar la participació de les persones estrangeres immigrades, les sol·licitants d'asil, les refugiades, les apàtrides i les retornades.
- Definir i desenvolupar, en col·laboració amb les institucions formatives i educatives corresponents, programes formatius adreçats a les persones especialitzades professionalment, o que s'han d'especialitzar, des dels sectors públic i privat, en l'atenció a la població immigrada estrangera, la refugiada, l'apàtrida i la retornada.
- Fomentar la formació universitària i la recerca en l'àmbit de la immigració, el refugi i el retorn.
- Elaborar i fer el seguiment de programes d'informació, formació i sensibilització, que s'adrecen a la comprensió per part de la població de les causes i les conseqüències dels canvis demogràfics i l'arribada de població immigrada, refugiada i retornada.
- Establir instruments de recollida d'informació i el seu tractament estadístic i analític als efectes de les polítiques i competències previstes en la Llei, així com establir els elements bàsics i comuns del sistema d'informació, per fer-ne possible la coordinació i l'avaluació.
- Fer el seguiment de la política d'acollida, d'immigració, d'asil, d'apàtrida i de retorn d'altres països, de la Unió Europea i de les diverses organitzacions internacionals.
- Elaborar un informe anual sobre la situació d'integració social de les persones immigrades, sol·licitants d'asil, refugiades, apàtrides i retornades, que pot contenir recomanacions al Govern i ha de ser divulgat públicament.

Per desenvolupar les polítiques d'immigració cal disposar d'òrgans de coordinació, de gestió i de participació i d'instruments de gestió:

POLÍTIQUES D'IMMIGRACIÓ		
SECRETARIA PER A LA IMMIGRACIÓ		
	ÓRGANS	INSTRUMENTS DE GESTIÓ
COORDINACIÓ	Comissió Interdepartamental d'Immigració Comissió Bilateral Estat-Generalitat Comissió Mixta Generalitat-Ens Locals*	
GESTIÓ	Departament de la Generalitat Agència de les Migracions de Catalunya* Ens locals Societat civil organitzada Centre de Recerca i Estudis de les Migracions*	Contractes-programa Convocatòria ens locals Convocatòria i convenis de col·laboració amb entitats Convocatòria de recerca
PARTICIPACIÓ	Taula de Ciutadania i Immigració <ul style="list-style-type: none"> · Comissió permanent · Plenari · Grups de treball · Taules Territorials 	

* Pendants de creació

Com a òrgans de coordinació actuen la **Comissió Interdepartamental d'Immigració** i la **Comissió bilateral Estat-Generalitat**. Atesa la importància dels ens locals en les polítiques d'immigració, i tot i que fins al moment present la relació ha estat constant, un dels objectius d'aquesta nova etapa és institucionalitzar un òrgan de coordinació amb els ens locals. Aquest òrgan serà la **Comissió Mixta Generalitat-Ens Locals**.

Com hem dit anteriorment, són molts els agents que actuen i gestionen directament les polítiques d'immigració. A més dels diferents departaments de la Generalitat, els ens locals i la societat civil organitzada, les noves funcions que ha hagut d'assumir la Secretaria per a la Immigració derivades sobretot de la gestió dels fons estatals, ha fet necessari que es doti d'un òrgan de gestió més flexible. És per això que el Projecte de Llei d'acollida estableix la creació de l'**Agència de Migracions de Catalunya**. En un altre ordre de coses, si la mudable situació dels fluxos migratoris i la seva gran complexitat i heterogeneïtat han fet necessari impulsar les recerques en aquest àmbit, ha arribat el moment inajornable de programar-les i que el Govern en marqui les prioritats. És per això que el Pla preveu la creació del **Centre de Recerca i Estudis de les Migracions**.

Pel que fa als òrgans de participació, el Pla vol impulsar la **Taula de Ciutadania i Immigració**, creada de fa poc, que ampliarà els seus grups de treball i els consolidarà com a òrgans específics de participació en aquest àmbit.

A continuació es detallen les funcions de cadascun d'aquests òrgans i instruments:

6.1. Òrgans de coordinació

6.1.1. Comissió Interdepartamental d'Immigració

La Comissió Interdepartamental d'Immigració, creada pel Decret 125/2001, de 15 de maig, coordina l'acció dels departaments de la Generalitat i col·labora en el disseny i la gestió de les respectives polítiques públiques, en la mesura que es relacionen amb la població immigrada i retornada. La Comissió Interdepartamental d'Immigració té l'obligació de:

- Proposar actuacions als diferents departaments de la Generalitat en el marc del Pla de ciutadania i immigració.
- Fer el seguiment de les actuacions dels departaments de la Generalitat en matèria d'immigració, derivades del Pla de ciutadania i immigració.
- Establir les relacions institucionals necessàries per a la coordinació de les diverses actuacions.

A més, la Comissió Interdepartamental d'Immigració estableix eines, com els plans i els programes sectorials. El principal instrument és el Pla de ciutadania i immigració quadriennal.

6.1.2. Comissió Bilateral Estat-Generalitat

Segons les competències atorgades al Govern en l'article 138 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i els instruments de col·laboració mútua previstos per la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, correspon a la Secretaria per a la Immigració col·laborar amb l'Administració general de l'Estat en la gestió de les seves competències d'estrangeria, dret d'asil, apatridia i retorn.

6.1.3. Comissió Mixta Generalitat-Ens Locals^[36]

El projecte de Llei d'acollida preveu, en la disposició addicional cinquena, la creació de la Comissió Mixta Generalitat-Ens Locals per facilitar-ne el marc de cooperació i coordinació. La seva composició serà paritària i tindrà les funcions que ambdues parts acordin. Aquesta comissió es constituirà dins el termini de tres mesos a partir de l'entrada en vigor de la Llei.

[36] Pendent de creació.

6.2. Òrgans de gestió

6.2.1. Agència de Migracions de Catalunya^[37]

El Projecte de llei d'acollida preveu la creació de l'Agència de Migracions de Catalunya com a entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar, i autonomia funcional i de gestió. L'Agència ha d'ajustar la seva activitat al dret privat i, en termes generals, a allò que preveu el Text refós de la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'estatut de l'empresa pública catalana,

[37] Pendent de creació.

aprovat pel Decret legislatiu 2/2002, de 24 de desembre. Els actes de l'Agència de Migracions de Catalunya dictats pel director o directora en l'exercici de potestats públiques, així com les seves relacions amb el departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració, s'han d'ajustar a les normes reguladores del dret administratiu. L'Agència de Migracions de Catalunya s'adscriu al departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració i s'encarregarà de:

- Executar i gestionar les polítiques migratòries, segons les directrius establertes per la Secretaria per a la Immigració.
- Cooperar amb els ens locals en la prestació del servei de primera acollida i els programes d'acollida especialitzada.
- Prestar, amb la col·laboració dels departaments corresponents, el servei de primera acollida a l'exterior i a aquells municipis que no el prestin, sense perjudici de les fórmules de cooperació i col·laboració que preveu la Llei.
- Avaluar els serveis de primera acollida.
- Prestar cooperació tècnica i econòmica als agents socials, les empreses i les organitzacions privades sense ànim de lucre amb relació a les responsabilitats respectives assenyalades en la Llei.
- Qualsevol altra competència assignada, així com aquelles altres que siguin necessàries per al desenvolupament i l'execució de les polítiques d'acollida, immigració i retorn.

L'Agència de Migracions de Catalunya ha d'impulsar l'establiment de contractes-programa amb els ens locals que gestionin competències fixades en aquesta Llei, a fi de garantir la coresponsabilitat i l'estabilitat dels serveis i dels seus professionals.

6.2.2. Ens locals

Els ens locals, ja siguin ajuntaments o consells comarcals, es doten de plans locals com a instruments de planificació de les seves intervencions. Segons el que disposa el Projecte de Llei d'acollida, els municipis i les comarques han d'adaptar els respectius plans de ciutadania i immigració al contingut d'aquesta Llei en el termini d'un any des de la seva entrada en vigor. El desplegament reglamentari d'aquesta Llei tindrà en compte els plans o els programes desenvolupats pels ens locals i supralocals vigents en el moment de l'aprovació de la Llei. Es preveu el finançament d'actuacions dins la convocatòria de suport a ens locals de la Secretaria per a la Immigració.

6.2.3. Societat civil organitzada

A banda de la participació en la Taula de Ciutadania i Immigració de representants d'entitats i associacions, la Secretaria per a la Immigració continuarà impulsant convocatòries específiques de suport i convenis de col·laboració amb les entitats, per als projectes que desenvolupin en els àmbits de l'acollida, la inclusió residencial, la integració, el foment de la participació de les persones estrangeres immigrades, així com de sensibilització.

6.2.4. Centre de Recerca i Estudis de les Migracions^[38]

[38] Pendent de creació.

El Centre de Recerca i Estudis de les Migracions tindrà com a objectiu potenciar la recerca aplicada, de manera concertada entre l'Administració, l'àmbit acadèmic i el tercer sector, per tal de millorar la planificació i la gestió de les polítiques públiques. Les seves funcions seran les següents:

- Fer un seguiment dels fenòmens migratoris i de la implantació de les polítiques d'immigració.
- Impulsar la recerca aplicada en l'àmbit de les polítiques de ciutadania i immigració.
- Construir un sistema d'informació que permeti fer un seguiment continu de les principals variables que incideixen en l'àmbit de les migracions.

El Centre preveu continuar impulsant la recerca aplicada i els ajuts a la formació universitària en l'àmbit de la immigració.

6.3. Òrgans de participació

6.3.1. Taula de Ciutadania i Immigració

El Projecte de Llei d'acollida estableix que la Taula de Ciutadania i Immigració és l'òrgan col·legiat consultiu que canalitza la participació del conjunt de la població i de les seves entitats en les polítiques i competències fixades en aquesta Llei. El seu funcionament s'ajusta a les normes reguladores del dret administratiu, i la seva composició i funcions es fixen per reglament.

La Taula de Ciutadania i Immigració, creada mitjançant el Decret 86/2008, de 15 d'abril, s'adscriu a la Secretaria per a la Immigració. És l'òrgan col·legiat consultiu que canalitza la participació del conjunt de la població i de les seves organitzacions en les polítiques d'immigració.

Els seus objectius són els següents:

- Fomentar la participació de la població immigrada estrangera, de la població retornada i del conjunt de la població en el seguiment d'aquelles matèries i polítiques vinculades al fet migratori.
- Contribuir a la incorporació de la població immigrada i retornada en el teixit associatiu de la societat catalana.
- Sensibilitzar la societat catalana sobre el fet migratori i la no-discriminació.
- Recollir i fer propostes per donar respostes a les necessitats específiques de les dones migrades i retornades.

Els òrgans que componen la Taula de Ciutadania i Immigració són els següents: Plenari, Comissió Permanent, grups de treball i taules territorials.

La composició dels òrgans de la Taula de Ciutadania i Immigració es fonamenta en els principis de representativitat, inclusió i obertura:

- Representativitat. La composició ha de ser respectuosa amb la diversitat de la societat catalana i, sobretot, hi han de participar les organitzacions més rellevants de la societat i de les persones d'origen estranger.
- Inclusió. Tots els valors o interessos relacionats amb la immigració estrangera i la cohesió de la societat catalana han de ser presents en les deliberacions de la Taula de Ciutadania i Immigració.
- Obertura. Les persones convocades a les sessions de la Taula de Ciutadania i Immigració en representació dels departaments de la Generalitat o d'altres administracions públiques, així com d'entitats públiques o privades vinculades a la immigració i el retorn, variaran en funció dels assumptes que s'hagin de tractar.

La Secretaria per a la Immigració ha de garantir la representació de la diversitat de la població catalana, que inclou, entre altres criteris, la presència paritària de dones i homes, i cal assolir la participació d'un mínim del 40% de persones de cada sexe als òrgans interns de la Taula.

Els grups de treball tracten de manera especialitzada qüestions específiques relacionades amb la immigració i el retorn. La seva composició és la següent:

- La Presidència: exercida per la persona titular de la Secretaria per a la Immigració, llevat que hi assisteixi la persona titular del departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració. La persona titular de la Secretaria per a la Immigració pot delegar en una altra que hi estigui adscrita. Qui exerceixi les funcions de la Presidència pot invitar a participar-hi el personal de l'Administració de la Generalitat competent en les matèries que s'hagin de tractar.
- La Secretaria: exercida per una persona adscrita a la Secretaria per a la Immigració.
- Les vocalies: la composició dels grups de treball és oberta a aquelles organitzacions, entitats i ens locals que manifestin a la Presidència la voluntat de participar-hi. També poden ser convocades com a vocals persones que, a títol individual o com a representants del grup, per la seva especialitat, coneixements, la responsabilitat que desenvolupen o per altres motius, estiguin en condicions de fer-hi aportacions d'interès.

Pertoca a la Presidència decidir les vocalies que han de ser convocades a cada grup de treball constituït i la decisió de crear grups nous, per iniciativa pròpia o a proposta de la Comissió Permanent o del Plenari. S'han de constituir, en tot cas, dos grups de treball al voltant de les temàtiques següents: dones i immigració, i persones retornades. En aquest sentit, existeixen ja grups de treball sobre aspectes jurídics i sobre món local i se'n preveuen de nous, amb relació a la temàtica d'agents econòmics i socials, de l'asil polític i de les persones refugiades i al món de la dona i la immigració.

Les taules territorials tracten aquelles qüestions relacionades amb la immigració i el retorn amb especial incidència en l'àmbit territorial respectiu. Tenen la composició següent :

- La Presidència: és exercida per la persona titular de la Secretaria per a la Immigració, llevat que hi assisteixi la titular del departament que té assignades les funcions en matèria d'im-

migració. La persona titular de la Secretaria per a la Immigració pot delegar en la titular de la Direcció dels serveis territorials del mateix departament. Qui exerceix les funcions de la Presidència pot invitar a participar-hi el personal de l'Administració de la Generalitat competent en les matèries que s'hagin de tractar.

- La Secretaria: les direccions dels serveis territorials del departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració exerceixen les secretaries de les taules territorials dels territoris respectius. La Secretaria per a la Immigració ha de donar el suport tècnic necessari per garantir-ne el desenvolupament.
- Les vocalies: la composició de les taules territorials és oberta a les entitats i els ens locals que manifestin la voluntat de participar-hi. També poden ser convocades com a vocals les persones que, a títol individual o com a representants dels grups, per la seva especialitat, coneixements, la responsabilitat que desenvolupen o per altres motius, estiguin en condicions de fer-hi aportacions d'interès.

7. Eixos del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012

El Pla de ciutadania i immigració 2009-2012 articula el conjunt d'actuacions que els departaments de la Generalitat duen a terme en l'àmbit de la immigració, juntament amb les propostes del Pacte Nacional per a la Immigració. Així, d'acord amb aquest pacte, els programes i els projectes s'estructuren a partir de tres eixos, cadascun dels quals inclou tres reptes. En total, el Pla conté 17 programes, 131 projectes i 235 actuacions. Les actuacions que detallen un cost pressupostari són les que preveu el Pla d'acció per a l'exercici 2009. Pel que fa als exercicis pressupostaris següents, el Pla d'acció anual corresponent en concretarà les actuacions i les dotacions econòmiques.

Eixos i reptes del Pla de ciutadania i immigració

	Programes	Projectes	Actuacions
Gestió dels fluxos migratoris i accés al mercat de treball			
Mobilitzar els recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu	3	15	33
Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat	1	9	15
Gestionar els fluxos migratoris de manera responsable i coordinada amb el desenvolupament dels països d'origen	1	15	23
Adaptació dels serveis públics a una societat diversa			
Creació d'un servei universal d'acollida	1	4	13
Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones	2	33	58
Reforçar la transversalitat i la coordinació interinstitucional	2	13	25
Integració en una cultura pública comuna			
Fomentar la participació a la vida pública	2	18	23
Fer del català la llengua pública comuna	2	7	15
Conviure en la pluralitat de creences	1	2	3
Assegurar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones	1	8	15
Reforçar les polítiques adreçades a la infància, la joventut, la gent gran i les famílies	1	7	12
TOTAL	17	131	235

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL
Repte	1. La mobilització necessària dels recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu
Programa	1. Formació i capacitat de les persones al llarg de la seva vida laboral
Objectiu estratègic	1.1. Augmentar el nombre d'alumnes que assisteixen a la formació postobligatòria i incrementar l'índex d'èxit escolar
Projectes	1.1.1. Qualificació professional inicial 1.1.2. Ajuts per a l'educació postobligatòria
Objectiu estratègic	1.2. Reforçar les polítiques de formació continuada
Projecte	1.2.1. Difusió a la població nouvinguda dels serveis del Servei d'Ocupació de Catalunya
Programa	2. Afavoriment de l'accés al mercat de treball de les persones que ja resideixen a Catalunya
Objectiu estratègic	2.1. Evitar la segmentació del mercat de treball
Projectes	2.1.1. Polítiques actives d'ocupació 2.1.2. Acció emprenedora 2.1.3. Contractació de personal sanitari 2.1.4. Canalització de la major part de les contractacions de les campanyes agràries a l'interior 2.1.5. Lluita contra la discriminació per raó d'origen al mercat laboral 2.1.6. Reconeixement professional de les persones d'origen estranger
Objectiu estratègic	2.2. Afavorir la mobilitat laboral empenent la reforma d'algunes barreres administratives
Projectes	2.2.1. Foment en les administracions públiques de la presència de professionals de procedències diverses 2.2.2. Implementació de la competència sobre autoritzacions de treball
Objectiu estratègic	2.3. Promoure noves formes d'organitzar els horaris i els serveis per afavorir la conciliació de la vida familiar, personal i laboral
Projecte	2.3.1. Conciliació de la vida laboral i familiar
Objectiu estratègic	2.4. Combatre la contractació irregular mitjançant el reforç de la inspecció de treball (article 170.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya)
Projecte	2.4.1. Mesures contra la discriminació
Programa	3. Seguiment i acompanyament del reagrupament familiar
Objectiu estratègic	3.1. Acompanyar els processos de reagrupament familiar
Projectes	3.1.1. Acompanyament dels processos de reagrupament familiar 3.1.2. Reagrupament i treball

Repte	2. Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat
Programa	4. Gestió dels fluxos migratoris
Objectiu estratègic	4.1. Afavorir l'arribada regular de persones estrangeres a Catalunya en coordinació amb el mercat de treball i els agents econòmics i socials
Projectes	4.1.1. Servei d'Intermediació Laboral en Origen (SILO) 4.1.2. Formació de mà d'obra en origen 4.1.3. Anàlisi i quantificació de les necessitats no cobertes al mercat català
Objectiu estratègic	4.2. Estendre les autoritzacions temporals de recerca de feina per al sector de serveis de proximitat i de cura de les persones
Projecte	4.2.1. Plans de recerca de feina per a les persones amb una autorització temporal de recerca de feina
Objectiu estratègic	4.3. Assegurar la regularitat de les immigracions temporals i circulars
Projectes	4.3.1. Gestió de les campanyes agràries a Catalunya: acollida, contractació i allotjament dels treballadors i treballadores de temporada
Objectiu estratègic	4.4. Assegurar, a les persones que no han dut a terme una migració voluntària, els drets humans fonamentals
Projecte	4.4.1. Coordinació de l'atenció a les víctimes de tracta
Objectiu estratègic	4.5. Ajut al retorn de les persones d'origen català
Projecte	4.5.1. Ajut al retorn a Catalunya
Objectiu estratègic	4.6. Assegurar la dignitat dels retorns als països d'origen associats a un projecte migratori no reeixit
Projectes	4.6.1. Retorn voluntari 4.6.2. Catalunya-Magrib

Repte	3. Una gestió dels fluxos migratoris responsable i coordinada amb el desenvolupament dels països d'origen
Programa	5. Codesenvolupament i polítiques d'immigració
Objectiu estratègic	5.1. Vetllar per la coherència i la complementarietat entre les polítiques de gestió de la immigració i les polítiques de cooperació al desenvolupament
Projectes	<p>5.1.1. Promoció de la coherència al desenvolupament en la gestió dels fluxos migratoris</p> <p>5.1.2. Millora en la gestió de les migracions circulars i la responsabilitat social de les empreses en la contractació en origen</p> <p>5.1.3. Intercanvi de professionals per evitar la descapitalització humana dels països d'origen</p> <p>5.1.4. Concertació amb entitats financeres per millorar les condicions d'enviament de remeses</p> <p>5.1.5. Concertació amb entitats financeres per facilitar mecanismes de crèdit que permetin inversió a països d'origen</p> <p>5.1.6. Considerar els objectius de codesenvolupament en els projectes de cooperació al desenvolupament amb països d'origen dels col·lectius de persones immigrades que són prioritats geogràfiques per a la cooperació catalana</p> <p>5.1.7. Incorporació de les migracions i el desenvolupament en el tractament de les relacions nord-sud en l'educació per al desenvolupament</p> <p>5.1.8. Suport a la recerca sobre societats transnacionals i el seu paper en el vincle entre la migració i el desenvolupament.</p>
Objectiu estratègic	5.2. Afavorir la participació activa de les persones immigrades en les accions de codesenvolupament
Projectes	<p>5.2.1. Capacitació en cooperació al desenvolupament per a col·lectius de persones immigrades</p> <p>5.2.2. Iniciatives de treball en xarxa, assessorament o enfortiment de capacitats locals que contribueixin a aprofitar les oportunitats de desenvolupament local que poden oferir les remeses, diferenciant-ne l'origen i la tipologia</p> <p>5.2.3. Iniciatives transnacionals protagonitzades per col·lectius de persones immigrades que contribueixin al desenvolupament dels països d'origen, independentment o en consorci amb altres entitats</p> <p>5.2.4. Ampliació i consolidació de xarxes transnacionals que posin en contacte les persones migrants amb el desenvolupament dels països d'origen</p> <p>5.2.5. Iniciatives d'àmbit local</p> <p>5.2.6. Promoció d'espais de formació, diàleg i coordinació entre actors</p> <p>5.2.7. Iniciatives de seguiment i avaluació</p>

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA
Repte	1. Crear un servei universal d'acollida
Programa	6. Programa integral d'acollida
Objectiu estratègic	6.1. Crear un servei d'acollida universal i homogeni a tot el territori que ofereixi formació en coneixement de l'entorn, de la llengua i del mercat laboral
Projectes	6.1.1. Desplegament de la Llei d'acollida de les persones immigrades i les retornades a Catalunya 6.1.2. Posada en marxa de 4 punts d'acollida bàsica 6.1.3. Acollida especialitzada 6.1.4. Acollida en els països d'origen 6.1.5. Serveis d'Informació a la ciutadania
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones
Programa	7. Millora de l'accés de totes les persones als serveis públics
Objectiu estratègic	7.1. Garantir l'accés al sistema educatiu, independentment del caràcter del centre, perquè no es discrimini per cap tipus de raons ni conviccions morals, religioses o de qualsevol altra naturalesa
Projectes	7.1.1. Millora de la distribució de l'alumnat d'origen estranger en els centres educatius 7.1.2. Igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu 7.1.3. Formació de persones adultes 7.1.4. Plans educatius d'entorn 7.1.5. Promoció del currículum intercultural 7.1.6. Plans de millora dels centres educatius
Objectiu estratègic	7.2. Garantir l'accessibilitat als serveis sanitaris de tota la població
Projectes	7.2.1. Accés a la sanitat pública 7.2.2. Formació de professionals
Objectiu estratègic	7.3. Garantir l'accés als serveis socials a les persones en risc d'exclusió social
Projectes	7.3.1. Acollida residencial temporal de persones en situació de vulnerabilitat 7.3.2. Xarxa d'Habitatges d'Inclusió
Objectiu estratègic	7.4. Adaptar els serveis públics d'intermediació laboral a la nova realitat social
Projectes	7.4.1. Elaboració de materials divulgatius
Objectiu estratègic	7.5. Millora social, econòmica i urbanística dels barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial
Projectes	7.5.1. Intervenció integral per a la millora social, econòmica i urbanística dels barris, àrees urbanes i viles 7.5.2. Xarxa de barris amb projectes 7.5.3. Programa "Salut als Barris"
Objectiu estratègic	7.6. Evitar la creació de nuclis d'infrahabitatge associats a la població d'origen estranger
Projectes	7.6.1. Xarxa de mediació al lloguer 7.6.2. Xarxa d'habitatges d'inclusió social 7.6.3. Concessió d'ajuts al pagament del lloguer

Objectiu estratègic	7.7. Adaptar l'atenció a la població penitenciària d'origen estranger mitjançant accions d'acollida i polítiques actives d'ocupació
Projectes	7.7.1. Assistència lingüística de les persones detingudes estrangeres en el marc de la investigació policial 7.7.2. Retorn assistit per a presos i expresos 7.7.3. Millora de la comunicació, l'accés a la informació i als serveis per a interns estrangers 7.7.4. Programes d'acollida i de millora de la formació dels interns estrangers
Objectiu estratègic	7.8. Reforçar les accions dels serveis de seguretat ciutadana
Projectes	7.8.1. Relacions amb les diverses comunitats d'immigrants 7.8.2. Programa de diversificació social per a l'accés a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya 7.8.3. Assistència lingüística a persones estrangeres mitjançant els telèfons d'emergències 112 i 088 7.8.4. Material de suport gràfic a les recepcions i les oficines d'atenció al ciutadà de les comissaries policials per tal de facilitar la interpretació de fets als policies encarregats d'atendre en primera instància persones immigrants que han patit un fet delictiu 7.8.5. Prevenció davant el risc químic i capacitació per actuar davant accidents 7.8.6. Edició de materials didàctics per a l'accés al permís de conduir 7.8.7. Sensibilització dels treballadors i treballadores temporers en l'àmbit viari
Objectiu estratègic	7.9. Reforçar les accions que, en l'àmbit cultural, permetin reforçar el paper de les biblioteques i els centres de cultura popular com a espais de relació entre la població
Projectes	7.9.1. Ús de les xarxes de biblioteques com a espais d'acollida i punts de distribució del material que s'elabori per facilitar la informació a les persones nouvingudes 7.9.2. Participació dels ciutadans i les ciutadanes d'origen estranger en les activitats culturals i lúdiques
Programa	8. Programa marc d'informació i comunicació
Objectiu estratègic	8.1. Accions d'informació i comunicació amb relació a la immigració a Catalunya
Projectes	8.1.1. Recursos informatius 8.1.2. Recursos audiovisuals
Repte	3. Reforçar la transversalitat i la coordinació interinstitucionals
Programa	9. Coordinació de les polítiques d'immigració
Objectiu estratègic	9.1. Millorar la capacitat de gestió i coordinació de les polítiques d'immigració
Projectes	9.1.1. Òrgans de coordinació 9.1.2. Creació de l'Agència de Migracions de Catalunya 9.1.3. Creació de l'Organisme de Recerca i Estudis de les Migracions
Programa	10. Programa marc de formació per a professionals
Objectiu estratègic	10.1 Programa marc de formació per a professionals
Projectes	10.1.1. Formació dels professionals dels centres educatius 10.1.2. Formació dels professionals de l'àmbit social 10.1.3. Formació dels professionals en immigració 10.1.4. Formar en la diversitat cultural els cossos policials en la formació impartida per l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya

Projectes

- 10.1.5. Formar en la diversitat cultural els cossos policials en la formació impartida per l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya
- 10.1.6. Formar en la diversitat cultural els agents de la PG-Mossos d'Esquadra
- 10.1.7. Formar sobre estructures familiars i culturals pròpies de les persones nouvingudes els agents de la PG-Mossos d'Esquadra
- 10.1.8. Formació als professionals de la joventut per a l'orientació i l'assessorament
- 10.1.9. Formació específica als professionals del Servei d'Ocupació de Catalunya
- 10.1.10. Formació de formadors ocupacionals i d'inserció laboral de formació ocupacional

Eix	3. INTEGRACIÓ EN UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA
Repte	1. Fomentar la participació en la vida pública
Programa	11. Polítiques d'integració i de gestió de la diversitat
Objectiu estratègic	11.1. Reforçar les polítiques d'integració i de gestió de la diversitat en l'espai públic
Projectes	11.1.1. Suport econòmic a iniciatives 11.1.2. Recull de bones pràctiques 11.1.3. Foment del respecte i la convivència amb els nouvinguts a través del coneixement de la història de Catalunya
Programa	12. Foment de la participació dels nous catalans i catalanes
Objectiu estratègic	12.1. Fomentar la visualització dels nous catalans i catalanes als mitjans de comunicació
Projectes	12.1.1. Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual 12.1.2. Manual d'estil del Col·legi de Periodistes sobre el tractament mediàtic del fet migratori 12.1.3. Projecte de recerca 12.1.4. Visualització dels nous catalans i catalanes als mitjans de comunicació
Objectiu estratègic	12.2. Fomentar la incorporació i la participació dels nous catalans i catalanes a les entitats culturals i esportives, les associacions, les organitzacions polítiques, sindicals, empresarials i de comerç, evitant la creació d'una xarxa paral·lela
Projectes	12.2.1. Foment de la participació de les persones immigrades 12.2.2. Suport a les entitats i les associacions de persones d'origen estranger 12.2.3. Formació de responsables associatius en la gestió de la diversitat 12.2.4. Promoció de l'associacionisme juvenil 12.2.5. Incorporació de la població nouvinguda en les entitats de l'àmbit de la cultura popular i tradicional 12.2.6. Foment de la cohesió social a través de les arts (plàstiques, escèniques, musicals...) 12.2.7. Millora de la diversitat social de les persones participants en els processos deliberatius en la presa de decisions públiques 12.2.8. Incorporació de la Taula de Ciutadania i Immigració com a espai estable de participació en els processos deliberatius vinculats a polítiques públiques 12.2.9. Suport tècnic i econòmic a les polítiques de participació promogudes pels ens locals que incorporin de manera especial persones nouvingudes 12.2.10 Sensibilització per la cohesió i la convivència a la societat
Objectiu estratègic	12.3. Emprendre les accions necessàries per afavorir l'accés al sufragi dels nous catalans i catalanes
Projectes	12.3.1. Promoció de la participació política de les persones d'origen estranger 12.3.2. Compromís per al tractament responsable del fet migratori en les campanyes electorals
Repte	2. Fer del català la llengua pública comuna
Programa	13. Afavoriment del coneixement de la llengua catalana
Objectiu estratègic	13.1. Afavorir l'accés de totes les persones al coneixement de la llengua catalana
Projectes	13.1.1. Impuls i ús del català 13.1.2. Promoció de l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana en el món laboral

Projectes	13.1.3. Voluntariat per la llengua 13.1.4. Incorporar la literatura catalana com a eina de cohesió a través de la realització d'activitats literàries 13.1.5. Promoció de l'aprenentatge i l'ús de la llengua en segments de la població de difícil accés
Programa	14. Difusió de la pluralitat lingüística i cultural
Objectiu estratègic	14.1. Difondre el coneixement de la pluralitat lingüística i cultural present a Catalunya
Projectes	14.1.1. Formació en llengua i cultura d'origen familiar en els CEIP i IES 14.1.2. Suport a la celebració d'actes culturals
Repte	3. Conviure en la pluralitat de creences
Programa	15. Foment del respecte a la pluralitat de creences
Objectiu estratègic	15.1. Garantir el dret a l'exercici de la pràctica religiosa, dins dels límits de les lleis comunes i del respecte als drets humans
Projectes	15.1.1. Impulsar, des de la laïcitat, el respecte dels drets de llibertat religiosa 15.1.2. Millorar la relació i el respecte entre les entitats religioses i la resta de la societat catalana per mitjà del seu teixit associatiu
Repte	4. Assegurar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i incloure la perspectiva de gènere
Programa	16. Afavoriment de la igualtat d'oportunitats per a les noves catalanes
Objectiu estratègic	16.1. Assegurar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i incloure la perspectiva de gènere
Projectes	16.1.1. Suport als professionals en la gestió dels casos de mutilacions genitals femenines (MGF) 16.1.2. Lluita contra la violència i l'explotació sexual 16.1.3. Prevenció i atenció contra els matrimonis forçats 16.1.4. Atenció policial adreçada a dones immigrades 16.1.5. Adquisició de l'autonomia de les noves catalanes 16.1.6. Participació de les dones immigrades 16.1.7. Recerca continuada sobre les realitats i els interessos de les dones migrades 16.1.8. Promoure mesures de prevenció de la violència masclista entre dones immigrades
Repte	5. Reforçar les polítiques adreçades a la infància, la joventut, la gent gran i les famílies
Programa	17. Atenció integral a les persones
Objectiu estratègic	17.1. Reforçar les accions adreçades a les persones al llarg del seu cicle vital
Projectes	17.1.1. Autonomia i inserció sociolaboral dels menors sense referents familiars a Catalunya 17.1.2. Programa d'actuació integral adreçat a infants de procedència gitana romanesa arribats a Catalunya 17.1.3. Informació i orientació per a joves d'origen immigrant 17.1.4. Calidoscopi 17.1.5. Prevenció i gestió de les violències entre joves 17.1.6. Suport tècnic per treballar la interculturalitat per mitjà de les polítiques de joventut 17.1.7. Xarxa d'oficines joves per a l'emancipació juvenil

Eix 1. Gestió dels fluxos migratoris i accés al mercat de treball

L'assentament a Catalunya de gent d'orígens diversos és, com ja s'ha assenyalat en la introducció, un fet estructural conseqüència de diversos factors: un creixement econòmic caracteritzat per increments baixos de la productivitat i alhora intensius en ocupació, una minva continuada de les taxes de natalitat i una necessitat creixent de serveis d'atenció a la llar i de cura a les persones. Així, des del 2000, s'ha produït una arribada de població estrangera, que ha passat de representar el 2,9% de la població d'aquell any al 16% el 2009.

El gruix d'aquesta nova immigració, doncs, ha donat resposta a les necessitats del mercat de treball, especialment en sectors com el de la construcció, la restauració i els serveis de proximitat. Tanmateix, sovint la seva arribada s'ha produït fora dels mecanismes regulars.

Davant d'aquesta realitat, es fa necessari que les polítiques de gestió dels fluxos migratoris prioritzin les entrades regulars vinculant-les, d'una banda, a les necessitats reals del mercat de treball i, de l'altra, a l'ocupabilitat al llarg de tota la vida laboral i des d'una perspectiva integral; és a dir, tenint en compte les persones productores, la seva família i el seu projecte vital.

Perquè això sigui possible cal, en primer lloc, que les persones que ja es troben a Catalunya assoleixin a més d'un alt grau d'ocupabilitat, una bona qualificació professional. En segon lloc, Catalunya ha de definir el seu model de gestió dels fluxos migratoris i estroncar les dinàmiques que afavoreixen la irregularitat. En darrer terme, és imprescindible que aquesta gestió tingui en compte el desenvolupament dels països d'origen.

Repte 1. La mobilització necessària dels recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu

Com ja estableix l'Acord Estratègic per a la Internacionalització, la Qualitat de l'Ocupació i la Competitivitat de l'Economia Catalana, i recull el Pacte Nacional per a la Immigració, per afavorir la millora de la qualitat i la competitivitat del teixit productiu resulta inajornable apostar per una política de mà d'obra que emfasitzi la formació i la qualificació professional. Per fer-ho possible, el Pla de ciutadania i immigració 2009-2012 posa en marxa el programes següents:

1. Programa de la formació i la capacitat de totes les persones al llarg de la seva vida laboral
2. Programa d'afavoriment de l'accés de les persones que ja resideixen a Catalunya
3. Programa de seguiment i acompanyament del reagrupament familiar

PROGRAMES:

1. Programa de formació i capacitat de les persones al llarg de la seva vida laboral

Aquest programa es planteja els objectius estratègics següents:

- 1.1. Augmentar el nombre d'alumnes que assisteixen a la formació postobligatòria i reduir l'índex de fracàs escolar
- 1.2. Reforçar les polítiques de formació continuada per millorar la qualificació dels recursos humans interns

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	1. La mobilització necessària dels recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu			
Programa	1. Programa de formació i capacitació de les persones al llarg de la seva vida laboral			
Objectiu estratègic	1.1. Augmentar el nombre d'alumnes que assisteixen a la formació postobligatòria i reduir l'índex de fracàs escolar			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Foment de l'accés a l'educació postobligatòria de caràcter reglat i no reglat• Reforç de la política de beques adreçades al jovent			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
1.1.1. Qualificació professional inicial	Reforç de la formació professional de primer nivell per a l'alumnat sense graduat d'ESO	DEDU	SIM	600.000 €
1.1.2. Ajuts per a l'educació postobligatòria	Beques de desplaçament i residència	DEDU		13.000 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Joves	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 2, 5 i 23	
Indicadors d'avaluació	1.1.1. Nombre d'alumnat nouvingut inscrit als cursos 1.1.2. Nombre d'alumnes becats			

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	1. La mobilització necessària dels recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu			
Programa	1. Programa de formació i capacitació de les persones al llarg de la seva vida laboral			
Objectiu estratègic	1.2. Reforçar les polítiques de formació continuada per assegurar la millora de la qualificació dels recursos humans interns			
Objectius operatius	· Fomentar l'accés en igualtat de condicions a les polítiques actives d'ocupació: orientació, formació professional i foment de l'ocupació, adaptades als treballadors i treballadores d'origen estranger, especialment aquells que es troben aturats o en risc d'atur			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
1.2.1. Difusió a la població nouvinguda dels serveis del Servei d'Ocupació de Catalunya	Participació en fires relacionades amb l'ocupació	SOC	SIM	40.000 €
	Publicacions a la pàgina web del servei d'Ocupació de Catalunya	SOC		
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població activa	Catalunya	2009-2012	Política vigent 2, mesures noves 1 i 2	
Indicadors d'avaluació	1.2.1. Nombre de participants			

2. Programa per afavorir l'accés al mercat de treball de les persones que ja resideixen a Catalunya.

Atesa l'estreta vinculació entre l'arribada de mà d'obra d'origen estranger i les demandes no satisfetes en el mercat de treball, una part de les polítiques adreçades a moderar els fluxos migratoris passa per la mobilització dels recursos humans que ja es troben al país i per la seva adequació a la demanda del mercat laboral.

Així, el programa té els objectius estratègics següents:

- 2.1 Evitar la segmentació del mercat de treball
- 2.2. Afavorir la mobilitat laboral mitjançant la reforma d'algunes barreres administratives
- 2.3. Promoure noves formes d'organitzar els horaris i els serveis per conciliar la vida familiar, personal i laboral
- 2.4. Combatre la contractació irregular mitjançant el reforç de la inspecció de treball

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	1. La mobilització necessària dels recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu			
Programa	2. Programa per afavorir l'accés al mercat de treball de les persones que ja resideixen a Catalunya			
Objectiu estratègic	2.1. Evitar la segmentació del mercat de treball			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> Reforçar les polítiques actives d'ocupació Reforçar les mesures contra la discriminació per raó d'origen en el lloc de treball Promoure l'accés de les persones immigrades a les polítiques de suport a l'acció emprenedora Promoure els tràmits per a l'homologació de la formació Crear mecanismes d'inserció laboral per als sectors qualificats Acompanyar l'accés al mercat de treball del jovent amb especials dificultats d'inserció laboral Fomentar la contractació de persones amb residència a Catalunya o en situació d'atur 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
2.1.1. Polítiques actives d'ocupació	Orientació laboral	SOC	SIM	3.000.000 €
	Formació professional ocupacional			13.000.000 €
	Formació contínua: programes de formació adreçats a persones ocupades			7.200.000 €
	Foment a la contractació (PO, escoles, tallers, cases d'ofici)			20.000.000 €
	Programes d'itineraris integrats d'inserció sociolaboral i d'acompanyament adreçats a col·lectius amb dificultats d'inserció especials			1.081.343 €
2.1.2. Acció emprenedora	Suport a la creació d'empreses a través de 9 projectes singulars (línia B d'Inicià), que donen resposta a les necessitats de les persones emprenedores no prou cobertes per les accions generals (línia A)			143.040€

2.1.3. Contractació de personal sanitari	Relacions amb l'Estat per a l'agilització de l'homologació de les titulacions del sector sanitari	SOC, DS	DGCDAH	
2.1.4. Canalització de la major part de les contractacions de les campanyes agràries a l'interior	Prioritzar la intermediació laboral per mitjà de la base de dades del SOC gestionant les ofertes a l'interior	SOC		
2.1.5. Lluita contra la discriminació per raó d'origen al mercat laboral	Elaboració d'un manual de bones pràctiques de gestió de la diversitat en l'àmbit empresarial	SIM	DT	55.000 € *diversos conceptes conveni
2.1.6. Reconeixement professional de les persones d'origen estranger	Desenvolupament del projecte de reconeixement professional de les persones d'origen estranger	SIM	CUR, DT (SOC)	30.000 €
	Creació del Servei d'Acompanyament al Reconeixement Universitari			
	Acompanyament a la contractació			
	Edició de materials informatius sobre al servei per a la seva difusió			
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població activa	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 1, 3, 4, 7 i 10, mesures noves 3, 5, 6 i 39	
Indicadors d'avaluació	2.1.1. Nombre de persones estrangeres participants als quatre eixos de les polítiques actives d'ocupació 2.1.2. Nombre de projectes singulars de suport a la creació d'empreses que atenen necessitats no suficientment cobertes pels programes de foment i suport generals 2.1.4. Nombre total de persones treballadores participants en les campanyes agràries / nombre de persones treballadores estrangeres 2.1.5 Elaboració del Manual de bones pràctiques de gestió de la diversitat en l'àmbit empresarial 2.1.6. • Creació del Servei d'Acompanyament al Reconeixement Universitari • Nombre de persones usuàries del servei • Nombre de títols reconeguts • Nombre de persones que han complementat la seva formació acadèmica • Nombre d'insercions laborals de les persones usuàries del Servei • Edició del material informatiu • Nombre de punts de distribució del material informatiu			

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	1. La mobilització necessària dels recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu			
Programa	2. Programa per afavorir l'accés al mercat de treball de les persones que ja resideixen a Catalunya			
Objectiu estratègic	2.2. Afavorir la mobilitat laboral emprant la reforma d'algunes barreres administratives			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Assegurar la resposta, en quinze dies, de l'Administració a les modificacions en les autoritzacions inicials de treball• Promoure els canvis legislatius i treballar conjuntament amb l'Administració de l'Estat per tal de trobar solucions puntuals a la situació en què es troben les persones amb una ordre d'expulsió que no es pot fer efectiva• Facilitar, a les persones que han participat en un procés de formació reglat, l'accés a una autorització de treball• Promoure els canvis legislatius i els instruments necessaris i treballar conjuntament amb l'Administració de l'Estat per facilitar l'accés a l'autorització de treball de les persones reagrupades• Fomentar, en les administracions públiques, la presència de professionals de procedències diverses			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
2.2.1. Foment en les administracions públiques de la presència de professionals de procedències diverses	Llei de mesures en matèria d'ocupació funció pública	DGAP	SIM	0 €
2.2.2. Implementació de la competència sobre autoritzacions de treball	Elaboració del <i>Manual de procediment de modificació de les autoritzacions inicials de treball</i>	SOC		
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Persones estrangeres	Catalunya	2009-2012	Mesures noves 4, 7, 8 i 10	
Indicadors d'avaluació	2.2.1. Aprovació de la Llei catalana de la funció pública 2.2.2. Termini mitjà de resposta de l'Administració a les modificacions en les autoritzacions inicials de treball a partir d'expedients complets			

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	1. La mobilització necessària dels recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu			
Programa	2. Programa per afavorir l'accés al mercat de treball de les persones que ja resideixen a Catalunya			
Objectiu estratègic	2.3. Promoure noves formes d'organitzar els horaris i els serveis per afavorir la conciliació de la vida familiar, personal i laboral			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Donar suport a l'augment del nombre de beques de menjador• Donar suport a l'increment dels recursos educatius de 0 a 3 anys• Crear mesures i prestacions per a persones amb necessitats específiques de flexibilitat horària			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
2.3.1. Conciliació de la vida laboral i familiar	Reforç ordinari de les beques menjador	DEDU	SIM, SPFDC	8.364.456 €
	Reforç dels ajuts ordinaris a l'alumnat de 0 a 3 anys en situació socioeconòmica desfavorida			1.505.675 €
	Reforç a l'acollida matinal ordinària			239.188 €
	Obertura de les escoles en període de vacances escolars			85.327 €
	Ajuts ordinaris per a activitats extraescolars			320.372 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població activa	Catalunya	2009-2012	Política vigent 4	
Indicadors d'avaluació	2.3.1. <ul style="list-style-type: none">• Nombre d'alumnat becat• Nombre d'ajuts i nombre d'ajuntaments• Nombre d'alumnat beneficiat, nombre d'AMPA i nombre d'ajuntaments• Nombre d'alumnat beneficiat, nombre d'AMPA i nombre d'ajuntaments• Nombre d'alumnat beneficiat, nombre d'activitats i nombre d'ajuts socioeconòmics			

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	1. La mobilització necessària dels recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu			
Programa	2. Programa per afavorir l'accés al mercat de treball de les persones que ja resideixen a Catalunya			
Objectiu estratègic	2.4. Combatre la contractació irregular mitjançant el reforç de la inspecció de treball (article 170.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya)			
Objectius operatius				
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
2.4.1. Mesures contra la discriminació	Establiment d'objectius en el programa anual d'actuacions de la Inspecció de Treball de la Seguretat Social en matèria de discriminació en el treball i en l'accés a l'ocupació	DT		0 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població activa	Catalunya	2009-2012	Mesura nova 15	
Indicadors d'avaluació	2.4.1. Nombre d'actuacions de la ITSS			

3. Programa de seguiment i acompanyament del reagrupament familiar

Segons la Llei orgànica 4/2000, el reagrupament familiar és un dret de tothom que resideix al país. D'aquesta manera queda reconegut el dret a la vida en família. El procés de reagrupament familiar és complex per diversos factors: per la seva temporalitat, per les relacions transnacionals que implica, per les conseqüències socioafectives i pel seu impacte en la societat d'acollida. Alhora, també requereix un acompanyament integral que tingui com a objectiu, durant tot el procés, incrementar l'autonomia de les persones reagrupades i la seva integració.

L'accés de les persones reagrupades a l'autorització de treball esdevé una de les prioritats del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012. En els darrers anys, però especialment des del 2007, els fluxos més importants han estat de caràcter familiar. Si bé el mercat de treball manté una relació complexa amb la reagrupació –que aquí no podem pas analitzar–, el Pla actual prioritza la mobilització vers el mercat del treball d'aquest flux humà pels motius següents:

- Millorar el benestar de les famílies i fer-les més fortes davant les conjuntures econòmiques desfavorables.
- Avançar en la igualtat entre homes i dones.
- Millorar el nivell d'autonomia personal i d'integració dels qui s'han reagrupat per motius familiars.
- Posar a disposició dels qui faciliten ocupació una mà d'obra amb residència legal molt més accessible que no pas la contractada en origen.

- Moderar la demanda de treball immigrat i, per tant, de nous fluxos migratoris nous, amb l'objectiu de lluitar contra l'economia irregular.

Pel que fa a l'Administració pública, i especialment a l'Administració local, el reagrupament familiar representa una oportunitat per gestionar els processos migratoris d'una xifra cada vegada més important de persones nouvingudes, bo i planificant els recursos públics adients per acollir els familiars que cal reagrupar.

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	1. La mobilització necessària dels recursos humans interns per assegurar la qualitat i la competitivitat del teixit productiu			
Programa	3. Programa de seguiment i acompanyament del reagrupament familiar			
Objectiu estratègic	3.1. Acompanyar els processos de reagrupament familiar			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Assegurar la coordinació de la informació entre les administracions responsables del procediment de reagrupament familiar• Millorar l'atenció psicoafectiva de les persones reagrupadores i els seus familiars• Reforçar l'accés a la formació de les persones reagrupades• Afavorir la inserció laboral de les persones reagrupades			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
3.1.1. Acompanyament dels processos de reagrupament familiar	Tramitació administrativa del reagrupament familiar	SIM	DT	0 € S'inclou en els contractes-programa adreçats a ens locals
	Acollida de les persones reagrupades als països d'origen			
	Acollida de les persones reagrupades a Catalunya			
	Acompanyament del retrobament de familiars			
3.1.2. Reagrupament i treball	Difusió dels díptics <i>Reagrupament i treball</i>	Servei d'Ocupació de Catalunya	SIM	
	Difusió dels programes a través del web del Servei d'Ocupació de Catalunya			
	Difusió mitjançant les oficines de treball			
	Formació i capacitació vers la inserció laboral	SIM	CPNL	160.000 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Persones reagrupadores i reagrupades Empreses	Catalunya	2009-2012	Mesura nova 11	
Indicadors d'avaluació	3.1.1. <ul style="list-style-type: none">• Nombre de programes engegats• Nombre de persones usuàries 3.1.2. <ul style="list-style-type: none">• Nombre de díptics repartits• Nombre de visites al web• Nombre de PRT duts a terme• Nombre de persones formades• Nombre de persones inserides			

Repte 2. Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat

Com s'ha apuntat, malgrat períodes de menys demanda, les necessitats estructurals de mà d'obra per part del mercat laboral obliguen a planificar i gestionar els fluxos migratoris a curt, mitjà i llarg termini conjuminant la regularitat administrativa, les demandes laborals i les perspectives de les persones nouvingudes.

PROGRAMES:

4. Programa de gestió dels fluxos migratoris

Catalunya ha d'apostar per desenvolupar un model propi de gestió dels fluxos que, entre d'altres, aposti pels objectius estratègics següents:

- 4.1. Afavorir l'arribada regular en coordinació amb el mercat de treball i els agents econòmics i socials
- 4.2. Estendre les autoritzacions temporals de recerca de feina per al sector de cura a les persones i els serveis de proximitat
- 4.3. Assegurar la regularitat de les immigracions temporals i circulars
- 4.4. Assegurar, a qui no ha immigrat voluntàriament, els drets humans fonamentals
- 4.5. Ajudar al retorn de les persones d'origen català
- 4.6. Assegurar la dignitat dels retorns als països d'origen associats a un projecte migratori no reeixit

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	2. Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat			
Programa	4. Programa de gestió dels fluxos migratoris			
Objectiu estratègic	4.1. Afavorir l'arribada regular de persones estrangeres a Catalunya mitjançant la contractació en origen			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Donar suport a la planificació de les demandes estimades del mercat de treball per als sectors amb baixa capacitat de planificació• Millorar els mecanismes d'entrada legal de població estrangera• Permetre que les ofertes de contractació es puguin fer a partir d'un lloc de treball• Agilitar les autoritzacions inicials de treball• Reforçar la presència pública de la Generalitat per mitjà del servei d'intermediació i formació laboral en origen, que doni serveis a les empreses catalanes• Adequació dels mecanismes necessaris per al desplegament de l'Estatut d'Autonomia en matèria de les autoritzacions inicials de treball• Detectar les necessitats reals del mercat laboral català de contractar mà d'obra en origen• Elaborar els catàlegs d'ocupacions de difícil cobertura i el contingent actual que responguin al primer objectiu			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
4.1.1. Servei d'Intermediació Laboral en Origen (SILO)	Suport a les empreses en el procés de preselecció, selecció i contractació de treballadors i treballadores a l'estranger	SOC	SIM, DGCDAH	130.000 €
	Suport a les persones en la preparació del viatge			
4.1.2. Formació de mà d'obra en origen	Reforç per part del SILO de l'organització d'accions formatives a petició de les empreses	SOC		15.000 €
4.1.3. Anàlisi i quantificació de les necessitats no cobertes al mercat català	Elaboració trimestral en el si de la Comissió d'Immigració de la proposta de catàleg d'ocupacions de difícil cobertura	SOC		
	Elaboració anual en el si de la Comissió d'Immigració de la proposta contingent de persones treballadores estrangeres	SOC		
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Empreses Persones seleccionades en origen	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 9 i 11, mesures noves 12 i 13	
Indicadors d'avaluació	4.1.1. Nombre de persones contractades i/o formades mitjançant el SILO respecte del total d'autoritzacions de residència i treball emeses/país 4.1.2. Nombre d'accions formatives 4.1.3.			

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	2. Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat			
Programa	4. Programa de gestió dels fluxos migratoris			
Objectiu estratègic	4.2. Estendre les autoritzacions temporals de recerca de feina per al sector de serveis de proximitat i cura a les persones			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Oferir al mercat de treball recursos humans disponibles que ja es troben a Catalunya en situació regular• Assegurar el retorn al país d'origen en cas de no accedir al mercat de treball			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
4.2.1. Plans de recerca de feina per a les persones amb una autorització temporal de recerca de feina	Avançar en l'oportunitat d'estendre les autoritzacions temporals de recerca de feina en conjuntures econòmiques desfavorables	DT	SIM	0 €
	Emprendre autoritzacions temporals de recerca de feina			
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població activa	Catalunya	Es posarà en marxa en el moment en què el mercat laboral i la situació econòmica ho facilitin	Mesura nova 14	
Indicadors d'avaluació	4.2.1.			

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	2. Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat			
Programa	4. Programa de gestió dels fluxos migratoris			
Objectiu estratègic	4.3. Assegurar la regularitat de les immigracions temporals i circulars			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">Garantir l'allotjament digne als treballadors i les treballadores temporersReforçar la formació específica adreçada als col·lectius seleccionats per emprendre les migracions circularsIncidir en l'elaboració d'un marc legislatiu comunitari que faciliti les migracions circulars, per mitjà de l'harmonització legislativa dels marcs jurídics ja existents en diversos estats de la Unió Europea			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
4.3.1. Gestió de les campanyes agràries a Catalunya: acollida, contractació i allotjament dels treballadors i treballadores de temporada	Reforç dels recursos d'allotjament als treballadors i treballadores de temporada	SIM	DT	100.000 €
	Suport a la construcció, la rehabilitació i el manteniment d'allotjaments per a temporers	SIM		254.811 €
	<ul style="list-style-type: none">Acord marc amb els agents socials del sector agrícolaTramitació d'ofertes i demandesIntermediació laboral (interna)Gestions des d'oficines de treball i oficines mòbilsAcollida al territoriContractació en origenGestió dels fluxos migratorisFacilitar la contractació amb la presència ordenada en el territori dels treballadors/ores temporers/eres	SOC	DGCDAH	1.503.192 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població activa	Catalunya	2009-2012	Política vigent 12	
Indicadors d'avaluació	4.3.1. Percentatge de gestió del Servei d'Ocupació de Catalunya i col·laboradors mitjançant els processos d'intermediació en les campanyes agràries			

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	2. Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat			
Programa	4. Programa de gestió dels fluxos migratoris			
Objectiu estratègic	4.4. Assegurar, a les persones que no han dut a terme una migració voluntària, els drets humans fonamentals			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">Assegurar la dignitat de les persones que demanen asil mitjançant la transposició de les directives de la Unió Europea en matèria d'asil i refugi i la garantia de drets i l'accés als serveis de les persones que el sol·licitenLluitar contra la tracta de persones mitjançant l'activació del Protocol de PalermEmprendre programes específics d'atenció a les persones víctimes de tracta			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
4.4.1. Coordinació de l'atenció a les víctimes de tracta	Grup de treball de coordinació interdepartamental	DGP	DIRIP, DS, DASC, ICD, SIM	
	Accions derivades del grup de treball interdepartamental	DGP	DIRIP, DS, DASC, ICD, SIM	
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Persones asilades a Catalunya Persones víctimes de tracta	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 13 i 14, mesures noves 16 i 17	
Indicadors d'avaluació	4.4.1.			

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	2. Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat			
Programa	4. Programa de gestió dels fluxos migratoris			
Objectiu estratègic	4.5. Ajut al retorn de les persones d'origen català			
Objectius operatius	• Gestionar el Pla d'ajuda al retorn			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
4.5.1. Ajut al retorn a Catalunya	<ul style="list-style-type: none">• Reconeixement de la condició de persona retornada• Prestacions econòmiques del Pla d'ajuda al retorn• Orientació i informació• Allotjament temporal	SIM		209.570 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Persones catalanes retornades	Catalunya	2009-2012	Política vigent 15	
Indicadors d'avaluació	4.5.1. Nombre de persones beneficiàries			

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	2. Gestionar els fluxos externs apropant legislació i realitat			
Programa	4. Programa de gestió dels fluxos migratoris			
Objectiu estratègic	4.6. Assegurar la dignitat dels retorns als països d'origen associats a un projecte migratori no reeixit			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Gestionar el retorn als països d'origen amb l'oficina de l'Organització Internacional de les Migracions a Catalunya i altres organitzacions no governamentals• Coordinar les seves accions amb les ambaixades espanyoles a l'exterior• Reduir els fluxos migratoris de menors estrangers no acompanyats entre el Marroc i Catalunya, especialment mitjançant la prevenció de la migració precoç sense referents familiars			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
4.6.1. Retorn voluntari	Conveni amb l'Organització Internacional de les Migracions	SIM		300.000 €
4.6.2. Catalunya-Magrib	Desenvolupament del Programa Catalunya – Magrib	SIM	SIA ACCD	366.065 € 366.065 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Persones estrangeres Persones menors d'edat estrangeres	Catalunya	2009-2012	Mesura nova 18	
Indicadors d'avaluació	4.6.1. Nombre de persones beneficiàries 4.6.2. Nombre de persones beneficiàries			

Repte 3. Una gestió dels fluxos migratoris responsable i coordinada amb el desenvolupament dels països d'origen

El Pacte Nacional per a la Immigració, l'Estratègia de Codesenvolupament i aquest Pla aborden els fluxos migratoris tenint en compte el desenvolupament dels països d'origen, per tal de promoure una relació positiva entre ambdós fenòmens; val a dir, conjuminant l'aprofitament del potencial dels fluxos amb el desenvolupament humà.

PROGRAMES:

5. Programa de codesenvolupament i polítiques d'immigració

Són diversos els elements que cal tenir en compte en la vinculació positiva entre fluxos migratoris i desenvolupament humà, com ara els impactes de les remeses (individuals i/o col·lectives, financeres i/o socials), els efectes d'una possible descapitalització humana en els països d'origen, les polítiques públiques vinculades a aquest àmbit, les iniciatives d'educació per al desenvolupament i les diferents formes en què les persones estrangeres poden cooperar en el desenvolupament dels seus països d'origen.

Aquest Programa té com a objectius estratègics els següents:

- 5.1. Vetllar per la coherència i la complementarietat entre les polítiques de gestió de la immigració i les polítiques de cooperació per al desenvolupament
- 5.2. Afavorir la participació activa de les persones immigrades en les accions de codesenvolupament

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL
Repte	3. Una gestió dels fluxos migratoris responsable i coordinada amb el desenvolupament dels països d'origen
Programa	5. Programa codesenvolupament i polítiques d'immigració
Objectiu estratègic	5.1. Vetllar per la coherència i la complementarietat entre les polítiques de gestió de la immigració i les polítiques de cooperació al desenvolupament
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Incorporar, en la gestió de les migracions circulars i temporals, l'impacte que provoquen als països d'origen • Limitar els efectes als països d'origen de la descapitalització humana, com a element de responsabilitat compartida • Treballar amb les empreses remesadores i les entitats financeres per tal de millorar les condicions d'enviament de les remeses i la disponibilitat en els països d'origen • Millorar l'accés dels nous catalans i catalanes al crèdit per a la inversió en els seus països d'origen • Reforçar la cooperació al desenvolupament, per mitjà de protocols públics i acords bilaterals, amb els països prioritaris per la cooperació catalana que són també països d'origen de la immigració a Catalunya • Generar sinergies entre les polítiques de gestió de la diversitat i l'educació per al desenvolupament que es promou des del Govern • Fomentar l'estudi i el desenvolupament de les relacions transnacionals i del seu impacte en el desenvolupament dels països d'origen, tant des del vessant d'impuls de la transformació social com des del vessant econòmic

Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
5.1.1. Promoció de la coherència al desenvolupament en la gestió dels fluxos migratoris	Introducció de clàusules relatives a la coherència de polítiques per al desenvolupament als acords marc entre la DGCDAH-ACCD i departaments amb competències en gestió de fluxos migratoris	DGCDAH	DAAR DS	0 €
	Impuls i participació de la DGCDAH-ACCD als espais de coordinació interdepartamentals en el marc del seguiment de l'Estratègia de codesenvolupament i el Pla de ciutadania i immigració 2009-2012	DGCDAH		0 €
5.1.2. Millora en la gestió de les migracions circulars i la responsabilitat social de les empreses en la contractació en origen		DT	ACCD	
5.1.3. Intercanvi de professionals per evitar la descapitalització humana dels països d'origen		DT	ACCD	
5.1.4. Concertació amb entitats financeres per millorar les condicions d'enviament de remeses		DEF	ACCD	
5.1.5. Concertació amb entitats financeres per facilitar mecanismes de crèdit que permetin inversió a països d'origen		DEF	ACCD	
5.1.6. Considerar els objectius de codesenvolupament en els projectes de cooperació al desenvolupament amb països d'origen dels col·lectius de persones immigrades que són prioritats geogràfiques per a la cooperació catalana	Considerar els objectius de codesenvolupament en l'elaboració i implementació de les estratègies dels països prioritaris que siguin països d'origen de col·lectius d'estrangers assentats a Catalunya	DGCDAH i ACCD	DG Relacions Internacionals	0 €

5.1.7. Incorporació de les migracions i el desenvolupament en el tractament de les relacions nord-sud en l'educació per al desenvolupament	<ul style="list-style-type: none">Formació de professoratMillora dels recursos pedagògics disponiblesIntroducció de les migracions i el desenvolupament com una dimensió de les relacions nord-sud al currículum educatiu	ACCD, DEDU	SIM	
	Campanyes i activitats de sensibilització i conscienciació que vinculin els moviments migratoris amb els factors que determinen les desigualtats			25.000 €
5.1.8. Suport a la recerca sobre societats transnacionals i el seu paper en el vincle entre la migració i el desenvolupament	Suport a grups o xarxes de recerca que impliquin socis del sud, comunitats immigrades i investigadors catalans	ACCD	DIUE	
	Suport a la recerca sobre els efectes dels fluxos migratoris als països prioritaris, la interacció d'aquest àmbit amb els objectius transversals, l'impacte de les experiències prèvies i la influència d'altres polítiques en el vincle migracions-desenvolupament			
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Persones estrangeres Collectius i organitzacions de persones immigrades a Catalunya	Catalunya Països prioritaris de la cooperació catalana	2009-2012	Polítiques vigents 12 i 17, mesures noves 19, 20, 21 i 22	
Indicadors d'avaluació	5.1.1. <ul style="list-style-type: none">S'han introduït clàusules sobre coherència de polítiques als acords marc subscrits amb departaments que intervenen en la gestió de la immigracióS'ha garantit la participació de la DGCDAH als òrgans de coordinació interdepartamental respectius 5.1.6. <ul style="list-style-type: none">Percentatge d'ajut oficial al desenvolupament del Govern destinat a programes que vinculen migracions i desenvolupament a països d'origenNombre de convenis i acords de cooperació bilateral directa o concertada que vinculen migracions i desenvolupament a països d'origen 5.1.7. <ul style="list-style-type: none">S'han incorporat els objectius i les temàtiques pròpies del codesenvolupament a l'Estratègia d'educació per al desenvolupament de la cooperació catalana 5.1.8. <ul style="list-style-type: none">Nombre de programes i projectes de recerca en migracions i desenvolupament que han rebut suport de la GeneralitatNombre de convenis i acords de cooperació bilateral directa o concertada que vinculen migracions i desenvolupament a països d'origen			

Eix	1. GESTIÓ DELS FLUXOS MIGRATORIS I ACCÉS AL MERCAT DE TREBALL			
Repte	3. Una gestió dels fluxos migratoris responsable i coordinada amb el desenvolupament dels països d'origen			
Programa	5. Programa de codesenvolupament i polítiques d'immigració			
Objectiu estratègic	5.2. Afavorir la participació activa de les persones immigrades en les accions de codesenvolupament			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar la participació de les persones immigrades com a actors del desenvolupament del seu país d'origen i de la cooperació al desenvolupament catalana • Potenciar el coneixement i el treball en xarxa dels diferents actors de la cooperació catalana en codesenvolupament • Promoure l'àmbit local com a espai de treball del codesenvolupament potenciant la qualitat de les actuacions 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
5.2.1. Capacitació en cooperació al desenvolupament per a col·lectius de persones immigrades	Subscripció d'acords i convenis amb entitats públiques i privades per a la formació en cooperació al desenvolupament, codesenvolupament i incorporació de la perspectiva de gènere	ACCD	SIM	75.000 €
	Reforç de cursos, jornades i seminaris sobre cooperació al desenvolupament adreçats a persones immigrades			40.000 €
5.2.2. Iniciatives de treball en xarxa, assessorament o enfortiment de capacitats locals que contribueixin a aprofitar les oportunitats de desenvolupament local que poden oferir les remeses, diferenciant-ne l'origen i la tipologia	Acompanyament a remeses financeres de tipus col·lectiu adreçades al desenvolupament sostenible dels països d'origen	ACCD	DGCDH	100.000 €
	Acompanyament a remeses col·lectives de tipus social adreçades a influir en el desenvolupament sostenible dels països d'origen			
	Campanya sobre el cost de les remeses en la publicació periòdica <i>Vivim Junts</i>	SIM	DGCDH	
	Creació d'una pàgina web sobre el cost de les remeses	SIM	DGCDH	12.000 €
5.2.3. Iniciatives transnacionals protagonitzades per col·lectius de persones immigrades que contribueixin al desenvolupament dels països d'origen, independentment o en consorci amb altres entitats	Suport a actuacions a iniciativa dels col·lectius d'immigrants o conjuntament col·lectius d'immigrants i altres entitats, d'acord amb les prioritats geogràfiques i sectorials de la cooperació catalana	ACCD	SIM	236.000 €
	Actuacions promogudes per associacions mixtes (que tinguin entre els seus membres persones d'origen immigrant i autòctones) que responguin a les prioritats geogràfiques i sectorials de la cooperació catalana			
5.2.4. Ampliació i consolidació de xarxes transnacionals que posin en contacte els migrants amb el desenvolupament dels països d'origen	Iniciatives que posin en contacte societat civil d'origen immigrant amb societat civil a països, d'origen, acollida i altres col·lectius en la diàspora	ACCD	SIM	77.200 €

5.2.5. Iniciatives d'àmbit local	Subscripció d'acords i convenis amb els FCCD o altres ens locals per donar suport a les actuacions de codesenvolupament	ACCD	SIM Fons Català de Cooperació al Desenvolupament Ens locals
	Subscripció d'acords i convenis amb plataformes d'entitats properes a l'àmbit local que incorporin una línia de treball de codesenvolupament. Iniciatives de codesenvolupament en l'àmbit local (educació per al desenvolupament o cooperació) que han rebut el suport del Govern		
	Mapa actualitzat d'actors i experiències de codesenvolupament a Catalunya		
5.2.6. Promoció d'espais de formació, diàleg i coordinació entre actors	Espais de formació adreçats a la comunitat catalana de cooperació sobre la introducció del codesenvolupament en el treball dels actors de la cooperació i la immigració	ACCD	SIM Fons Català de Cooperació al Desenvolupament Ens locals
	Espais de trobada i intercanvi d'experiències de codesenvolupament entre diferents tipus d'actors (col·lectius d'immigrants, societat civil i autoritats del sud, ONGD, universitats, etc.)		
	Trobades d'àmbit local i/o actors locals per a l'intercanvi d'experiències, la informació i la coordinació d'actuacions en codesenvolupament		
5.2.7 Iniciatives de seguiment i avaluació	Sistematització i avaluació d'experiències de codesenvolupament amb suport i amb participació de persones immigrades	ACCD	SIM Fons Català de Cooperació al Desenvolupament Ens locals
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració
Persones estrangeres Col·lectius i organitzacions de persones immigrades a Catalunya Organitzacions de cooperació al desenvolupament	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 12 i 17, mesura nova 20
Indicadors d'avaluació	5.2.1. Nombre d'entitats d'origen immigrant que participen de les iniciatives de formació i enfortiment de capacitats que s'impulsen des del Govern 5.2.2. Nombre d'actuacions de cooperació al desenvolupament amb participació de col·lectius d'immigrants que reben el suport del Govern 5.2.3. Nombre d'entitats d'origen immigrant que formen part de xarxes transnacionals amb vincles amb els seus països d'origen 5.2.4. Nombre d'iniciatives d'àmbit local que vinculen migració i cooperació al desenvolupament i reben suport del Govern 5.2.5. Nombre d'actors "tradicionals" de la comunitat catalana de cooperació que incorporen el codesenvolupament entre els seus objectius, línies d'actuació i documents de planificació 5.2.7. Es disposa d'instruments per donar seguiment i sistematitzar les experiències de codesenvolupament amb participació de les persones immigrants que existeixen a Catalunya		

Eix 2. Adaptació dels serveis públics a una societat diversa

Com ja apunta el Pacte Nacional per a la Immigració, la transformació demogràfica i social que Catalunya viu, fruit de l'assentament de persones d'origen estranger, no pot ser mai l'excusa per devaluar les prestacions de l'estat del benestar: no es pot córrer el risc que l'augment de població condueixi a una erosió progressiva de la cohesió social a causa de la competència pels recursos públics. És per això que el Pla de ciutadania i immigració 2009-2012 considera necessari reforçar i emprendre polítiques de reforç i d'adaptació dels serveis públics, tant pel que fa a la seva dimensió com a la seva organització.

Per fer-ho, es considera necessari:

- Crear un servei d'acollida que ofereixi informació a les persones immigrades i que els promoció el major grau d'autonomia personal.
- Adaptar els serveis públics a la nova realitat demogràfica, engrandint-los quan ho aconselli l'augment de la població i adoptant estratègies temporals que permetin a tothom l'accés i l'ús igualitari dels serveis públics.
- Reforçar la cooperació entre les diferents administracions responsables de la gestió de la immigració.

Repte 1. Crear un servei universal d'acollida

La informació que s'ofereixi a les persones nouvingudes en els primers contactes és molt important per orientar-les en el procés d'integració i promoure'n l'autonomia personal. Així, la creació d'un servei universal d'acollida que ofereixi coneixements comuns arreu del territori contribueix, d'una banda, a la regularitat i la planificació dels fluxos migratoris i, de l'altra, a la cohesió social. La integració, com a procés que pot requerir un període ampli de temps, té més possibilitats de reeixir quan la societat receptora es compromet a rebre de manera acollidora la població immigrant i li proporciona oportunitats per familiaritzar-se amb la llengua del país i els seus valors centrals.

PROGRAMES:

6. Programa integral d'acollida

El Programa integral d'acollida defineix l'acollida com l'etapa en què les persones immigrades inicien el procés d'integració en un nou context sociopolític. Es reconeix com un dret del qual és titular qui obté l'autorització administrativa de residència (a l'exterior) o d'estada al país per a més de 90 dies, i que s'ha empadronat en un municipi català.

Els serveis d'acollida apleguen, doncs, el conjunt d'actuacions i recursos adreçats a informar les persones nouvingudes sobre la societat catalana i el mercat laboral, a més dels adreçats a fer que aquestes persones adquireixin competències lingüístiques bàsiques en català. La seva finalitat és promoure l'autonomia personal, la integració social i la cohesió social. El procés d'acollida té, per tant, un palès caràcter transitori i es considera finalitzat quan la persona nouvinguda assoleix una relació normalitzada amb la població preexistent.

L'impuls i la intencionalitat política de les actuacions d'acollida corresponen al Govern de la Generalitat, mentre que la responsabilitat de garantir-les correspon als governs locals: els municipis, on la immigració es fa visible i que disposen d'una Administració propera a la ciutadania i que col·labora tant amb el teixit associatiu com amb els agents econòmics i socials de proximitat.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	1. Crear un servei universal d'acollida			
Programa	6. Programa integral d'acollida			
Objectiu estratègic	6.1. Crear un servei d'acollida universal i homogeni a tot el territori			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Aprovar i implementar la Llei d'acollida de les persones immigrades i les retornades a Catalunya • Posar en marxa punts d'acollida bàsics en tot el territori que ofereixi formació en coneixement de l'entorn, de la llengua i del mercat laboral; crear xarxes locals d'acollida, i facilitar els recursos lingüístics als serveis d'acollida perquè puguin atendre l'usuari o usuària en un idioma de proximitat, tot garantint que la llengua vehicular del servei sigui la catalana • Implementar, en col·laboració amb els agents econòmics i socials, serveis de primera acollida als centres de treball, en el marc de programes més amplis de gestió de la diversitat • Incorporar l'acollida especialitzada a les universitats • Incorporar a la Xarxa d'oficines joves un servei de primera acollida per a persones joves reagrupades, que presti serveis d'assessorament jurídic i laboral, així com en matèria d'habitatge i salut 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
6.1.1. Desplegament de la Llei d'acollida de les persones immigrades i les retornades a Catalunya	Elaboració del Reglament de la Llei d'acollida de les persones immigrades i les retornades a Catalunya	SIM		0 €
6.1.2. Posada en marxa de 4 punts d'acollida bàsica	Contractació de 5 agents d'acollida	SIM	Ens locals	171.323 €
	Realització de 99 cursos de formació de l'entorn	SIM	Ens locals	91.836 €
	Realització de 99 cursos de català bàsic	SIM	CPNL	885.564 €
	Servei de traducció i interpretació	SIM		55.191 €
	<ul style="list-style-type: none"> • Promoció de l'aprenentatge de la llengua catalana en el món laboral • Continuació de la col·lecció <i>Viure a Catalunya. Aprenem català des del...</i> 	DIUE SPL	SIM	
	• Manteniment dels serveis d'assessorament jurídic d'estrangeria	SIM	DT	189.274 €
6.1.3. Acollida especialitzada	Manteniment de les aules d'acollida Espais de benvinguda educativa	DEDU	SIM	43.949.000 € 309.981 €
	Acollida a l'entorn sanitari	DS	SIM	
	Acollida al món laboral: <ul style="list-style-type: none"> • Acollida a l'empresa: fomentar l'establiment de mesures que afavoreixen la integració laboral a les empreses de les persones immigrants • Programa específic de protecció de la seguretat i la salut laboral per al col·lectiu de persones treballadores en diversos sectors, com agricultura, construcció o activitats (electricitat, amiant...) 	DT	SIM	100.000 €

6.1.3. Acollida especialitzada	Acollida al món laboral:			
	· Acollida als països d'origen per mitjà dels serveis d'intermediació laboral en origen	SOC		25.000 €
	· Elaboració d'una guia/recull de recomanacions de l'acollida a l'empresa	SIM		Pressupost imputat a altres accions
	Acollida a les empreses: programes d'acollida a treballadors/ores estrangers a 2 empreses	SIM	DT	Pressupost imputat a altres accions
	Acollida a les universitats	SIM	DIUE	
6.1.4. Acollida en els països d'origen	Acollida als països d'origen, 1 punt d'acollida	SIM		4.000 €
6.1.5. Serveis d'informació a la ciutadania	Servei d'informació sobre la immigració – 012	SIM		
	Servei d'assessorament a professionals de la immigració (ICAB)	SIM		
	Serveis d'assessorament a les persones treballadores (convenis amb organitzacions sindicals, patronals i patronals agràries)	SIM		
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Persones estrangeres	Catalunya	2009-2012	Mesures noves 24, 25, 26, 27 i 28, polítiques vigents 19 i 39, mesura nova 35	
Indicadors d'avaluació	6.1.2. · Nombre d'ens locals amb programes locals d'acollida · Nombre d'agents d'acollida contractats · Nombre de cursos de competències lingüístiques bàsiques realitzats · Nombre d'alumnes dels cursos de competències lingüístiques bàsiques · Nombre de punts d'orientació laboral i assessorament jurídic · Nombre de cursos d'orientació laboral 6.1.3. · Nombre d'aules d'acollida i nombre d'alumnat atès · Nombre d'EBE i nombre de famílies i d'alumnat atès · Nombre de persones que han rebut sessions d'acolliment/país en l'àmbit laboral · Nombre d'acords, convenis i/o plans d'acollida en l'àmbit laboral · Nombre de publicacions i materials audiovisuals multilingües distribuïts · Nombre de publicacions i materials audiovisuals multilingües demanades · Nombre de consultes al web fetes relacionades amb l'acollida en l'àmbit laboral · Edició de la guia/recull de recomanacions d'acollida a l'empresa · Nombre d'exemplars distribuïts 6.1.4. · Nombre de punts d'acollida actius · Nombre de persones ateses en origen			

Repte 2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones

Com s'ha apuntat, l'accessibilitat i la universalitat dels serveis públics, amb l'únic requisit de l'em-padronament, són elements clau per garantir la cohesió social. Cal vetllar per la incorporació de la població estrangera al padró i als circuits normalitzats d'atenció a la població general, evitant la creació de dobles xarxes, per bé que alhora cal adaptar els recursos existents perquè puguin respondre a les demandes de la nova població. Endemés, resulta imprescindible tornar a dimensionar els serveis públics per evitar qualsevol conat de conflictivitat social causada per la percepció de competència pels recursos públics.

PROGRAMES:

7. Programa de millora de l'accés de totes les persones als serveis públics.

Aquest programa té els objectius estratègics següents:

- 7.1. Garantir l'accés al sistema educatiu
- 7.2. Garantir l'accés al sistema sanitari
- 7.3. Garantir l'accés als serveis socials a les persones en risc d'exclusió social
- 7.4. Adaptar els serveis públics d'intermediació laboral a la nova realitat social
- 7.5. Obtenir la millora social, econòmica i urbanística dels barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial
- 7.6. Evitar la creació de nuclis d'infrahabitatge associats a la població d'origen estranger
- 7.7. Adaptar l'atenció a la població penitenciària d'origen estranger mitjançant accions d'acollida i polítiques actives d'ocupació
- 7.8. Reforçar les accions dels serveis de seguretat ciutadana
- 7.9. Reforçar el paper de les biblioteques i els centres de cultura popular en tant que espais de relació social

L'educació és un dret universal. Per consegüent, l'escolarització de les etapes bàsiques ha de ser garantida per a tots els infants i joves residents a Catalunya, independentment de la seva situació administrativa. El sistema educatiu reforça els coneixements i les aptituds, proporciona les competències tècniques i professionals i l'evolució de les actituds, enriquint les persones i afavorint-ne la participació en el desenvolupament socioeconòmic i cultural.

El sistema educatiu és un dels pilars de l'estat del benestar i un factor clau per al desenvolupament social. Les administracions han de garantir l'accés a l'oferta d'educació bàsica i propiciar l'accés a les etapes professional i postobligatòria. També cal que n'assegurin la qualitat, de manera que esdevingui un instrument d'equitat, que afavoreixi la igualtat d'oportunitats i la cohesió social.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones			
Programa	7. Programa de millora de l'accés de totes les persones als serveis públics			
Objectiu estratègic	7.1. Garantir l'accés al sistema educatiu.			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Dotar de recursos econòmics suficients i de reconeixement professional aquells centres educatius amb alumnat amb necessitats educatives especials o característiques socioeconòmiques desafavorides • Millorar, consolidar i potenciar els plans educatius d'entorn com una estratègia educativa en xarxa més enllà de l'escola • Implantar models de zonificació escolar integradors amb la participació de l'escola pública i la concertada, que permetin una escolarització equilibrada entre el dret d'elecció de les famílies i la necessària cohesió social • Desenvolupar un currículum educatiu intercultural i inclúsiu per a tota la població escolar • Promoure el desenvolupament de projectes de convivència intercultural que potenciïn i millorin les accions que ja es duen a terme, de manera participativa, global i integradora, tant a dins dels centres educatius com en el seu entorn • Emprendre un programa d'abast nacional per a l'alfabetització i el reforç de la formació d'adults, en col·laboració amb els ens locals 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
7.1.1. Millora de la distribució dels alumnes d'origen estranger en els centres educatius	Manteniment de les oficines municipals d'escolarització	DEDU	SIM	1.303.627 €
7.1.2. Igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu	Promoció escolar per a l'alumnat de la comunitat gitana dels països de l'est d'Europa	DEDU	SIM	26.000 €
	Adjudicació econòmica extraordinària als centres educatius per a l'adquisició de material didàctic per a l'alumnat nouvingut			600.000 €
	Tallers de suport a la tasca escolar (estudi assistit)			3.200.000 €
	Manteniment dels equips territorials d'assessors/ores LIC			7.895.000 €
7.1.3. Formació de persones adultes	Adequació de la proposta formativa dels centres de formació de persones adultes	DEDU	SIM	7.450.000 €
7.1.4. Plans educatius d'entorn	Manteniment dels plans educatius d'entorn	DEDU	SIM	6.424.299 €
7.1.5. Promoció del currículum intercultural	Elaboració i difusió de materials orientatius per a la gestió de la diversitat	DEDU	SIM	35.000 €
7.1.6. Plans de millora dels centres educatius	Dotació econòmica extraordinària als centres i seguiment de les actuacions realitzades	DEDU	SIM	9.905.167 €

Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració
Persones estrangeres	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 18, 21, 22 i 24, mesures noves 31, 32, 33 i 34
Indicadors d'avaluació	7.1.1. Nombre d'oficines municipals d'escolarització existents 7.1.2. <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de famílies i infants de la comunitat gitana de l'est atesos • Nombre de centres beneficiaris i nombre de mòduls adjudicats a aquests centres • Nombre de centres i alumnes que participen en els tallers d'estudi assistit • Nombre d'assessors/ores LIC 7.1.3. Nombre d'alumnat inscrit en les diferents modalitats de formació permanent de persones adultes 7.1.4. Nombre de centres i alumnat que participen en els plans educatius d'entorn 7.1.5. Relació de material elaborat 7.1.6. Nombre de centres i alumnat que participen en plans de millora		

Pel que fa al **sistema sanitari**, es reconeix a tothom que resideix a Catalunya el dret a la salut, mitjançant la prestació universal dels serveis en aquest àmbit. Es fa necessari garantir que l'accés als recursos sanitaris sigui efectiu per a les persones immigrants i, per tant, ajustar el sistema a la realitat del territori, que ha crescut en nombre d'habitants i que ha diversificat la seva població. L'adaptació cal fer-la tant en els serveis especialitzats com en l'atenció sanitària primària, tant en l'atenció individualitzada com en la salut comunitària, aparellant-ne un ús pertinent i eficient mitjançant la informació i la comunicació.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones			
Programa	7. Programa de millora de l'accés de totes les persones als serveis públics			
Objectiu estratègic	7.2. Garantir l'accés al sistema sanitari			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Seguir els mateixos criteris i procediments, d'acord amb la Llei, per a l'accés a la targeta sanitària i als serveis de salut pública• Donar l'atenció necessària a persones sense targeta sanitària: dones embarassades, urgències i accés a la targeta sanitària dels menors• Avaluar-ne el compliment• Utilitzar els materials de suport a l'acollida elaborats pel Departament de Salut• Garantir el dimensionament adequat de les plantilles de l'àmbit sanitari, adaptant-les als increments poblacionals i a les característiques de les poblacions que atén cadascun dels centres• Mantenir la coordinació entre els ens locals i els serveis de salut i la voluntat comunitària i participativa de treball en els territoris per dur a terme els projectes elaborats des del Pla director d'immigració en l'àmbit de la salut, que permeti continuar analitzant la realitat i millorar el diagnòstic de necessitats constantment			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
7.2.1. Accés a la sanitat pública	Garantir el dimensionament adequat de les plantilles, adaptant-les als increments poblacionals i a les característiques de les poblacions que atén cadascun dels centres, i que suposen diferents càrregues assistencials	DS	SIM	1.893.604 €
	Reforçar l'assistència lingüística als professionals de l'àmbit de la salut			1.649.350 €
	Reforçar el servei Sanitat Respon			78.156 €
	Reforçar les taules d'immigració i salut en l'àmbit local i els governs territorials de salut			47.000 €
7.2.2. Formació de professionals	Fomentar la professionalització dels sectors professionals de l'atenció domiciliària, l'ajuda a domicili, residencials d'estada limitada i de centre obert	DS		18.000 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població en general	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 18, 19, 25 i 28	
Indicadors d'avaluació	7.2.1. Nombre d'assistències lingüístiques realitzades 7.2.2. Nombre de formacions realitzades 7.2.3. Nombre de noves TSI 7.2.4. Nombre d'intervencions de mediació realitzades 7.2.5. Nombre de trucades fetes a Sanitat Respon - serveis de traducció 7.2.6. Nombre d'intervencions comunitàries realitzades en el marc del projecte de mediació 7.2.7. Nombre de cursos de formació realitzats per l'IES			

Els **serveis socials** són un dels pilars de l'estat del benestar. Tenen per objectiu garantir el dret humà a viure dignament mitjançant la cobertura de les necessitats personals bàsiques, la promoció de l'autonomia personal, la millora de la qualitat de vida dels individus, les famílies i els grups, i la cohesió social del conjunt de la població.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones			
Programa	7. Programa de millora de l'accés de totes les persones als serveis públics			
Objectiu estratègic	7.3. Garantir l'accés als serveis socials a les persones en risc d'exclusió social			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Contribuir a consolidar una xarxa de recursos residencials d'acollida, mediació residencial i habitatge compartit• Promoure accions i projectes dins l'àmbit residencial per tal d'assegurar el dret a un habitatge digne a persones en situació de vulnerabilitat			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
7.3.1. Acollida residencial temporal de persones en situació de vulnerabilitat	Convenis amb entitats per a l'acollida temporal de persones traslladades de Canàries, Ceuta i Melilla	SIM	Entitats	330.000 €
7.3.2. Xarxa d'habitatges d'inclusió	Concurs de projectes d'inclusió residencial de persones estrangeres i/o catalanes retornades adreçat a entitats de la Xarxa d'habitatges d'inclusió	SIM	Fundació Privada Caixa Catalunya	150.000 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Persones estrangeres	Catalunya	2009-2012	Política vigent 18	
Indicadors d'avaluació	7.3.1. Nombre de persones beneficiaries			

El **mercat laboral** és, com s'ha assenyalat amb anterioritat, una de les principals causes de la immigració. Com a element determinant de la vida personal, com a forma de participació social i com a instrument de cohesió social, cal garantir la igualtat d'accés i de participació efectiva de la mà d'obra immigrada en el mercat laboral. Això obliga a adaptar els serveis públics d'intermediació laboral a la nova realitat social.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones			
Programa	7. Programa de millora de l'accés de totes les persones als serveis públics			
Objectiu estratègic	7.4. Adaptar els serveis públics d'intermediació laboral a la nova realitat social			
Objectius operatius	· Difondre els serveis que presta el Servei d'Ocupació de Catalunya			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
7.4.1. Elaboració de materials divulgatius	Publicació de la informació a través de la web del Servei d'Ocupació de Catalunya	SOC	SIM	
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població activa	Catalunya	2009-2012	Política vigent 18	
Indicadors d'avaluació	7.4.1. · Nombre total de visites web · Nombre i tipus de material editat			

Com diu la Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial, les ciutats i els pobles de Catalunya han viscut des de la fi de la dictadura un desenvolupament que, en termes generals, cal considerar positiu. Tanmateix, a causa de condicions històriques, socials i d'altre caire, algunes àrees urbanes pateixen problemes importants que, en ocasions, lluny de resoldre's, tendeixen a agreujar-se. És per això que s'ha posat de manifest la necessitat d'una intervenció pública decidida en l'àmbit de la **planificació urbanística** amb l'objectiu de redreçar-ne la situació i obrir-hi nous escenaris d'habitabilitat i de qualitat de vida.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones			
Programa	7. Programa de millora de l'accés de totes les persones als serveis públics			
Objectiu estratègic	7.5. Millora social, econòmica i urbanística dels barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Millorar la qualitat de vida i el benestar social als barris i aconseguir la dinamització econòmica d'aquelles àrees urbanes on l'excessiu creixement o la pèrdua de població genera greus problemes de degradació urbanística, econòmica o demogràfica• Fomentar l'intercanvi d'experiències entre els ajuntaments que han desenvolupat accions urbanístiques en el marc del Programa de millora de barris, àrees urbanes i viles per tal de millorar i optimitzar els recursos emprats i impulsar un manual de bones pràctiques• Donar suport a les polítiques municipals de foment de la integració• Vetllar perquè el pla urbanístic garanteixi una distribució del sòl equilibrada entre l'habitatge lliure i protegit, i entre els equipaments de caràcter religiós i cívic			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
7.5.1. Intervenció integral per a la millora social, econòmica i urbanística dels barris, àrees urbanes i viles	Cofinançament de polítiques municipals d'atenció i integració de la població immigrada	DPTOP Ens locals	SIM	1.400.000 €
7.5.2. Xarxa de barris amb projectes	Manteniment i dinamització de la plataforma digital d'intercanvi de coneixements i de debat: elaboració del Catàleg de bones pràctiques d'intervenció integral per a la millora social, econòmica i urbanística dels barris, àrees urbanes i viles	DPTOP		
7.5.3. Programa “Salut als Barris”	Seguiment de l'execució dels projectes	DS	DPTOP	40.000 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població en general	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 30, 31, 32, 34, 35 i 36	
Indicadors d'avaluació	7.5.1. Nombre d'actuacions desenvolupades 7.5.2. Manteniment i dinamització de la plataforma digital			

L'**habitatge** és un element clau per al benestar de la ciutadania, tant pel que fa a la qualitat de les vivències dels membres que comparteixen la llar com pel que fa a la cohesió social del territori. El creixement de la població dels darrers anys ha tingut diferents efectes; entre d'altres, ha provocat una tensió entre l'oferta i la demanda dels diferents mercats d'habitatge. Les dificultats d'accés a l'habitatge tenen caràcter estructural i afecten de forma molt especial certs col·lectius, significativament el de persones nouvingudes, que, sobretot en els primers mesos de la seva arribada, afronten problemes d'accés a l'habitatge i d'allotjament en condicions dignes. Per posar-hi solució, les polítiques públiques han de combinar els mecanismes que assegurin el dret a un habitatge digne amb les dinàmiques del mercat immobiliari.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones			
Programa	7. Programa de millora de l'accés de totes les persones als serveis públics			
Objectiu estratègic	7.6. Evitar la creació de nuclis d'infrahabitatge associats a la població d'origen estranger			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Fomentar, des de les institucions locals, els mecanismes de mediació per accedir al lloguer• Desplegar conjuntament amb l'Administració local els instruments necessaris per al coneixement de la població immigrada als municipis, així com, i d'acord amb el que s'estableix a la Llei 18/2007, del dret a l'habitatge, desplegar els instruments adequats i eficaços per lluitar contra les situacions d'infrahabatge i contribuir a evitar la vulneració dels drets humans i els problemes de convivència social			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
7.6.1. Xarxa de mediació al lloguer	Reforç dels convenis amb entitats gestores de borses d'habitatge	DMAH	SIM	950.000 €
	Reforç de les borses joves d'habitatge	SJ		
7.6.2. Xarxa d'habitatges d'inclusió social	Reforç dels convenis amb ens locals per a les xarxes d'habitatges d'inclusió social	DMAH		380.000 €
7.6.3. Concessió d'ajuts al pagament del lloguer	Reforç dels ajuts directes ordinaris al pagament del lloguer	DMAH		15.000.000 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població en general	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 33 i 35, mesura nova 36	
Indicadors d'avaluació	7.6.1. 7.6.2. 7.6.3.			

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones			
Programa	7. Programa de millora de l'accés de totes les persones als serveis públics			
Objectiu estratègic	7.7. Adaptar l'atenció a la població penitenciària d'origen estranger mitjançant accions d'acollida i polítiques actives d'ocupació			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar els procediments d'acollida i orientació per als interns dels centres penitenciaris • Potenciar les accions socioeducatives orientades a la millora del coneixement lingüístic, del coneixement de la societat d'acollida i de la formació per al món del treball • Potenciar els instruments que permetin garantir l'accés a la informació, el coneixement dels drets bàsics i la participació en els programes de tractament dels interns estrangers • Desenvolupar un programa de foment del retorn assistit als països d'origen • Reforçar les accions de mediació de les persones usuàries dels serveis de justícia 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
7.7.1. Assistència lingüística dels detinguts estrangers en el marc de la investigació policial	Reforç del servei de traduccions per als detinguts estrangers	DIRIP	SIM	1.813.501 €
7.7.2. Retorn assistit per a presos i expesos	<ul style="list-style-type: none"> • Creació del Programa de retorn assistit per a presos i expesos • Acollida per a presos i expesos • Rehabilitació per a presos i expesos • Inserció per a presos i expesos • Formació per a presos i expesos 	DJ-DGRRP	SIM	36.000 €
7.7.3. Millora de la comunicació i l'accés a la informació i als serveis per a interns estrangers	Contractació de sistemes o serveis de traducció per facilitar la comunicació entre el personal penitenciar, les autoritats judicials i els interns estrangers	DJ-DGRRP	SIM	71.456 €
	Contractació d'un sistema de traductors per als programes d'atenció a menors i joves estrangers			
	Elaboració d'una guia per a professionals dels serveis de justícia sobre estrangeria			
	Formació dels professionals en matèria d'estrangeria			
	Assessorament jurídic a estrangers mitjançant els serveis d'orientació jurídica o els juristes mateixos dels centres penitenciaris			
7.7.4. Programes d'acollida i de millora de la formació dels interns estrangers	Accions d'acollida	DJ-DGRRP	SIM	843.189 €
	Polítiques actives d'ocupació			
	Formació en l'idioma d'origen per a menors i joves interns estrangers			
	Reforç de la mediació cultural en programes d'atenció a menors i joves interns estrangers			

Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració
Persones estrangeres	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 9, 36 i 37, mesura nova 9
Indicadors d'avaluació	7.7.2. <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'actuacions executades • Nombre d'interns que hi han participat 7.7.3. <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'actuacions executades • Nombre d'interns que hi han participat 7.7.4. <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'actuacions executades • Nombre d'interns que hi han participat 		

Totes les persones tenen dret a la **seguretat**. La seguretat ciutadana té com a funció la protecció i el respecte dels drets i les llibertats fonamentals de les persones que conformen la societat. La funció policial té un abast conceptual ampli: no tan sols protegeix les persones quan han estat víctimes d'algun fet delictiu, sinó que també en fa la prevenció, alhora que inclou altres aspectes com la seguretat percebuda i la convivència, sempre tenint en compte les normes penals i administratives i els valors compartits per qualsevol societat democràtica.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones			
Programa	7. Programa de millora de l'accés de totes les persones als serveis públics			
Objectiu estratègic	7.8. Reforçar les accions dels serveis de seguretat ciutadana			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Reforçar la formació en una societat diversa i en contra del racisme i la xenofòbia als cossos i forces de seguretat • Fomentar l'ingrés al cos de Mossos d'Esquadra de persones provinents de la nova immigració extracomunitària, mitjançant una acció formativa que inclogui els continguts de les diferents proves selectives que s'estableixen a les convocatòries d'accés • Apropar els serveis policials wa les persones immigrades i informar-les dels drets i deures que les assisteixen • Facilitar l'accés a la formació per a l'obtenció del permís de conduir a persones estrangeres que no dominen les llengües oficials de Catalunya, aportant material adequat a disposició de centres de formació d'adults i associacions • Sensibilitzar els contractants del sector agrari i els temporers de la fruita dels riscos d'ús de la via pública, posant material reflectant a la seva disposició 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
7.8.1. Relacions amb les diverses comunitats d'immigrants	Reunions i xerrades de presentació del cos de la PG-ME a entitats i associacions d'immigrants	DIRIP	SIM	72.000 €
7.8.2. Programa de diversificació social per a l'accés a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya	Curs per a l'accés a la policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra - Programa de diversificació social: 60 places, 300 hores	DIRIP	SIM	36.525 €
7.8.3. Assistència lingüística a persones estrangeres mitjançant els telèfons d'emergències 112 i 088	Estudi i avaluació de la implantació d'un suport lingüístic als usuaris estrangers dels telèfons d'emergències	DGP-DIRIP		4.500 €
7.8.4. Material de suport gràfic a les recepcions i oficines d'atenció al ciutadà de les comissaries policials per tal de facilitar la interpretació de fets als policies encarregats d'atendre en primera instància ciutadans immigrants que han patit un fet delictiu	Elaboració d'una fitxa gràfica amb els fets delictius més rellevants Distribució i implantació d'aquesta fitxa en totes les dependències policials	DGP-DIRIP		1.243 €

7.8.5. Plans de prevenció davant el risc químic i capacitació per actuar davant accidents	Traducció a diverses llengües dels plans de prevenció davant del risc químic i capacitació per actuar davant accidents	DGPCivil-DIRIP		10.000 €
7.8.6. Edició de materials didàctics per a l'accés al permís de conduir	<ul style="list-style-type: none">Experimentació i ajust de materials didàctics per a l'accés al permís de conduirEdició de materials didàctics per a l'accés al permís de conduir	SCT-DIRIP	Associació Samba Kubally	22.000 €
7.8.7. Sensibilització dels treballadors i treballadores temporers en l'àmbit viari	<ul style="list-style-type: none">Adquisició de reflectants per a treballadors i treballadores de temporadaDistribució de reflectants	SCT-DIRIP	Pagesos Solidaris	6.000 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Persones estrangeres	Catalunya	2009-2012	Política vigent 38	
Indicadors d'avaluació	7.8.1. Nombre de reunions i xerrades de presentació del cos de la PG-ME a entitats i associacions d'immigrants 7.8.2. <ul style="list-style-type: none">Nombre d'ajuts atorgatsNombre d'alumnatProcedència de l'alumnat 7.8.3. Informe d'avaluació 7.8.4. Quantitat de fitxes gràfiques distribuïdes 7.8.5. Nombre de municipis en què es fa la difusió del pla de comunicació de risc químic, en diverses llengües 7.8.6. <ul style="list-style-type: none">Quantitat de materials distribuïtsAvaluació dels materials didàctics per part de les associacions 7.8.7. Nombre de reflectants distribuïts a treballadors/ores de temporada			

L'accés als béns i **serveis culturals** representa un requisit bàsic per al desenvolupament individual i col·lectiu. En particular, representa una eina de participació en la societat d'acollida. La millora de la convivència i la qualitat de vida implica l'ampliació de la capacitat creativa i crítica de totes les persones per mitjà de la cultura.

L'accés a l'univers cultural i simbòlic en totes les etapes de la vida aporta un element bàsic per polir la sensibilitat, l'expressivitat, la convivència, la construcció de ciutadania i la cohesió social. La diversitat cultural és una força motora no tan sols de desenvolupament econòmic, sinó també un mitjà per a la plenitud intel·lectual, emocional, moral i espiritual.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones			
Programa	7. Programa de millora de l'accés de totes les persones als serveis públics			
Objectiu estratègic	7.9. Reforçar el paper de les biblioteques i els centres de cultura popular com a espais de relació entre la població			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Potenciar les biblioteques com a espais de trobada intercultural • Facilitar els recursos a les biblioteques públiques de Catalunya per tal que aquestes assoleixin els reptes vinculats amb les polítiques d'informació i formació • Donar suport als programes d'integració social • Dinamitzar i fomentar la lectura (a través de clubs de lectura, tertúlies, exposicions...) com a eina de cultura i de cohesió social • Reforçar la funció integradora de les diferents manifestacions de la cultura popular • Apropar i difondre la diversitat cultural del món • Generar espais educatius i de lleure mitjançant recursos artístics i culturals per afavorir la convivència 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
7.9.1. Ús de les xarxes de biblioteques com a espais d'acollida i punts de distribució del material que s'elabori per facilitar la informació a les persones nouvingudes	Reforç de col·leccions de biblioteques amb materials per a l'aprenentatge del català	DCMC	SIM	18.040 €
	Reforç de les biblioteques mitjançant el suport a la lectura pública a través de la premsa internacional Consulta i impressió d'uns 200 diaris de més de 60 països i d'una trentena de llengües	DCMC	SIM	90.000€
	Ampliació de fons documental especialitzat en les diferents llengües presents a Catalunya	DCMC	SIM	157.850 €
	Formació de les persones nouvingudes en les biblioteques: jornades, conferències, tallers, sessions de contes sobre multiculturalitat	DCMC	SIM	Quantitat pendent de determinar
7.9.2. Participació dels ciutadans d'origen estranger en les activitats culturals i lúdiques	Projectes de cultura popular i tradicional que presentin les estructures associatives que treballen en l'àmbit de la immigració i la cohesió social	DCMC	SIM	Fons provinents del conveni amb les caixes d'estalvi
	Actuacions vinculades a les persones nouvingudes mitjançant insercions publicitàries en revistes	DCMC		27.917 €
	Compartir les festes tradicionals de la població nouvinguda. Realització de tallers de l'àmbit de la cultura popular i tradicional catalana	DCMC	SIM	15.000 €
	Exposicions culturals on participin joves artistes d'origen immigrat	SJ		18.500 €

Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració
Persones estrangeres	Catalunya	2009-2012	Política vigent 40
Indicadors d'avaluació	<p>7.9.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de volums adquirits • Nombre de biblioteques subscriptores • Nombre de títols comprats i nombre de llengües <p>7.9.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de tallers realitzats • Nombre d'espectacles • Nombre de publicacions i articles • Nombre d'assistents als espectacles • Nombre d'artistes d'origen immigrat que participen en exposicions culturals en el marc de la Sala d'Art Jove 		

8. Programa marc d'informació i comunicació sobre immigració

En el marc de les accions per adaptar els serveis públics a una societat diversa, cal no oblidar les accions necessàries per proporcionar al conjunt de la població les eines per a un millor coneixement de la realitat canviant, així com facilitar a les persones nouvingudes els instruments necessaris per conèixer la societat d'acollida. Aquests són, doncs, els objectius del programa marc d'informació i comunicació sobre immigració.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	2. Dimensionar els serveis públics i garantir-hi l'accés a totes les persones			
Programa	8. Programa marc d'informació i comunicació			
Objectiu estratègic	8.1. Accions d'informació i comunicació amb relació a la immigració a Catalunya			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">Fomentar un millor coneixement de la diversitat de la societatFomentar un millor coneixement de la societat d'acollida			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
8.1.1. Recursos informatius	Edició de materials escrits (tríptics...)	SIM		80.000 €
	Manteniment web acollida			12.000 €
	Edició de butlletins electrònics			0 €
	Edició de la col·lecció “Ciutadania i Immigració”			24.000 €
	Suport a accions formatives als professionals dels mitjans			Pressupost imputat a altres actuacions
	Edició de <i>Vivim junts</i> per als mitjans escrits			291.000 €
8.1.2. Recursos audiovisuals	Microespais radiofònics	SIM		5.000 €
	Suport a programes televisius			5.800 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població en general	Catalunya	2009-2012	Política vigent 20 Política vigent 17, mesures noves 20, 21 i 22	
Indicadors d'avaluació	8.1.1. <ul style="list-style-type: none">Nombre de tríptics editatsNombre de persones receptores dels butlletinsNombre d'edicions i d'exemplars de <i>Vivim junts</i> 8.1.2. <ul style="list-style-type: none">Nombre i distribució dels microespais radiofònics			

Repte 3. Reforçar la transversalitat i la coordinació interinstitucionals

Les polítiques d'immigració es gestionen des de diferents administracions, que actuen d'acord amb els diferents nivells de competències que preveu el marc legislatiu. La coexistència de diverses administracions sobre un mateix territori, a les quals cal afegir els diferents agents socials desplegant les seves accions específiques, requereix coordinació, transversalitat i coresponsabilització de tots els actors.

PROGRAMES:

9. Programa de coordinació de les polítiques d'immigració

Aquest programa pretén, d'una banda, reforçar els òrgans de coordinació institucional existents i, de l'altra, desplegar dos òrgans nous creats en el marc de la futura Llei d'acollida de les persones immigrades i les retornades a Catalunya, actualment en tramitació parlamentària: la **Comissió Mixta Generalitat-Ens Locals** i l'**Agència de Migracions de Catalunya**, per tal de gestionar les polítiques migratòries. Per últim, es planteja la futura creació d'un **organisme de recerca** que faciliti la presa de decisions a partir del coneixement de la realitat i de la prospecció de futur. La creació d'aquest òrgan restarà subjecta, en tot cas, a la normativa d'aplicació.

La coordinació de tots aquests òrgans ha de permetre que:

- a. Els organismes de les administracions i els altres agents implicats en la gestió de la immigració actuïn de manera coordinada, evitant possibles duplicitats en les accions i reforçant les accions previstes.
- b. Els programes i les accions previstos en el Pla s'adaptin a les diferents característiques demogràfiques, funcionals i organitzatives del territori.
- c. Els serveis siguin prestats per l'administració més propera, deixant clar que els nivells administratius d'àmbit superior en són els responsables subsidiaris.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	3. Reforçar la transversalitat i la coordinació interinstitucionals			
Programa	9. Programa de coordinació de les polítiques d'immigració			
Objectiu estratègic	9.1. Millorar la capacitat de coordinació i gestió de les polítiques d'immigració			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Crear òrgans estables de coordinació en matèria de polítiques d'immigració entre la Generalitat de Catalunya i els ens locals, així com de col·laboració bilateral en matèria de polítiques d'immigració Estat-Generalitat • Promoure la incorporació de les regions en les polítiques migratòries de la UE • Rebre la informació estadística de les persones que s'estableixen o es volen establir a Catalunya • Impulsar la unificació dels criteris d'inscripció al padró municipal i l'elaboració de l'informe municipal sobre la disponibilitat i adequació de l'habitatge i de l'informe municipal per documentar l'arrelament social • Establir modalitats de cooperació estables entre administracions • Treballar conjuntament amb l'Estat, en el marc dels òrgans de relació bilateral, perquè la Generalitat participi de manera decisiva en la determinació dels fets relatius a la integració i en la seva acreditació en aquells casos en què la normativa ho requereixi • Fer un seguiment dels fenòmens migratoris i de la implantació de les polítiques d'immigració • Impulsar la recerca aplicada en l'àmbit de les polítiques de ciutadania i immigració • Construir un sistema d'informació que permeti fer un seguiment continu de les principals variables que incideixen en l'àmbit de les migracions 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
9.1.1. Òrgans de coordinació	Comissió Interdepartamental d'Immigració	SIM	CII	0 €
	<ul style="list-style-type: none"> • Participació en la Comissió bilateral Generalitat-Estat • Participació en el Consejo Superior de Política de Inmigración • Participació en el Foro para la Integración Social de los Inmigrantes 	SIM		0 €
	Comissió Mixta Generalitat-Ens Locals (Llei d'acollida)	SIM		0 €
9.1.2. Agència de Migracions de Catalunya (Llei d'acollida)	Suport econòmic i tècnic als ens locals	SIM		15.606.812 €
	Suport econòmic i tècnic a les entitats i les associacions	SIM		Pressupost imputat a altres actuacions
9.1.3. Organisme de Recerca i Estudis de les Migracions	Redefinició de la convocatòria d'ajuts a la recerca aplicada i a la formació universitària en l'àmbit de la immigració a Catalunya (ARAFI)	SIM	CII	
	Edició de recerques	SIM		20.000€
	Jornada de Recerca i Immigració	SIM	DIUE/AGAUR/ Institut d'Estudis Catalans	2.000€
	Convocatòria ARAFI d'ajuts a la recerca aplicada i a la formació universitària en matèria d'immigració a Catalunya	SIM	DIUE/AGAUR	155.000 € 150.000 €

	Elaboració dels continguts del butlletí estadístic periòdic <i>La immigració en xifres</i>	SIM	12.000 €
	Manteniment i explotació de les bases de dades pròpies i d'altres fonts sobre el fet migratori a Catalunya	SIM	0 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració
Població en general Investigadors/ores de l'àmbit de la immigració Professionals de les administracions públiques	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 16 i 41, mesures noves 23, 37, 38 i 41
Indicadors d'avaluació	9.1.1. • Nombre de reunions de la Comissió Bilateral Generalitat-Estat • Nombre de reunions del Consejo Superior de Política de Inmigración • Nombre de reunions del Foro para la Integración Social de los Inmigrantes • Nombre de reunions de la Comissió Mixta Generalitat-Ens Locals • Nombre de reunions de la Comissió Interdepartamental d'Immigració 9.1.2. • Agència de Migracions de Catalunya • Nombre d'ens locals beneficiats • Nombre d'entitats beneficiàries 9.1.3. • Organisme de Recerca i Estudis de les Migracions • Nombre de recerques finançades • Nombre de publicacions realitzades		

10. Programa marc de formació per a professionals de la immigració

El Programa marc de formació per a professionals de la immigració, iniciat amb el Pla de ciutadania i immigració 2005-2008, pretén millorar-ne la tasca professional. Aquesta formació s'ofereix per mitjà dels òrgans formatius de què disposen els diferents departaments de la Generalitat. Els seus objectius són:

- Reforçar les accions formatives per a professionals de la immigració.
- Establir un òrgan conjunt per coordinar i planificar la formació dels professionals de l'Administració pública.
- Regular els perfils professionals d'atenció i gestió del fet migratori, en coordinació amb el departament competent en aquesta matèria.
- Garantir una oferta estable i homogènia de formació.
- Proporcionar instruments de gestió per al disseny i la implementació de les polítiques d'immigració.
- Assegurar que la totalitat de professionals de l'Administració pública disposin de les eines necessàries per a l'exercici de les seves funcions tenint en compte la nova realitat social.

Eix	2. ADAPTACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS A UNA SOCIETAT DIVERSA			
Repte	3. Reforçar la transversalitat i la coordinació interinstitucionals			
Programa	10. Programa marc de formació per a professionals			
Objectiu estratègic	10.1. Programa marc de formació per a professionals			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Reforçar les accions formatives per a professionals de la immigració • Establir un òrgan de coordinació i planificació conjunt de la formació per als professionals de l'Administració pública • Regular els perfils professionals d'atenció i gestió del fet migratori, en coordinació amb el departament competent en aquesta matèria • Garantir una oferta estable i homogènia de formació • Proporcionar instruments de gestió per al disseny i la implementació de les polítiques d'immigració • Assegurar, als professionals de les administracions públiques, les eines necessàries per a l'exercici de les seves funcions tenint en compte la nova realitat social 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
10.1.1. Formació dels professionals dels centres educatius	Formació específica: convivència i mediació, diversitat i interculturalitat. Cursos per a tutors/ores d'aula d'acollida i per a coordinadors/ores LIC de centre	DEDU	SIM	330.756 €
10.1.2. Formació dels professionals de l'àmbit social	Cursos: <ul style="list-style-type: none"> • Diversitat i relacions interculturals • Competències municipals en l'àmbit de la immigració: arrelament social i certificats d'habitatge 	SIM		
10.1.3. Formació dels professionals en immigració	Oferta formativa per a professionals en immigració: Cursos: <ul style="list-style-type: none"> • La pluralitat religiosa de la immigració a Catalunya • Experiències de gestió de la pluralitat religiosa de la immigració • Curs bàsic d'acollida de les persones nouvingudes • La pluralitat lingüística de la immigració present a Catalunya • Formació per a assessors jurídics Seminaris: <ul style="list-style-type: none"> • Com prevenir les mutilacions genitals femenines • Acompanyament de persones reagrupades • L'empadronament i la gestió del fet migratori • L'habitatge sobreocupat • El col·lectiu de gitanos romanesos Tallers: <ul style="list-style-type: none"> • L'ús de la llengua com a via d'igualtat d'oportunitats • Les comunitats autofinançades 	SIM	DGAR SAC LlinguaMón- Casa de les Llengües	139.300 €

10.1.4. Formar en la diversitat cultural els cossos policials en la formació impartida per l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya	<p>Formació bàsica:</p> <p>Curs de formació bàsica per a policies 2008-2009 i 2009-2010</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assignatures: estructura social de Catalunya: les migracions (4 h); drets humans i deontologia professional: policia i multiculturalitat (4 h) • Seminari obligatori d'interculturalitat (8 h) • Assignatura: mòdul 8: simulació sobre diversitat (2 h) <p>2008-2009: alumnes (ME i PL): 1.799. Grups: 63</p> <p>2009-2010: alumnes (ME i PL): 1.800. Grups: 60</p> <p>Seminari optatiu sobre la diversitat a la Catalunya actual (6 h); 1 edició</p> <p>Alumnes (ME i PL): 25</p> <p>Seminari optatiu "Grups juvenils violents a l'estil americà" (6 h); 1 edició</p> <p>Alumnes (ME i PL): 135</p> <p>Curs d'agent interí: assistència als ciutadans estrangers (2 h); 2 edicions</p> <p>Alumnes (PL): 28</p>	ISPC-DIRIP	SIM	237.322 €
	<p>Formació per a la promoció:</p> <p>Curs d'intendent/a de policia, Mòdul 1. Principi de relació amb l'entorn; matèria: anàlisi de l'entorn; contingut: la dimensió est de la Unió Europea (5 h); 1 grup</p> <p>Curs d'inspector/a de policia, Mòdul 1. Principi de servei possible; matèria: entorn social, econòmic i polític; contingut: diversitat cultural (4 h); 2 grups</p> <p>Curs de sotsinspector/a de policia, Mòdul 1. Principi de servei garantit; matèria: reflexions sobre la diversitat cultural a Catalunya (4 h); 3 grups</p> <p>Curs de sergent/a de policia, Mòdul 1. Principi de servei demanat; matèria: gestió de la diversitat cultural (15 h); 7 grups</p> <p>Curs de caporal/a de policia, Mòdul 1. Principi de servei. Principi de relació: conferència: "Gestió de la diversitat cultural" (4 h); 18 grups</p>			35.221 €
	<p>Formació contínua</p> <p>Curs d'oficines de relacions amb la comunitat, matèries: els plans interdepartamentals de la Generalitat de Catalunya; contingut: joventut, immigració, dones, gent gran i poble gitano (5 h); detecció, gestió i resolució de conflictes. Àmbits d'actuació; 1 edició</p> <p>Curs sobre menors; matèria: formació complementària (14 h); contingut: els menors immigrants no acompanyats a Catalunya (3 h); nou fenomen social a Catalunya: les bandes juvenils (3 h); 1 edició</p>			55.014 €

	<p>Curs d'atenció al menor, Matèria: protecció de menors; contingut: actuació amb menors desemparats: estrangers indocumentats (1 h); 5 edicions</p> <p>Curs sobre policia de proximitat, matèria: àmbits d'actuació; contingut: col·lectius de risc: nouvinguts i minories culturals (1 h), 7 edicions</p> <p>Curs d'introducció a les cultures i les societats del món àrab (30 h); 2 edicions</p> <p>Curs d'introducció a les cultures i les societats dels països llatinoamericans (30 h); 2 edicions</p> <p>Curs d'introducció a les cultures i les societats dels països de l'Est d'Europa (30 h); 2 edicions</p> <p>Curs d'introducció a les cultures i les societats xineses (30 h); 2 edicions</p> <p>Curs sobre grups juvenils organitzats violents (24 h); 4 edicions</p> <p>Curs sobre tècniques de resolució de conflictes en l'àmbit comunitari (escala bàsica); matèria: el conflicte. Tipologia dels conflictes: comunitaris, multiculturals... (6 h), 4 edicions</p> <p>Curs sobre violència masclista; matèria: violència en l'àmbit social i comunitari; contingut: tràfic i explotació sexual (2 h) i mutilació genital femenina (2 h); 4 edicions</p>			
10.1.5. Formar en la diversitat cultural els cossos policials en la formació impartida per l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya	Curs de diversitat cultural sobre diferents cultures (xinesa, romanesa...) adreçat a efectius policials	DGP-DIRIP		207.596 €
10.1.6. Formar en la diversitat cultural els agents de la PG-Mossos d'Esquadra	Formació UNESCO. Mòduls itinerants sobre diversitat cultural	DGP-DIRIP		
10.1.7. Formar sobre estructures familiars i culturals pròpies de les persones nouvingudes els agents de la PG-Mossos d'Esquadra	Avaluació de la necessitat formativa per dur a terme una formació específica sobre estructures familiars i culturals de les persones nouvingudes	DGP-DIRIP		21.600 €

10.1.8. Formació als professionals de la joventut per a l'orientació i l'assessorament	Accions formatives adreçades a personal de la Xarxa Catalana de Serveis d'Informació Juvenil: grup de treball a les jornades de la Xarxa i sessions de formació en el curs bàsic d'informadors/ores juvenils	SJ	SIM	1.000 €
	Formació en interculturalitat adreçada a tècnics i tècniques de joventut			1.600 €
	Assessorament en interculturalitat adreçat a tècnics i tècniques de joventut de tot el territori			0 €
10.1.9. Formació específica als professionals del Servei d'Ocupació de Catalunya	Cursos de formació als professionals del Servei d'Ocupació de Catalunya	DT, SOC		
10.1.10. Formació de formadors ocupacionals i d'inserció laboral de formació ocupacional	Inserció d'un mòdul sobre la diversitat cultural	DT, SOC		7.612 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Professionals de les administracions públiques	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 18, 29 i 63, mesura nova 29	
Indicadors d'avaluació	10.1.1. <ul style="list-style-type: none">• Nombre d'activitats de formació realitzades• Nombre d'hores de formació• Nombre de professionals inscrits en la formació 10.1.3. <ul style="list-style-type: none">• Nombre de cursos, seminaris i tallers• Distribució territorial de l'oferta formativa• Nombre d'assistents• Perfil d'assistents• Valoracions 10.1.4. <ul style="list-style-type: none">• Nombre d'alumnes 10.1.5 <ul style="list-style-type: none">• Nombre d'agents formats• Hores de formació 10.1.6. <ul style="list-style-type: none">• Nombre d'agents formats• Hores de formació 10.1.7. Informe d'avaluació10.1.8. <ul style="list-style-type: none">• Nombre d'accions formatives• Nombre de persones informadores juvenils assistents• Nombre de tècnics i tècniques de joventut participants en les formacions• Nombre d'assessoraments territorials efectuats 10.1.9. <ul style="list-style-type: none">• Nombre de persones formades i de cursos realitzats 10.1.10. <ul style="list-style-type: none">• Nombre de persones formades i de cursos realitzats			

Eix 3. Integració en una cultura pública comuna

La construcció col·lectiva d'una cultura pública comuna és una de les prioritats màximes del Pacte Nacional per a la Immigració i, en conseqüència, del present Pla de ciutadania i immigració 2009-2012. La cultura pública comuna s'entén com l'espai compartit de comunicació, de convivència, de reconeixement i de participació en la nostra societat diversa i diferenciada, per tal que la nació catalana continuï sent el referent de tota la població que viu i treballa a Catalunya. La cultura pública comuna entén la integració com un procés bidireccional, dinàmic i continu entre les persones que resideixen en un territori: tant les arribades recentment com les assentades amb anterioritat o les que ja hi han nascut.

Per assolir aquest objectiu, el present Pla proposa els reptes següents:

1. Fomentar la participació en la vida pública
 2. Fer del català la llengua pública comuna
 3. Conviure en la pluralitat de creences
 4. Assegurar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i incloure la perspectiva de gènere
 5. Reforçar les polítiques adreçades a la infància, la joventut, la gent gran i les famílies
-

Repte 1. Fomentar la participació en la vida pública

La participació social i política és l'exercici de la democràcia per excel·lència, i la titularitat d'aquest dret és la màxima expressió de la salut democràtica d'un país. Per tal de construir col·lectivament una cultura pública comuna, cal que totes les persones que resideixen a Catalunya tinguin l'oportunitat de desenvolupar-se com a agents polítics i socials, que assumeixin les normes bàsiques compartides i que respectin la diversitat social.

PROGRAMES:

11. Programa de polítiques d'integració i de gestió de la diversitat

Un dels espais en què la construcció d'una cultura pública comuna i, per tant, la participació social es fan més visibles, és l'espai públic. És on es produeixen bona part de les interaccions entre els membres d'una societat, es fan visibles les relacions de poder i es produeixen les transformacions de la cultura pública comuna. Per aquest motiu, una de les prioritats d'aquest Pla és el reforçament de les polítiques d'integració i de gestió de la diversitat en l'espai públic.

Eix	3. INTEGRACIÓ EN UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA			
Repte	1. Fomentar la participació en la vida pública			
Programa	11. Programa de polítiques d'integració i de gestió de la diversitat			
Objectiu estratègic	11.1. Reforçar les polítiques d'integració i de gestió de la diversitat en l'espai públic			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Promoure que els equipaments públics reflecteixin, en les activitats programades, la diversitat cultural del territori• Divulgar la igualtat d'accés de qualsevol persona en els espais públics i donar a conèixer les ordenances que tots els ciutadans han de complir			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
11.1.1. Suport econòmic a iniciatives	Per mitjà de les convocatòries anuals de subvencions impulsades des de la Secretaria per a la Immigració	SIM		Pressupost imputat a altres actuacions
	Programa Paco Candel a l'aula. Diferents mirades migratòries i un sol fet	SIM	DEDU, Fundació Paco Candel	3.000 €
11.1.2. Recull de bones pràctiques	Elaboració d'un recull d'experiències per fomentar la convivència en els espais públics	SIM	UNESCOCAT	15.000 €
11.1.3. Foment del respecte i la convivència amb les persones nouvingudes per mitjà del coneixement de la història de Catalunya	Exposició: “Fes teva la història de Catalunya”, destinada a persones nouvingudes en col·laboració amb el Consorci de Normalització de Política Lingüística Tallers: 3 tallers per conèixer com varen conviure tres cultures diferents (musulmans, jueus i cristians)	DCMC	CPNL	Costos generals del Museu d'Història de Catalunya
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població en general	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 43, 44, 45 i 46	
Indicadors d'avaluació	11.1.1. Nombre de projectes finançats 11.1.2. Elaboració del manual d'experiències per fomentar la convivència 11.1.3. Nombre de visitants de l'exposició Nombre de participants en els tallers			

12. Programa de foment de la participació dels nous catalans i catalanes

En el mateix marc de construcció col·lectiva de la cultura pública comuna s'ha de fomentar la participació activa de les entitats amb presència significativa de persones d'origen estranger, lliurement organitzades des de la societat civil, en tant que expressió de la societat diversa. Aquesta participació representa un enriquiment de la xarxa associativa existent i no s'ha de considerar pas com a xarxa paral·lela. El sentiment de pertinença a la cultura pública comuna parteix d'una identificació múltiple –amb la societat d'acollida, i amb la dels països d'origen–, com a premissa de convivència i cohesió social.

En aquest sentit, aquest Pla proposa els objectius estratègics següents:

- 12.1. Fomentar la visualització dels nous catalans i catalanes en els mitjans de comunicació.
- 12.2. Impulsar la incorporació i la participació dels nous catalans i catalanes en les entitats culturals i esportives, en les associacions, les organitzacions polítiques, sindicals, empresarials i de comerç, evitant la creació de xarxes paral·leles.
- 12.3. Emprendre les accions necessàries perquè els nous catalans i catalanes tinguin dret de sufragi actiu i passiu.

Els **mitjans de comunicació** tenen un paper primordial en la construcció de la cultura pública comuna, en la mesura que reconeixin les persones i els col·lectius immigrants i que les seves representacions trenquin tòpics. És per aquest motiu que es proposa fer visibles els nous catalans i catalanes en els mitjans de comunicació.

Eix	3. INTEGRACIÓ EN UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA
Repte	1. Fomentar la participació en la vida pública
Programa	12. Programa de foment de la participació dels nous catalans i catalanes
Objectiu estratègic	12.1. Fomentar la visualització dels nous catalans i catalanes als mitjans de comunicació
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Evitar la representació de les imatges estereotipades dels nous catalans i catalanes en els mitjans de comunicació • Proposar que en el contracte-programa 2010-2014, que han de signar el Govern i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, s'inclouï com a servei públic la funció de treballar a favor de la visibilitat de les persones nouvingudes • Realitzar projectes de recerca per conèixer la presència de les persones nouvinguts en els mitjans de comunicació, així com el seu consum comunicatiu • Convocar les beques de recerca de la Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual, per tal d'establir eines periodístiques, potenciar bones pràctiques i localitzar i analitzar els mitjans audiovisuals creats per les persones migrades i estudiar les seves funcions • Promoure l'adhesió de tots els mitjans de comunicació al protocol del Col·legi de Periodistes sobre el tractament mediàtic del fet migratori • Difondre les bones pràctiques en el tractament de la diversitat en la televisió pública mitjançant publicacions i traduccions d'aquestes bones pràctiques • Promoure una millor representació de la multiculturalitat i la diversitat en els mitjans audiovisuals de Catalunya • Fomentar la convivència, el respecte, el coneixement i l'intercanvi entre persones de les diferents filiacions culturals, i compartir l'experiència de la recreació i renovació de la cultura catalana • Donar suport a professionals, grups de recerca, empreses, persones immigrades i institucions en allò que implica la representació de la diversitat cultural als mitjans

Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
12.1.1. Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual	Difusió de la publicació <i>Eines per a la Diversitat</i> entre representants de l'àmbit de l'audiovisual i universitats com a instrument per propiciar la reflexió i impulsar la formació	CAC-MDA	SIM	3.000 €
	Convocatòria dels Premis per a la diversitat en l'audiovisual per promoure una millor representació de la diversitat en els mitjans audiovisuals	CAC-MDA		900 €
	Elaboració d'un material didàctic adreçat als telespectadors joves per desenvolupar la competència audiovisual suficient per comprendre i valorar la funció dels mitjans televisius en el tractament de la diversitat cultural	CAC-MDA		8.000 €
	Impuls del web de la Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual amb l'objectiu de ser un referent de consulta, participació i informació sobre diversitat cultural i immigració	CAC-MDA		27.000 €
12.1.2. Manual d'estil del Col·legi de Periodistes sobre el tractament mediàtic del fet migratori	Creació d'un grup de treball per a la revisió del <i>Manual d'estil sobre el tractament mediàtic del fet migratori</i> Accions de difusió en els diferents mitjans de comunicació per a promoure'n l'adhesió	DCMC	SIM, CAC i Col·legi de Periodistes	0 €
12.1.3. Projecte de recerca	Treball de recerca "Adolescents immigrants a Catalunya, consum i pràctiques culturals"	DCMC		20.000 €
12.1.4. Visualització dels nous catalans i catalanes als mitjans de comunicació	Insercions a la premsa i a Internet, on es fa visible el fet migratori i els nous catalans i catalanes	SIM	SJ Col·legi de Periodistes	1.500 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població en general	Catalunya	2009-2012	Política vigent 42, mesures noves 44 i 45	
Indicadors d'avaluació	12.1.1. Nombre d'actes de presentació de la publicació <i>Eines per a la Diversitat</i> i volum d'assistència Nombre de participants en els premis Nombre d'unitats didàctiques i centres d'experimentació 12.1.2. Nombre de reunions Nombre d'actes de difusió del <i>Manual d'estil</i> 12.1.3. Nombre actuacions de difusió 12.1.4. Nombre d'insercions a la premsa on es visualitza el fet migratori			

La **participació** ciutadana és una peça clau del funcionament del sistema democràtic, que va més enllà dels processos electorals, ja que també inclou la implicació de la població en els afers d'interès general i la canalització de les seves aportacions a través de la societat civil.

La fortalesa del teixit associatiu no és tan sols una de les manifestacions de la participació ciutadana organitzada, sinó que la seva funció d'interlocució i intervenció en diferents àmbits també és símptoma de qualitat democràtica. Aquesta participació enforteix el capital social, necessari per desenvolupar projectes col·lectius.

Ser membre d'una entitat i, per tant, formar part dels processos de decisió, intervenció i participació, és, alhora, un mecanisme d'arrelament al territori i a l'entorn més immediat, així com una manera de construir la cultura pública comuna.

Eix	3. INTEGRACIÓ EN UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA			
Repte	1. Fomentar la participació en la vida pública			
Programa	12. Programa de foment de la participació dels nous catalans i catalanes			
Objectiu estratègic	12.2. Fomentar la incorporació i participació dels nous catalans i catalanes en les entitats culturals, esportives, a les associacions, les organitzacions polítiques, sindicals, empresarials i de comerç, evitant la creació d'una xarxa paral·lela			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> Facilitar la participació de les persones nouvingudes en les entitats i associacions que promoguin la cultura pública comuna Fomentar, per mitjà de la implantació del Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat, les actuacions corresponents per a la incorporació a les entitats culturals dels nous catalans i catalanes Facilitar i promocionar la participació en la comunitat i en l'associacionisme de les noves ciutadanes, amb el suport tècnic de l'Administració pública Treballar l'associacionisme com a eina d'integració i convivència tenint en compte la diversitat de la població Fomentar, mitjançant acords en el si del Consell de Relacions Laborals, la participació dels treballadors i treballadores estrangers en els centres de treball Incorporar la població d'origen estranger en els processos deliberatius previs a la presa de decisions en les polítiques públiques de la Generalitat i dels ens locals Incorporació de la Taula de Ciutadania i Immigració com a espai de participació en els processos deliberatius vinculats a les polítiques públiques del Govern de Catalunya 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
12.2.1. Foment de la participació de les persones immigrades	Taula de Ciutadania i Immigració	SIM		3.000 €
12.2.2. Suport a les entitats i associacions de ciutadans d'origen estranger	Convocatòria ordinària de subvencions a entitats	SIM		1.905.000 €
	Organització de la Jornada d'Associacionisme i Participació	SIM		16.000 €
	Organització de jornades amb comunitats d'origen estranger	SIM		4.000 €
	Suport i coneixement de les entitats d'origen immigrant	SIM		0 €

12.2.3. Formació de responsables associatius en la gestió de la diversitat	Formació per a professionals de la immigració • Cursos Gestió integral de petites associacions (6 edicions) i Creació i gestió d'associacions (10 edicions)	SIM	DGAP-DGAC DGAR	21.000 €
12.2.4. Promoció de l'associacionisme juvenil	Subvencions a associacions juvenils relacionades amb el fet migratori	SJ	SIM	77.250 €
12.2.5. Incorporació de la població nouvinguda en les entitats de l'àmbit de la cultura popular i tradicional	Projecte "Tots som una colla", de la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya, mitjançant la realització de tallers formatius de castellers en els quals participi població nouvinguda	DCMC	SIM, CP-CPTC, SJ	35.000 €
12.2.6. Foment de la cohesió social per mitjà de les arts (plàstiques, escèniques, musicals...)	Projectes que tinguin com a objectiu principal emprar l'activitat artística per a la resolució i la millora de conflictes comunitaris	DCMC		75.000 €
12.2.7. Millora de la diversitat social dels participants en els processos deliberatius en la presa de decisions públiques		DGPC-DIRIP	SIM	
12.2.8. Incorporació de la Taula de Ciutadania i Immigració com a espai estable de participació en els processos deliberatius vinculats a polítiques públiques		DGPC-DIRIP	SIM	
12.2.9. Suport tècnic i econòmic a les polítiques de participació promogudes pels ens locals que incorporin de manera especial persones nouvingudes		DGPC-DIRIP	SIM	
12.2.10. Sensibilització per a la cohesió i la convivència a la societat	Concurs <i>Som Catalunya. País de convivència.</i>	SIM		

Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració
Població en general	Catalunya	2009-2012	Mesura nova 39
Indicadors d'avaluació	12.2.1. Nombre de reunions de la Taula de Ciutadania i Immigració 12.2.2. <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'entitats beneficiàries • Execució pressupostària 12.2.3. <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'edicions • Nombre de participants 12.2.4. <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de subvencions relacionades amb el fet migratori 12.2.5. <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de colles participants • Nombre de tallers formatius realitzats • Nombre de participants per procedència • Nombre de participants 12.2.7 Percentatge de participants estrangers en els espais deliberatius		

Tot i que el **sufragi** no és l'únic element de la participació social i política, és un dels que més contribueixen a la construcció col·lectiva de la cultura pública comuna.

A banda d'això, el tractament que els partits polítics facin del fet migratori condiciona la bona o mala percepció del conjunt de la ciutadania i fomenta la construcció d'una cultura pública comuna inclusiva o excloent.

Eix	3. INTEGRACIÓ EN UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA			
Repte	1. Fomentar la participació en la vida pública			
Programa	12. Programa de foment de la participació dels nous catalans i catalanes			
Objectiu estratègic	12.3. Emprendre les accions necessàries per afavorir l'accés al sufragi dels nous catalans i catalanes			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">• Fomentar el reconeixement per part dels nous catalans i catalanes de les institucions públiques• Fomentar la participació dels nous catalans i catalanes en les institucions públiques			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
12.3.1. Promoció de la participació política de les persones d'origen estranger	Proposició del Parlament de Catalunya al Congrés dels Diputats per demanar la concessió del dret de vot en les eleccions municipals a les persones estrangeres amb residència permanent	SIM		0 €
	Proposició del Parlament de Catalunya al Congrés dels Diputats per demanar la rebaixa del període d'adquisició de la nacionalitat espanyola de 10 a 5 anys	SIM		0 €
12.3.2. Compromís per al tractament responsable del fet migratori en les campanyes electorals	Creació del grup de treball de partits polítics del Parlament de Catalunya per a la redacció del compromís per al tractament responsable del fet migratori en les campanyes electorals	SIM		0 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població en general	Catalunya	2009-2012	Mesures noves 41 i 42	
Indicadors d'avaluació	12.3.1. Proposicions presentades 12.3.2. Aprovació del document per al tractament responsable del fet migratori en les campanyes electorals			

Repte 2. Fer del català la llengua pública comuna

En un context de creixent multilingüisme a Catalunya, on ja s'hi parlen més de dues-centes llengües, es fa indispensable l'ús d'una llengua que vehiculi la comunicació entre tots els membres que han de compartir la cultura pública comuna. En aquest sentit, el pla potencia la dimensió cohesionadora que ofereix l'ús públic de la llengua pròpia de Catalunya, el català, al mateix temps que posa en valor les llengües d'origen dels nous catalans i catalanes i n'afavoreix el coneixement.

PROGRAMES:

13. Programa per afavorir el coneixement de la llengua catalana

Eix	3. INTEGRACIÓ EN UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA			
Repte	2. Fer del català la llengua pública comuna			
Programa	13. Programa per afavorir el coneixement de la llengua catalana			
Objectiu estratègic	13.1. Afavorir l'accés de totes les persones al coneixement de la llengua catalana			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Assegurar que tots els membres de la societat catalana tinguin la possibilitat d'adquirir competències lingüístiques bàsiques en català, com a llengua pública comuna. • Garantir, de part dels poders públics de Catalunya, els recursos per a l'ensenyament del català als nous catalans i catalanes, així com del foment de la seva utilitat i la capacitat d'ús en tots els àmbits de la vida pública de Catalunya • Garantir que els diversos organismes de l'Administració estatal situats a Catalunya ofereixin les condicions per exercir el dret d'opció lingüística a tota la població • Donar suport a iniciatives de la societat organitzada civil o sectorial de foment del català que siguin adequades i complementàries a les actuacions del Govern per tal de fomentar la cohesió social • Utilitzar el català les administracions i els mitjans de comunicació públics de Catalunya • Garantir l'ús del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'àmbit de l'ensenyament • Garantir l'aprenentatge, mitjançant el sistema educatiu, de les dues llengües oficials de Catalunya, i de l'aranès a l'Aran 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
13.1.1. Impuls i ús del català	Plans d'acolliment lingüístic del CPNL: cursos de llengua catalana	SPL/CPNL	SIM	7.930.756 €
	Recursos lingüístics en línia	SPL/CPNL		1.431.637 €
	Campanya de sensibilització per a l'ús del català	SPL		100.000 €
	Reforç de les accions en mitjans de comunicació d'immigrants	SPL/CPNL		11.032 €
	Ajuts a iniciatives de la societat civil de foment del català (VxL, activitats complementàries)	SPL		500.000 €

13.1.2. Promoció de l'aprenentatge i ús de la llengua catalana en el món laboral	Programa “Profit”	DIUE	SIM, SPL	800.000 €
	Oferta de serveis i productes disponibles per fer fàcil treballar en català	SPL		
	Formació en llengua catalana en el marc de les empreses	SPL/SOC		
13.1.3. Voluntariat per la llengua	Reforç del programa “Voluntariat per la Llengua”	SPL/CPNL	SIM	900.000 €
13.1.4. Incorporar la literatura catalana com a eina de cohesió per mitjà de la realització d’activitats literàries diverses	Dia Mundial de la Poesia: distribució d’un opuscle amb un poema traduït a més de 20 llengües i activitats on participen persones de diverses procedències	DCMC-ILLC	UNESCOCAT i DGT	12.000 €
	”Veus paral·leles”: recital-actuació amb poetes catalans i poetes d’altres països, amb la participació de centres culturals establerts a Catalunya.	DCMC-ILLC		22.000 €
13.1.5. Promoció de l’aprenentatge i l’ús de la llengua en segments de població de difícil accés	Afavorir i estendre l’aprenentatge de la llengua catalana entre segments de població de difícil accés, especialment entre els joves reagrupats, les associacions de persones d’origen immigrant i les persones amb dèficits formatius greus	SIM		154.929 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població en general	Catalunya	2009-2012	Política vigent 47	
Indicadors d’avaluació	13.1.1. <ul style="list-style-type: none">Nombre d’assistents als cursos d’acolliment lingüístic del CPNLNombre de cursos d’acolliment lingüístic del CPNLNombre de cursos per a associacions d’immigrantsNombre d’assistents als cursos per a associacions d’immigrantsNombre de persones inscrites al curs parla.catNombre d’iniciatives a les quals s’ha donat suport 13.1.2. <ul style="list-style-type: none">Nombre de participants al programa “Profit” 13.1.3. Nombre de participants al programa “Voluntariat per la Llengua”13.1.3. Nombre de persones usuàries del servei13.1.4. <ul style="list-style-type: none">Nombre d’opuscles editatsNombre d’assistentsNombre de recitals de poesia			

PROGRAMA:**14. Programa de difusió de la pluralitat lingüística i cultural de Catalunya**

Eix	3. INTEGRACIÓ EN UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA			
Repte	2. Fer del català la llengua pública comuna			
Programa	14. Programa de difusió de la pluralitat lingüística de Catalunya			
Objectiu estratègic	14.1. Difondre el coneixement de la pluralitat lingüística present a Catalunya			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none">· Afavorir l'ensenyament de les llengües dels països d'origen de la població· Afavorir el reconeixement de la diversitat lingüística dels països d'origen, amb especial atenció a aquelles llengües utilitzades per les persones immigrades residents a Catalunya que han patit algun tipus de discriminació en els seus països d'origen			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
14.1.1. Formació en llengua i cultura d'origen familiar en els CEIP i IES	Cursos de llengües d'origen en horari extraescolar per a tot l'alumnat (xinès, àrab, amazig, romanès)	DEDU	SIM	101.400 €
14.1.2. Suport a la celebració d'actes culturals	Participació en la celebració d'actes culturals	SIM		32.500 €
	Donar a conèixer les institucions catalanes	SIM		
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població en general	Catalunya	2009-2012	Política vigent 48	
Indicadors d'avaluació	14.1.1. <ul style="list-style-type: none">· Nombre de cursos realitzats· Nombre d'alumnat assistent			

Repte 3. Conviure en la pluralitat de creences

Una societat diversa és també una societat que s'expressa en una diversitat de visions de vida, tant religioses com espirituals. La laïcitat és el marc que permet la coexistència de les diverses visions de la vida, sense privilegis ni discriminacions, des del foment de la llibertat i des del tracte equitatiu i imparcial. A aquest efecte, l'Administració no pot ignorar la realitat culturalment ni espiritualment dinàmica de la societat catalana i ha de mantenir les relacions necessàries amb les expressions institucionals de les diverses creences i conviccions. Altrament, la idiosincràsia particular de les expressions vinculades a les creences i conviccions justifica un marc de relacions específiques amb les comunitats religioses i les institucions i entitats estructurades a l'entorn de visions de la vida no religioses, diferent del marc de relacions amb les altres menes d'associacions.

PROGRAMA:

15. Foment del respecte a la pluralitat de creences

Eix	3. INTEGRACIÓ EN UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA
Repte	3. Conviure en la pluralitat de creences
Programa	15. Foment del respecte a la pluralitat de creences
Objectiu estratègic	15.1. Garantir el dret a l'exercici de la pràctica religiosa, dins dels límits de les lleis comunes i del respecte als drets humans i reforçar les accions adreçades a gestionar la pluralitat de creences en l'espai públic i en les administracions públiques
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> • Donar reconeixement institucional a totes les religions presents a Catalunya • Gestionar la diversitat religiosa a les escoles garantint el respecte a les pautes religioses personals i donant primacia al dret a l'educació, a la salut, al seguiment del currículum educatiu, a la convivència, a la seguretat i a la comunicació • Regular la previsió de sòls on s'admetin els usos religiosos i les condicions tècniques de seguretat dels centres de culte • Acompanyar la tasca de primera acollida que duen a terme les entitats religioses • Donar suport a la formació d'acollida dels líders i representants religiosos arribats a Catalunya, i a la informació a les entitats religioses constituïdes majoritàriament pels nous catalans i catalanes, en els principis bàsics de la cultura pública comuna • Donar suport al diàleg interreligiós i a les actuacions de les entitats religioses i de pensament a favor de la convivència • Establir col·laboració amb les federacions d'entitats religioses i de laïcitat que fan aportacions a la cultura pública comuna: a favor dels drets humans i dels valors democràtics, l'assistència social, la normalització lingüística i la laïcitat • Donar resposta, des de la laïcitat o separació entre Govern i confessions religioses, en l'àmbit funerari –cementiris– i en l'àmbit penitenciari a les necessitats que planteja la diversitat de creences, de pensament i de consciència, garantint el respecte a aquesta diversitat, sempre dins els límits de les lleis i les normes comunes i del respecte als drets humans

Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
15.1.1. Impulsar, des de la laïcitat, el respecte dels drets de llibertat religiosa	<ul style="list-style-type: none">• Impuls de la legislació relativa als centres de culte• Distribució de la guia per a la gestió de la diversitat religiosa dirigida a les escoles• Distribució de la guia relativa a la gestió dels cementiris• Distribució de la guia per al respecte a la diversitat de creences dirigida als centres penitenciaris	DGAR	DEDU, SIM, DS, DGAP	6.000 €
15.1.2. Millorar la relació i el respecte entre les entitats religioses i la resta de la societat catalana per mitjà del seu teixit associatiu	Signatura de convenis amb federacions d'entitats religioses i de laïcitat	DGAR		300.000 €
	Convocatòria d'ajuts per a activitats destinades a fomentar la relació entre entitats religioses i societat catalana	DGAR		382.000 €
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Població en general	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55 i 56, mesures noves 46 i 47	
Indicadors d'avaluació	<div>15.1.1.<ul style="list-style-type: none">• Nombre de guies distribuïdes• Valoracions dels receptors de les guies• Legislació aprovada</div> <div>15.1.2.<ul style="list-style-type: none">• Nombre de convenis signats• Nombre de projectes subvencionats</div>			

Repte 4. Assegurar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i incloure la perspectiva de gènere

La cultura pública comuna s'ha de basar en la igualtat entre homes i dones i en la inclusió de la perspectiva de gènere en tots els àmbits. En paral·lel, s'ha de respondre a les necessitats de les dones i fer visible i reconèixer la seva capacitat de transformació, sovint en qualitat de protagonistes dels processos migratoris i d'agents de canvi social, tant en els seus països d'origen com a Catalunya. Com que fins ara mateix, aquests fets han estat sovint menystinguts en tots els àmbits de les polítiques migratòries, el Pla de ciutadania i immigració 2009-2012 els vol explicitar i emfasitzar per tal de proporcionar majors quotes d'autonomia a les noves catalanes.

PROGRAMA:

16. Programa per afavorir la igualtat d'oportunitats per a les noves catalanes

Eix	3. INTEGRACIÓ EN UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA			
Repte	4. Assegurar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i incloure la perspectiva de gènere			
Programa	16. Programa per afavorir la igualtat d'oportunitats per a les noves catalanes			
Objectiu estratègic	16.1. Assegurar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i incloure la perspectiva de gènere			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> Facilitar el procés d'adquisició d'autonomia de les noves catalanes Fomentar la participació de les dones immigrades Fomentar la recerca continuada sobre les realitats, les necessitats i els interessos de les dones immigrades Promoure mesures específiques per prevenir i eradicar les mutilacions genitals femenines, promovent l'aplicació de protocols d'actuació específics Desenvolupar estructures i mecanismes adequats per acollir i atendre les dones afectades per tràfic i explotació sexual Promoure mesures específiques per prevenir i eradicar els matrimonis forçats, fomentant l'aplicació de protocols d'actuació específics Promoure mesures de prevenció de la violència masclista entre les dones immigrades 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
16.1.1. Suport als professionals en la gestió dels casos de mutilacions genitals femenines (MGF)	• Protocol per a la prevenció de les mutilacions genitals femenines	DS-SIM	ICD, DIRIP, DEDU, SIA, SPFDC	4.000 €
	• Taules territorials per a la prevenció de les mutilacions genitals femenines			1.000 €
	• Seminari: Com prevenir les mutilacions genitals femenines			17.000 €
	• Suport a projectes d'entitats			
	• Suport als professionals en la gestió de casos de mutilacions genitals femenines			
	• Formació de professionals			

16.1.2. Lluita contra la violència i l'explotació sexual	Subvencions a associacions i entitats de dones que treballen en l'atenció del tràfic de blanques	ICD		20.000 €
	Recerca sobre el tràfic de blanques			3.500 €
	Creació de protocols policials per a la intervenció i actuació contra el tràfic i l'explotació sexual de dones i menors	PVM-DIRIP	ICD, SIM	0 €
16.1.3. Prevenció i atenció contra els matrimonis forçats	Elaboració d'un protocol de prevenció i atenció policial contra els matrimonis forçats per al Cos de Mossos d'Esquadra	PVM-DIRIP	ICD, SIM	5.000 €
	Elaboració d'un protocol de prevenció i atenció policial contra els matrimonis forçats	ICD, SIM	DIRIP, DS, DEDU, SJ, DJ	0 €
16.1.4 Atenció policial adreçada a dones immigrades	Preparació d'un pla d'atenció policial adreçat a dones immigrades	PVM-DIRIP	ICD, SIM	5.000 €
16.1.5. Adquisició de l'autonomia de les noves catalanes	Difusió de materials en diferents idiomes adreçats a dones immigrades sobre els seus drets, serveis i associacions: "Benvingudes a Catalunya"	ICD	SIM	500 €
	Convocatòria de subvencions a entitats de l'Institut Català de les Dones			30.000 €
	Tallers d'identificació de la violència masclista			8.000 €
16.1.6. Participació de les dones immigrades	Xerrades a les AMPA: el paper de les dones immigrades com a eix d'integració en l'àmbit escolar i familiar	ICD	SIM	720 €
	Taller "Eines de Participació: Migració-mediació, les dones com a ponts de cultura"			2.000 €
	Suport a l'oferta formativa de les entitats i associacions que programen cursos per a dones migrades			6.000 €
16.1.7. Recerca continuada sobre les realitats i els interessos de les dones migrades	Subvencions per a treballs de recerca sobre les dones immigrades	ICD	SIM	53.053 €
16.1.8. Promoure mesures de prevenció de la violència masclista entre dones immigrades.	<ul style="list-style-type: none"> • Donar a conèixer el protocol de violència de gènere • Formació de professionals • Suport a entitats 	ICD	SIM	4.000 €

Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració
Dones estrangeres	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 57, 58, 59 i 60, mesura nova 48
Indicadors d'avaluació	<p>16.1.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de reunions de les taules territorials per a la prevenció de les mutilacions genitals femenines • Nombre de formacions realitzades i nombre de professionals que hi ha participat <p>16.1.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Execució pressupostària • Creació d'uns protocols policials per a la intervenció i actuació contra el tràfic i l'explotació sexual de dones i menors <p>16.1.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaboració d'un protocol de prevenció i atenció policial contra els matrimonis forçats per al Cos de Mossos d'Esquadra • Elaboració d'un protocol de prevenció i atenció policial contra els matrimonis forçats <p>16.1.4.</p> <p>Aprovació del Pla d'atenció policial adreçat a dones immigrades</p> <p>16.1.5.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de materials editats • Execució pressupostària • Nombre de tallers realitzats • Nombre de cursos formatius realitzats a professionals <p>16.1.6.</p> <p>Nombre de persones usuàries</p> <p>16.1.7.</p> <p>Execució pressupostària</p>		

Repte 5. Reforçar les polítiques adreçades a la infància, la joventut, la gent gran i les famílies

La cultura pública comuna s'ha de bastir, en darrer terme, tenint en compte el cicle vital de les persones. Per assolir aquest objectiu, s'han de garantir els drets dels menors d'edat, del jovent i de la gent gran. Al marge d'aquest enfocament centrat en la persona, també cal donar suport als nuclis bàsics de convivència i evitar, així, processos d'exclusió.

PROGRAMES:

17. Programa d'atenció integral a les persones

Eix	3. INTEGRACIÓ EN UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA			
Repte	5. Reforçar les polítiques adreçades a la infància, la joventut, la gent gran i les famílies			
Programa	17. Programa d'atenció integral a les persones			
Objectiu estratègic	17.1. Reforçar les accions adreçades a les persones al llarg del seu cicle vital			
Objectius operatius	<ul style="list-style-type: none"> Reforçar els serveis d'atenció als i les menors i, especialment, els adreçats a menors no acompanyats Reforçar els programes de prevenció de l'exclusió social de la infància Reforçar l'adaptació de les polítiques de joventut a la diversitat de la població, introduint la dimensió intercultural en el disseny, la realització i el seguiment de les actuacions, atenent aquelles situacions específiques que comporten risc social Promoure l'equitat social en xarxes d'activitats d'educació en el lleure, esportives i culturals Posar a l'abast de totes les persones grans serveis d'atenció telefònica gratuïta i/o presencial des dels quals atendre i derivar totes les consultes a les institucions corresponents Crear un programa de voluntariat de la gent gran per impulsar el seu paper d'agents aïlladors de les persones nouvingudes Afavorir l'accés als programes de formació dirigits a mares i pares amb fills de 3 a 16 anys incrementant el nombre de tallers on s'abordin temes d'actualitat que preocupen les famílies i proporcionar-los informació i recursos que donin suport a la seva tasca educativa Prevenir els col·lectius juvenils de risc i les diverses manifestacions violentes de grups juvenils a Catalunya i intervenir-hi. 			
Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
17.1.1. Autonomia i inserció sociolaboral dels menors sense referents familiars a Catalunya	Acollida de menors estrangers no acompanyats: Centres de primera acollida Centres d'inserció sociolaboral Serveis socioeducatius diürns Programa de col·laboració amb centres diürns	SIA-DGAIA	SIM	11.208.094 €
	Servei d'acompanyament especialitzat a joves (SAEJ)	SIA-ASJTET	SIM	1.341.711 €

Projectes	Actuacions	Òrgan responsable	Òrgans col·laboradors	Pressupost 2009
17.1.2. Programa d'actuació integral adreçat a infants de procedència gitana romanesa arribats a Catalunya	Implementar un sistema de treball transversal i familiar amb el col·lectiu que faciliti el seu accés a la xarxa assistencial social i educativa	SIA-DGAIA	SIM	30.000 €
17.1.3. Informació i orientació per a joves d'origen immigrant	Oficines joves de treball	SJ	SIM	
	Assessoraments telemàtics	SJ		28.000 €
	Pack Escoles: Tallers interculturals	SJ		1.450 €
17.1.4. Calidoscopi	Calidoscopi Calidoscopi 2.0	SJ	SIM	0 €
	Traducció de vídeos de lleure per promoure l'educació en el lleure a la pàgina web de Joventut			20.180 €
17.1.5. Prevenció i gestió de les violències entre joves	Talla amb els mals rotllos	SJ	SIM	
17.1.6. Suport tècnic per treballar la interculturalitat per mitjà de les polítiques de joventut	Publicació dins la col·lecció “Sinergia” d’una guia per al treball intercultural i la gestió de la diversitat cultural des de les polítiques de joventut	SJ	SIM	3.400 €
17.1.7. Xarxa d’oficines joves per a l’emancipació juvenil	Oficines joves	SJ		
Públic destinatari	Territori	Calendari	Referència al Pacte Nacional per a la Immigració	
Persones menors d’edat estrangeres Joves	Catalunya	2009-2012	Polítiques vigents 61, 62, 63, 64 i 65, mesures noves 49, 50 i 51	
Indicadors d’avaluació	17.1.1. Nombre de menors estrangers no acompanyats acollits 17.1.2. Nombre de persones usuàries del servei 17.1.3. • Nombre de persones usuàries del servei presencial de les oficines joves de treball • Nombre de persones joves que utilitzen el servei en línia de les oficines joves de treball • Nombre de persones joves que s’insereixen en llocs de treball per mediació de les oficines joves de treball • Nombre d’homes que fan consultes d’assessorament telemàtic • Nombre de dones que fan consultes d’assessorament telemàtic			

<p>Indicadors d'avaluació</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de tallers del Pack Escoles de temàtica intercultural. <p>17.1.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'infants i joves de nacionalitat estrangera incorporats a les entitats dels projectes Calidoscopi • Nombre d'infants i joves de nacionalitat estrangera que han participat en alguna de les activitats dels projectes Calidoscopi • Nombre de monitors i monitores de lleure que han treballat en el projecte Calidoscopi i en les formacions en aquest àmbit • Llengües amb les quals es pot accedir a les capsules informatives d'Educació en el Lleure <p>17.1.5.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de cursos de formació d'agents de prevenció • Nombre de centres d'ensenyament on s'ha realitzat la intervenció • Nombre total de tallers realitzats • Nombre total de persones joves que han rebut la formació <p>17.1.6.</p> <p>Nombre de guies "Sinergia" publicades, específiques per al treball intercultural</p> <p>17.1.7.</p> <p>Nombre d'oficines joves obertes</p>
-----------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

8. Memòria econòmica del Pla de ciutadania i immigració 2009-2012. Concreció per a l'any 2009

Departaments	Unitats	Pressupost 2009 Aportat
Departament de la Presidència		
Departament de la Vicepresidència		12.114.625,00 €
Departament d'Acció Social i Ciutadania	Direcció General d'Afers Religiosos	688.000,00 €
	Secretaria de Política Lingüística	10.873.425,00 €
	Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament	553.200,00 €
		35.061.498,00 €
	Secretaria d'Infància i Adolescència	12.945.870,00 €
	Secretaria de Joventut	152.880,00 €
	Institut Català de les Dones	127.773,00 €
	Secretaria per a la Immigració	21.834.975,00 €
Departament de Salut		3.744.110,00 €
Departament de Governació i Administracions Públiques		21.000,00 €
	Secretaria d'Acció Ciutadana	21.000,00 €
Departament de Justícia		950.645,00 €
	Secretaria General de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil	950.645,00 €
Departament d'Educació		92.658.247,75 €
Departament de Treball		46.245.187,00 €
	SOC	46.245.187,00 €
Departament de Medi Ambient i Habitatge		16.330.000,00 €
Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació		2.532.523,05 €
	Direcció General de la Policia	2.120.440,95 €
	Programa de seguretat contra la violència masclista	10.000,00 €
	Direcció General de Protecció Civil	10.000,00 €
	Institut de Seguretat Pública de Catalunya	364.082,10 €
	Servei Català de Trànsit	28.000,00 €
		472.807,00 €
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació		472.807,00 €
	Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana	472.807,00 €
Departament d'Innovació, Universitats i Empresa		950.000,00 €
Departament de Política Territorial i Obres Públiques		1.400.000,00 €
		212.480.642,80 €

Taula de sigles

ACCD	Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament - Dept. de la Vicepresidència
AGAUR	Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i Recerca - Dept. d'Innovació, Universitats i Empresa
CAC-MDA	Consell de l'Audiovisual de Catalunya - Mesa per a la Diversitat Cultural - Dept. de Cultura i Mitjans de Comunicació
CIC	Consell Interuniversitari de Catalunya - Dept. d'Innovació, Universitats i Empresa
CII	Comissió Interdepartamental d'Immigració - Dept. Acció Social i Ciutadania
CPCPTC	Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana - Dept. de Cultura i Mitjans de Comunicació
CPNL	Consorti per a la Normalització Lingüística
CUR	Comissionat d'Universitats i Recerca - Dept. d'Innovació, Universitats i Empresa
DAAR	Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural
DASC	Departament d'Acció Social i Ciutadania
DCMC	Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
DCMC-ILLC	Institució de les Lletres Catalanes - Dept. de Cultura i Mitjans de Comunicació
DEDU	Departament d'Educació
DEF	Departament d'Economia i Finances
DGAP	Departament de Governació i Administracions Públiques
DGAR	Direcció General d'Afers Religiosos - Dept. de la Vicepresidència
DGCDAH	Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària - Dept. de la Vicepresidència
DGP	Direcció General de Policia - Dept. d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
DGPC-DIRIP	Direcció General de Participació Ciutadana - Dept. d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
DGPCivil-DIRIP	Direcció General de Protecció Civil - Dept. d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
DGP-DIRIP	Direcció General de Policia - Dept. d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
DGU	Direcció General d'Universitats - Dept. d'Innovació, Universitats i Empresa
DIRIP	Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
DIUE	Departament d'Innovació, Universitats i Empresa
DJ-DGRRP	Direcció General de Règim i Recursos Penitenciaris - Dept. de Justícia
DMAH	Departament de Medi Ambient i Habitatge
DPTOP	Departament de Política Territorial i Obres Públiques
DS	Departament de Salut
DT	Departament de Treball
ICD	Institut Català de les Dones - Dept. d'Acció Social i Ciutadania
ISPC-DIRIP	Institut de Seguretat Pública de Catalunya - Dept. de Governació i Administracions Públiques
PVM-DIRIP	Programa de Seguretat contra la Violència Masclista - Dept. d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
SAC	Secretaria d'Acció Ciutadana - Dept. de Governació i Administracions Públiques
SCT-DIRIP	Servei Català de Trànsit - Dept. d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
SIA	Secretaria d'Infància i Adolescència - Dept. d'Acció Social i Ciutadania
SIA-ASJTET	Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats - Secretaria d'Infància i Adolescència - Dept. d'Acció Social i Ciutadania
SIA-DGAIA	Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència - Secretaria d'Infància i Adolescència - Dept. d'Acció Social i Ciutadania
SIM	Secretaria per a la Immigració - Dept. d'Acció Social i Ciutadania

SJ	Secretaria de Joventut - Dept. d'Acció Social i Ciutadania
SOC	Servei d'Ocupació de Catalunya - Dept. de Treball
SPFDC	Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania - Dept. d'Acció Social i Ciutadania
SPL	Secretaria de Política Lingüística - Dept. de la Vicepresidència

